

REKLAMA W CWA
tel. (56) 682 26 80

PRAWO

**Chcesz wziąć ślub
w parku? Nie ma
sprawy**

str. 3

KULTURA

**Zapraszamy do
obejrzenia kinowych
hitów 19 marca**

str. 5

WRONIE

**Dyrektor zapewnia,
że dba o nabór do
zespołu szkół**

str. 22

POLITYKA

**Kandydat
na prezydenta
ma głos**

str. 4

CZWARTEK

26 lutego
2015

nakład 2200 egz.
ISSN: 2080-0878

1,79zł

w tym 5% VAT

nr 8/2015 (307)

CWA

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

Wąbrzeźno

Tor przeszkód na drodze do wieczności

Pogrzebem 37-letniego Rafała żyje od kilku dni cała Polska. Nie stał się bohaterem za życie, ale po śmierci i to mimo woli. Bo ksiądz miał odmówić pochowania go bez uiszczenia opłaty. Jaka jest prawda?

Gertruda Firchow zapewnia, że jak tylko dostanie zasiłek pogrzebowy, uiszczy wszystkie należności

80-letnia Gertruda Firchow z Wąbrzeźna w lutym straciła dwóch synów. 9 lutego zmarł starszy, 50-letni Bogusław. Parę dni później młodszy – Rafał. Ciało 37-latka od soboty (14 lutego) leżało w chłodni. Według rodziny zmarłego, ksiądz Jan Kalinowski, proboszcz parafii Świętych Apostołów Szymona i Judy Tadeusza w Wąbrzeźnie, uznał, że pogrzebu nie będzie, ponieważ nie otrzymał jeszcze opłaty za pierwszy pochówek. Proboszcz tłumaczy, że nie chodzi o aspekt finansowy. – Pieniądze nigdy nie grały tu najważniejszej roli, to rodzina nie mogła dojść do porozumienia w sprawie

miejsca i czasu pochówku. Nigdy nie stawiamy kwestii pieniężnej jako warunku godnego pochówku – podkreśla ks. Kalinowski.

Rodzina zmarłego jednak twierdzi, że dzień przed pogrzebem usłyszała od księdza, że albo wpłaci 2400 zł, albo pogrzebu nie będzie. Gertruda Firchow jest ubogą osobą. Jak mówi, czasem nawet na chleb jej nie wystarcza. Zapewnia przy tym, że ureguluje należność, jak tylko dostanie zasiłek pogrzebowy.

Do rozwiązania sporu doszło 20 lutego. Sprawa zdążyła już zaistnieć we wszystkich mediach: od lokalnych po ogólnopolskie. –

Rozmawiałam z biskupem i dzisiaj z księdzem Kalinowskim, który teraz nawet nie wspominał o pieniądzach – mówi Gertruda Firchow. – Ustalona została data pogrzebu, który odbędzie się w poniedziałek, 23 lutego – mówiła w piątek matka zmarłego.

Medialna stolica

Sprawa stała się głośna w całej Polsce. Do miasteczka zjechały ekipy różnych telewizji i gazet. Mieszkańcy Wąbrzeźna rozmawiali na ten temat na ulicy, w sklepach, w pracy, w domach. Opinie były podzielone. – Też urządziłam pogrzeb męża i nie napotkałam żadnych problemów – przekonuje Maryla Bartoś. – Panie w biurze parafialnym były bardzo sympatyczne, nie żądały ode mnie pieniędzy. Czekaliśmy, aż dostanę zasiłek pogrzebowy z ZUS-u. Nie mogę powiedzieć złego słowa na temat proboszcza czy obsługi w biurze. Ksiądz Kalinowski jest zawsze bardzo sympatyczny, dobrze dba o kościół i cmentarz. Nie można mu nic zarzucić. Do tej pory nie było tak dobrego proboszcza. To nie tylko moje zdanie, ale też wielu moich znajomych – podkreśla mieszkanka Wąbrzeźna.

Lawinę komentarzy znaleźć można na internetowych forach. Zdecydowanie przeważają tu negatywne opinie na temat działań proboszcza i parafii.

dokończenie na str. 3

Polityka

Andrzej Duda – jemu się uda?

Wybory prezydenckie odbędą się 10 maja, kampania nabiera tempa. W Wąbrzeźnie jako pierwszy spośród kandydatów na najważniejszy urząd w państwie zjawiał się Andrzej Duda z Prawa i Sprawiedliwości.

W niedzielę, 22 lutego, sala restauracji „Malta” zapełniła się mieszkańcami miasta i powiatu, organizatorzy musieli nawet dostawiać krzesła.

Andrzej Duda prowadzi kampanię bardzo intensywnie. W niedzielę spotkał się z mieszkańcami Lipna, Rypina, Brodnicy, Wąbrzeźna, Golubia-Dobrzynia

i Torunia. W Wąbrzeźnie towarzyszyli mu posłowie Łukasz Zbonikowski i Jan Krzysztof Ardanowski. Wystąpienie kandydata zostało żywiołowo odebrane przez jego zwolenników, na zakończenie nagrodzone oklaskami i bukietem kwiatów.

dokończenie na str. 2

REKLAMA

www. **ADABET** p. 1

Firma ADABET z siedzibą w Golubiu-Dobrzyniu, przy ul. Piaskowej 2 posiadająca własną suszarnię w miejscowości Sitno (gm. Zbójno, 87-645)

rozpoczęła kontraktację kukurydzy mokrej
- paszowej w cenie równej konkurencji w regionie
- grysowej w cenie wyższej

GWARANTUJEMY:

- bardzo krótki termin płatności,
- brak kar umownych za niedostarczenie określonej ilości,
- możliwość usługowego młócenia i transportu kukurydzy (rozliczenie usług za dostawę).

**OFERUJEMY RÓWNIEŻ SIEW KUKURYDZY FIRMY KWS
W RAZIE WSZELKICH PYTAŃ
PROSIMY O KONTAKT TELEFONICZNY 665 324 466**

Polityka

Andrzej Duda – jemu się uda?

dokończenie ze str. 1

Swoją program wyborczy Andrzej Duda w znacznej mierze oparł na konfrontacji z dokonaniami obecnego prezydenta Bronisława Komorowskiego. Podkreślał, że Polsce potrzebny jest nowy prezydent i nowy rząd. Według kandydata Prawa i Sprawiedliwości, prezydentura Komorowskiego to czas niewykorzystany dla dobra społeczeństwa. Zarzucał mu np. że nie spotkał się z protestującymi górnikami i rolnikami, że nie jest arbitrem, lecz milcząco służy rządzącej partii. – Prezydent to nie „strażnik żyrandola”, jak usiłował to przedstawiać Donald Tusk w czasie pełnienia urzędu przez Lecha Kaczyńskiego – zapewniał Andrzej Duda.

Posel do Parlamentu Europejskiego odniósł się także do polityki międzynarodowej. – Ten kto nie jest w nurcie, ten go nie tworzy. A skutek jest taki, że nie zaprasza się nas do stołów, przy których zapadają najważniejsze decyzje dotyczące sytuacji międzynarodowej – mówił kandydat ubiegający się o urząd prezydenta RP. Jednocześnie podkreślał, że sam będzie zawsze szukał porozumienia i dialogu. – Ludzie mają prawo różnić się w poglądach. To jest podstawa demokracji – akcentował Duda.

Kandydat PiS-u mówił także o swoich planach. Wspominał

o ważnej roli Narodowej Rady Rozwoju, zwracał uwagę na prawo inicjatywy ustawodawczej prezydenta. Zapewniał o zamiarach odbudowy polskiego przemysłu i tworzenia nowych miejsc pracy, przestrzegał przed wyprze-

daż polskiej ziemi. Wielokrotnie mówił także o swojej gotowości do ciężkiej pracy i godnego reprezentowania wyborców, którzy obdarzą go zaufaniem.

Tekst i fot.
Krzysztof Zaniewski

OGŁOSZENIE

Serdeczne podziękowania

dla Pana ordynatora dr. Marcina Gieracha

oraz personelu oddziału chrób wewnętrznych

NZOZ Nowy Szpital w Wąbrzeźnie

za profesjonalną i troskliwą opiekę

nad Janem Kwiatkowskim

składa rodzina

Wąbrzeźno

Okradł mieszkanie

Policja ustaliła, kto okradł mieszkanie przy ul. 1 Maja. Sprawca usłyszał zarzut kradzieży z włamaniem, a jego kolega – paserstwa.

O włamaniu do jednego z mieszkań przy ul. 1 Maja policjanci zostali powiadomieni 13 lutego.

– Sprawca dostał się do środka pomieszczenia po uprzednim wybiciu szyby. Z mieszkania zabrał telewizor, miniwieżę oraz płytę indukcyjną. Łączna suma strat wyniosła 900 zł – informuje Michał Głębocki, oficer prasowy

wąbrzeskiej policji.

Mundurowi ustalili, że za kradzież z włamaniem stoi 38-letni mieszkaniec Wąbrzeźna. Część skradzionych rzeczy udało się odzyskać. Telewizor znajdował się u 36-latka z Jarantowic. Policjanci postawili mu zarzut paserstwa. Teraz pracują nad tym, by odzyskać całość zrabowanego mienia.

(pg)

Wąbrzeźno

Eliminacje odwołane

Wąbrzeski Dom Kultury informuje, że eliminacje powiatowe do 60. Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego, które miały się odbyć w Wąbrzeskim Domu Kultury 6 marca, zostały odwołane z powodu małej liczby zgłoszeń. Więcej informacji na stronie www.woak.torun.pl.

Książki

Przejazd zamknięty

Od 2 do 13 marca zamknięty będzie przejazd kolejowy w ciągu drogi powiatowej Wąbrzeźno – Książki w miejscowości Książki. Jest to spowodowane pracami polegającymi na wymianie podtorza.

Wąbrzeźno

Fiskus

zaprasza

Masz problem ze złożeniem zeznania podatkowego? Urzędnicy skarbowi pomogą ci 7 marca.

7 marca w godz. 9.00-13.00 w Urzędzie Skarbowym w Wąbrzeźnie będzie można m.in. otrzymać szczegółowe informacje związane z rozliczeniem rocznym i dowiedzieć się jak złożyć formularz PIT drogą elektroniczną. Pracownicy skarbowki rozwiążą też wątpliwości i udzielą rad związanych z wypełnieniem deklaracji podatkowej.

(pg)

REKLAMA

Sprzedaż sprzętu AGD

Mamy do zaoferowania w pełni sprawny używany sprzęt AGD

-Pralki od 380zł
-Lodówki od 260zł
-Zamrażarki od 300zł
-Odkurzacze od 80zł
-Kosiarki od 150zł

Sprzęt z 2-tygodniową gwarancją rozruchową
Odbiór osobisty
POLECAMY!!!!

Adres:
LOMBARD
Grudziądzka 3
Wąbrzeźno
Tel. 882 148 587
694 390 127

**BIURO DORADZTWA I POŚREDNICTWA
W DOCHODZENIU ODSZKODOWAŃ PO WYPADKACH**

Tomasz Przybyszewski, 87-400 Golub-Dobrzyń, ul. Rynek 20, e-mail: biurotp@op.pl

DORADZTWO BEZPŁATNE!

PŁATNOŚĆ WYŁĄCZNIE PO UZYSKANIU ODSZKODOWANIA

POTRZEBUJESZ PROFESJONALNEJ POMOCY? DZWOŃ! tel. 608 380 227

TYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO

CWA
www.cwa.info.pl

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 68 22 680
e-mail: redakcja@wpr.info.pl
Redaktor naczelny:
Adrianna Błaszkievicz

Dział reklamy:
tel. (56) 68 22 680
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Ogłoszenia drobne:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Dworcowa 4
tel. (56) 68 22 680

Wydawca:
Wydawnictwo Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20

Druk:
EDYTOR Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 10

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Wąbrzeźno

Tor przeszkód na drodze...

Pogrzebem 37-letniego Rafała żyje od kilku dni cała Polska. Nie stał się bohaterem za życia, ale po śmierci i to mimo woli. Bo ksiądz miał odmówić pochowania go bez uiszczenia opłaty. Jaka jest prawda?

– Otrzymaliśmy telefoniczną informację, że mamy zdjęć rozwieszane już klepsydry – mówi współwłaściciel zakładu pogrzebowego Tomasz Michna

Oto przykładowe wypowiedzi (pisownia oryginalna): jaro: Jak widać, biznes to biznes a prolon-gaty w tej działalności nie prze-widziano... Czyżby brak zaufania do klienta???; – Hen...: Taka sytuacja jest już od wielu lat. To że do tej pory „ksiądz proboszcz” może się tak panoszyć jest winą i Kurii i władz lokalnych. A może by tak ktoś ze skarbowki zajął się sprawą?; ~gość~ Uważam, że cmentarze po-winny być komunalne, a za pogrzeb powinien obowiązywać ogólny ta-ryfikator – opodatkowany, ksiądz, kościelny, organista – też opodat-kowani i wg jasnych zasad. Wtedy wszystko byłoby ok., a i budżet by się zapelniał.

Pojawiły się też komenta-rze broniące księdza: ~Witold~ Większość osób uważa, że chrzest, wesele, pogrzeb powinny być za darmo. Przy zbiórce pieniędzy wrzucają po złotówce, a wymaga-nia mają wielkie. Kościół ma być ogrzewany, wystrojony, na mszy ma grać organista, a najlepiej jakby sami aniołowie śpiewali. Ksiądz też ma wydatki i opłaty, jakby wszystko było za darmo to i jego nie byłoby za co pochować.

Zdjęli klepsydry

Organizacją pogrzebu zmar-łego śp. Rafała Firchowa zajął się zakład pogrzebowy „Cordis”. Jego współwłaściciel wyjaśnia, że do pogrzebu wszystko było już przy-gotowane. – Pierwszą ceremonię także przygotowała nasza firma. Wszystko przebiegło bez proble-mów. Proboszcz zgodził się, że za-czeka, aż rodzina otrzyma zasiłek pogrzebowy – informuje Tomasz Michna. – Aby pochować ciało dru-giego zmarłego brata, też dokonano odpowiednich ustaleń, wyznaczono miejsce w mogile dziadka, określo-no datę i godzinę pogrzebu. Jednak w przeddzień wieczorem odebra-liśmy telefon z parafii, że ksiądz na pogrzebie nie będzie, a bez jego zgody pogrzeb jest niemożliwy. Ka-zano nam pozdejmować klepsydry, które już wisiały – dodaje Tomasz Michna. Właściciele firmy pogrze-

bowej zapewniają, że ich zadaniem jest pomoc rodzinie zmarłego: – Po-magamy w załatwianiu wszystkich formalności. A sami też czekamy na pieniądze. Firma ponosi przecież wymierne koszty, np. pracowni-cze. Jednak uważamy, że w obliczu śmierci pieniądze nie powinny być najważniejsze.

Jak mówi Michna, wcześniej także zdarzały się opóźnienia z po-grzebem. Ale nigdy nie trwały aż tak długo. Chociaż klienci skarżyli się, to nikt nie podejmował konfronta-cji. Z różnych względów: a to ktoś ma dziecko przed pierwszą komu-nią, ktoś inny planuje ślub. – Kiedy sprawa stała się głośna, proboszcz podał termin, który wcześniej był niemożliwy. A my już mamy inne zlecenie. Nie chcemy „szyb-ko pozbyć się problemu”, chcemy tego człowieka pochować godnie, z całym ceremoniałem. Chodzi o godność pogrążonej w żałobie rodziny – podkreśla współwłaści-ciel zakładu pogrzebowego. Tomasz Michna nie wierzy też w problemy z określeniem miejsca pochówku: – Jest przecież elektroniczny system zarządzania cmentarzem. Każdy grób jest opisany, sfotografowany, dokładnie zmierzony, wiadomo, do kogo należy.

Argumentowanie, że nie moż-na ustalić czy w danym miejscu na pewno mogło spocząć ciało zmar-łego, Tomasz Michna uważa za zwykłą wymówkę.

„Wyjazd, gnojarku...”

Jeszcze w piątek ksiądz pro-boszcz rozmawiał z przedsta-wicielami mediów. My poprosiliśmy o spokojną rozmowę na następny dzień i uzyskaliśmy akceptację. Ale w sobotę ks. Jan Kalinowski wypo-wiedzieć się nie chciał. Tłumaczył, że Kuria Diecezji Toruńskiej zajęła oficjalne stanowisko, a on nie po-winien już zabierać głosu. Wyraził jednak zgodę, by powołać się na jego upublicznione wcześniej wy-powiedzi.

Rzecznik prasowy Kurii Diece-zjalnej Toruńskiej ks. Andrzej No-wicki w piśmie zamieszczonym na

– Nie mogę powiedzieć złego słowa na temat proboszcza czy obsługi w biurze – mówi Maryla Bartoś

stronie internetowej kurii stwierdza m.in.: „Rozmowa wyjaśniająca, przeprowadzona w dn. 20 lutego b.r. z panią Gertrudą Firchow, mat-ką zmarłego, ukazała zupełnie inne podłoże tej przykrej sprawy. Cho-dzi nie o opłaty za pochówek, ale o miejsce pochówku. W tej sprawie powstał konflikt rodzinny. Nie ma w niej zgody, gdzie ma być pocho-wany śp. Rafał. Proboszcz oczekuje na uzgodnioną decyzję rodziny zmarłego. Podjął on również dzia-łania mediacyjne, by sprawa została zakończona w najbliższym czasie.”

Z księdzem Janem Kalinow-skim udało mi porozmawiać w so-botę jedynie przez domofon. Dialog przebiegał spokojnie i kulturalnie. Jednak, kiedy kończyłem rozmowę z proboszczem, zaczął mnie jakiś człowiek kręcący się po podwórzu plebanii. Sądząc po stroju, mogę przypuszczać, że była to osoba du-chowna. Lecz ani ja go nie znałem, ani on nie znał mnie. Za to usły-szałem słowa: „Wyjazd gnojarku do swojego brukowca!”. Takie zacho-wanie nie wymaga komentarza.

Potrzeba komunalnego

Być może takie sytuacje, jak opisana powyżej, nie miałyby miej-sca, gdyby w Wąbrzeźnie funk-cjonował cmentarz komunalny. Potrzebne są tu jednak decyzje lokalnych władz samorządowych. Jak do tej pory, nie podjęły one zdecydowanych działań. Ostat-nie wydarzenia i towarzyszące im emocje potwierdzają, że temat jest ważny dla lokalnej społeczności. I nie jest nowy. W ubiegłym roku w miesięczniku „Nasze Wąbrzeźno” Maciej Woźniak opublikował tekst „Kto się boi pytań w sprawie cmen-tarzy i pogrzebów?”. Na prośbę mieszkańców zwrócił się do księdza Jana Kalinowskiego z szeregiem py-tań dotyczących opłat za pogrzeby, miejsce na cmentarzu, przechowy-wanie zwłok. W gazecie ukazał się list, jaki skierowany został do pro-boszcza Kalinowskiego. Odpowiedź nigdy nie nadeszła.

Tekst i fot.

Krzysztof Zaniewski

Prawo

Możesz wziąć ślub, gdzie chcesz

Od najbliższej niedzieli związek małżeński możemy za-wrzeć w dowolnym, wybranym przez siebie miejscu w kra-ju, także poza gmachem Urzędu Stanu Cywilnego.

Oglądając amerykańskie filmy wiele polskich kobiet marzyło, by wziąć ślub w wyjątkowym miej-scu, np. na plaży czy w górach. Od 1 marca będzie można to marzenie spełnić. W niedzielę zacznie obo-wiązywać znowelizowana ustawa o aktach stanu cywilnego i nowo-żeńcy uroczyste „tak” będą mog-li z mocą prawną wypowiedzieć w dowolnym miejscu w kraju. Są jednak pewne ograniczenia.

– To musi być miejsce, które zapewni zachowanie uroczystej, godnej formy oraz bezpieczeństwo wszystkich uczestników – zastrze-ga kierownik USC w Wąbrzeźnie Katarzyna Przybysz. – Przygoto-wanie tego miejsca spoczywa na osobach, które chcą zawrzeć zwią-zek małżeński. Musi mieć ono od-powiednie zaplecze – miejsce na godło, stolik.

Dowiedzenie kierownika USC na samą ceremonię, a wcześniej w celu obejrzenia miejsca jest w gestii urzędu.

W USC w Wąbrzeźnie nikt jeszcze ślubu poza urzędem nie zamawiał. – Każda sytuacja jest inna i będzie wymagała rozpatrze-nia. To do kierownika USC nale-ży ocena. Jeśli para będzie chciała wziąć ślub, np. w balonie, mogę mieć obawy – stwierdza Katarzy-na Przybysz.

Ustawa wyraźnie określa, że od 1 marca zainteresowani będą mogli zawierać cywilny związek małżeński poza urzędem, jed-nak w miejscu gwarantującym zachowanie powagi i doniosłości ceremonii oraz bezpieczeństwa wszystkich uczestników. Za zor-ganizowanie takiej uroczystości przyszli małżonkowie będą musie-li dopłacić 1000 zł do „ceny” ślu-

bu cywilnego, która wynosi 84 zł. Opłata, stanowiąca dochód gminy, obowiązywać będzie te pary, które będą zawierać małżeństwo poza urzędem stanu cywilnego z przy-czyn innych niż losowe. Do tej pory ślub mógł odbyć się w innym miejscu jedynie w szczególnych przypadkach np. gdy jedno z przy-szłych małżonków przebywało w szpitalu lub zakładzie karnym.

Warto zaznaczyć, że po wy-braniu wymarzonego miejsca, musimy się zgłosić do właściwego USC. Mieszkańcy naszego regionu chcący powiedzieć „tak” nad mor-zem, muszą stanąć przed urzęd-nikiem z Sopotu czy Kołobrzegu. Jeśli ktoś wymarzy sobie ślub na terenie naszego regionu, obsłuży go jeden z naszych USC.

Przy okazji zmian w prze-pisach o aktach stanu cywilnego warto przypomnieć, że zgodnie z podpisaną w 1993, a ratyfiko-waną w 1998 roku pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Stolicą Apostolską umową konkordatową wszystkie osoby wyznania rzym-sko-katolickiego mają możliwość zawarcia jednego ślubu, tzw. kon-kordatowego, uznanego zarów-no przez Kościół, jak i polskie pra-wo. Nowożeńcy nie muszą więc zawierać już obecnie oddzielnie ślubu cywilnego i kościelnego. Nie oznacza to, że nie zdarzają się ta-kie przypadki.

– Na 114 aktów małżeństwa zarejestrowanych w naszym urzę-dzie w 2014 roku, 60 to śluby wyznaniowe, 45 – cywilne i 9 – transkrybowane, czyli zawarte za granicą – mówi kierownik USC w Wąbrzeźnie.

(LiJ), (pg)

fot. sxc

Decydując się na ślub poza urzędem, trzeba się liczyć z dodatkowym wydatkiem rzędu 1 tys. zł

Polityka

Nigdy nie bałem się wyzwań

O tym, jak wygląda kampania prezydencka od wewnątrz oraz o swojej wizji Polski rozmawialiśmy z Andrzejem Dudą w trakcie podróży do Torunia. W miniony weekend kandydat gościł w kilku miejscowościach regionu.

Andrzej Duda rozmawiał z wyborcami podczas licznych spotkań

– Sześć spotkań dziennie, szaleńcze tempo, mimo że to dopiero początek kampanii. Jak forma?

– Widziałem, że obserwował pan spotkanie wyborcze w Golubiu-Dobrzyniu, więc chyba zauważył pan, że czuję się świetnie, mimo że to była to wizyta w piątym mieście tego dnia.

– Do wyborów pozostało jeszcze ponad 70 dni. Jako pierwszy z kandydatów postanowił pan objechać Polskę. Czy spotkania z wyborcami to najskuteczniejszy sposób prowadzenia kampanii?

– Kiedy widzę osoby przychodzące, by się ze mną zobaczyć, widzę w nich ogromną energię. Obserwuję także zwiększającą się frekwencję. To dla mnie wielka satysfakcja, ponieważ świadczy to o tym, że kampania jest dobrze prowadzona. Uważam, że właśnie takie było oczekiwanie społeczne, by kandydat na prezydenta spotykał się z Polakami. Nie w Warszawie, ale w miejscach, w których oni mieszkają. Nie tylko poprzez telewizję, ale także bezpośrednio – twarzą w twarz. Ludzie chcą „dotknąć” kandydata na prezydenta.

– Jak dotąd kampania prezydencka była niemrawa. Dopiero w ostatnich dniach jej temperatura nieco wzrosła.

– Zrobiła się agresywna ze strony samego prezydenta i jego współpracowników. Przykro mi, bo sam Bronisław Komorowski apelował o merytoryczną kampanię, tymczasem jego ludzie posługują się pomówieniami i używają często obraźliwych słów. To pokazuje, że prezydent i jego świta tracą poczucie pewności, jakie im towarzyszyło. Powoli zaczynają się bać.

– Nie wiem, czy pan pamięta, kiedy 5 lat temu po Polsce

jeździł inny bus – Bronkobus. Wówczas na niektóre spotkania zamiast przyszłego prezydenta przyjeżdżała jego żona. Czy pan zamierza także wzorem konkurenta włączyć małżonkę w wir kampanii?

– Moja żona i córka mocno mnie wspierają. Było to widać podczas konwencji rozpoczynającej kampanię wyborczą. Niemniej moja żona pracuje. Jest nauczycielką. Uczy w wielu klasach i trudno jej oderwać się od zajęć. Córka studiuje. Podjąłem się zadania objechania Polski, ale żeby tego dokonać, muszę także poruszać się dni powszednie, a nie tylko weekendy. Dlatego właśnie bliscy nie mogą mi towarzyszyć.

– Był pan w wielu miejscowościach województwa. Czy nasz region różni się pod względem problemów od innych części kraju?

– W tym regionie występuje większy problem związany z rolnictwem, ponieważ taka jest charakterystyka tych terenów. Kryzys na rynku rolnym, kwestia embargo rosyjskiego i cały czas niższe niż w krajach starej unii dopłaty

powodują problemy w tym sektorze. Po spotkaniu w Golubiu-Dobrzyniu podszedł do mnie pan i powiedział, że mleko jest tańsze od wody i tak dłużej nie da się gospodarować. Takie zdania i sposób ich wypowiedziania potrafią zasmucić polityka.

W Kujawsko-Pomorskim występują także problemy charakterystyczne dla całej Polski. Poza niewielką liczbą powiatów wokół wielkich miast, występuje zjawisko odpływu ludzi, głównie młodych. Często wyjeżdżają oni do metropolii, ale także za granicę. Ta bolączka pojawia się wszędzie. Drugie strapienie to coś, co ja określam jako zwijanie się Polski powiatowej. Znikają sądy, komisariaty, urzędy pocztowe, połączenia komunikacyjne, placówki kulturalne. To pokazuje, że Polska tak naprawdę się nie rozwija, ale cofa. Jako kraj jesteśmy na równi pochyłej. Ludzie przestali wierzyć w to, że mają szansę na rozwój w Polsce. Nie liczą na to, że dostaną pracę na dobrych warunkach. Dlatego wyjeżdżają. W dłuższej perspektywie może to zagrazić naszemu państwu. Ja jestem w stanie się z tym zmierzyć.

– To diagnoza. A jaką ma pan na to receptę?

– Potrzebne jest długofalowe działanie. Przede wszystkim strategię przywrócenia kraju na drogę rozwoju. Potrzebne jest stworzenie linii finansowej, dzięki której można będzie pobudzić polską gospodarkę. Konieczne jest wielostronne działanie. Oczywiście, wszystko należy przedyskutować z ekspertami. Jeżeli zostaną wybrani prezydentem powołam ciało doradcze o nazwie Narodowa Rada Rozwoju. Znajdą się w niej specjaliści z różnych dziedzin. Poprzez dyskusję wypracują oni wspólną strategię rozwoju Pol-

ski, a następnie do tego konkretne akty prawne. Mam nadzieję na dobrą współpracę z rządem, ponieważ to powoduje przyspieszenie prac. Deklaruję, i chcę to bardzo wyraźnie powiedzieć, że będę wspierał każdy rząd. Niezależnie od tego z jakiej będzie opcji politycznej jeżeli będzie on odbudowywał polską gospodarkę i tworzył nowe miejsca pracy.

– Podczas moich rozmów z wójtami i burmistrzami bardzo często słyszę narzekania na skomplikowane procedury. Najwięcej obrywa się ustawie o zamówieniach publicznych. Czy w tej dziedzinie również rozważa pan wprowadzenie zmian?

– Nie ulega wątpliwości, że zmiany muszą nastąpić w wielu zapisach ustawy. Rozmawiam z przedsiębiorcami, którzy alarmują, że nie są w stanie wygrać w Polsce żadnego przetargu, wszystko jest ustawione. Jest grupa „kolesi” okręcona wokół władzy. To pokazuje, jak to wszystko dzisiaj działa.

– Jest pan obecny na facebooku, twitterze, instagramie, youtubie. Ma pan również własną stronę internetową. To nowoczesne kanały przekazu kierowane zapewne do młodych wyborców.

– Zdziwiłby się pan. Czasem na spotkania przychodzą ludzie starsi, którzy oszałamiają mnie swoją wiedzą na temat internetu i tego, czego dowiedzieli się o mojej działalności właśnie z tego medium. Nawet cytują moje wpisy, zadając pytania. Młodzi prawie nie oglądają dziś telewizji. Moja córka także – prawie w ogóle nie włącza telewizora. Informacje na temat bieżącej sytuacji pozyskuje z internetu, a więc coś w tym jest.

– Zapewne do obsługi tylu serwisów potrzebny jest sztab ludzi...

– Wbrew pozorom wcale nie. Zajmują się tym bardzo energiczni młodzi ludzie – moi współpracownicy. Potrafią zarazić mnie swoim entuzjazmem.

– Prezydent to najwyższy reprezentant Polski za granicą. Często patrzy się na pierwszą podróż, w jaką udaje się nowa

głowa państwa. To zwiastun całej prezydentury. Jaki kraj jako pierwszy odwiedziłby prezydent Duda?

– To dobre pytanie. Należałoby wybrać między Brukselą a USA. W Brukseli celem odwiedzin mogłoby być spotkanie z szefem komisji europejskiej – bo tam zapadają najważniejsze decyzje. USA to państwo, z którym wiążemy nasze strategiczne interesy. W praktyce to właśnie ten kraj przewodzi NATO.

– W polityce zagranicznej w Europie prym wiodą Francja i Niemcy. Jak przełamać tę hegemonię? Jaka powinna być polska dyplomacja?

– Musimy wychodzić ze swoimi pomysłami. Musimy być kreatywni i pozbyć się kompleksów. Nie bać się tak jak obecnie rządzący. Nie można mówić, że nic nie możemy zrobić i że w związku z tym będziemy płynęli w głównym nurcie. To samo dotyczy wojny na Ukrainie. Jej zakończenie jest naszym absolutnym i strategicznym dążeniem.

– Prezydent jest zwierzchnikiem sił zbrojnych. Czy wojsko to relikwiny dawnych czasów, czy może należy je rozwijać?

– Polska armia powinna być dobrze wyposażoną siłą defensywną. Nasze wojsko powinno być w stanie bronić własnych granic oraz budzić respekt. Chodzi o to, by przeciwnikowi nie opłacało się podjąć prób ataku. Poza tym uważam, że należy ją wzmocnić poprzez obecność w Polsce twardej infrastruktury sojuszniczej – w postaci uzbrojenia i być może wspólnych baz.

– Wierzy pan w to, że ktośkolwiek przyszedłby Polsce z pomocą w razie konfliktu zbrojnego?

– Na papierze mamy takie zapewnienia, ale zawsze będziemy mieli wątpliwości. Już raz nas oszukano w 1939 roku. Jeżeli wywalczymy u nas obecność żołnierzy państw sojuszniczych, wówczas szansa na pomoc w razie konfliktu wzrośnie.

Rozmawiał Piotr Wołyński
fot. (pw), (krzan)

W Wąbrzeźnie zwolennicy kandydata z uwagą słuchali jego wystąpienia

Tadeusz Jasiński z Wąbrzeźna mówił o wielkiej odpowiedzialności prezydenta

Powiat

Bartnicy się szkolą

W sobotę do Wąbrzeskiego Domu Kultury zjechało ok. 80 bartników, głównie z byłego województwa toruńskiego, ale też z Pomorza czy Warmii i Mazur. Spotkali się, by wzbogacić swoją wiedzę na temat pszczół.

Doktor Beata Bąk z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego przekazała uczestnikom szkolenia wiele cennych wskazówek

Hodowcy pszczół chętnie korzystają ze szkoleń organizowanych m.in. przez Regionalny Związek Pszczelarzy w Toruniu. To sobotnie zostało sfinansowane przez Urząd Marszałkowski w Toruniu. Każdy uczestnik otrzymał zestaw materiałów szkoleniowych, ale przede wszystkim solidny zasób wiedzy. Wykłady poprowadziło dwoje specjalistów – dr nauk weterynaryjnych Beata Bąk oraz dr inż. Maciej Siuda z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. Była mowa o chorobach pszczół oraz gospodarce pasiecznej.

– Na sali widać wielu młodych ludzi. Wraz z bartnictwem wraca zainteresowanie zdrowym trybem życia – uważa Tadeusz Dussa, prezes Zarządu Regionalnego Związku

Pszczelarzy w Toruniu. – To nie są zawodowcy hodujący pszczoły dla zysku, ale pasjonaci pszczelarstwa. Coraz więcej młodych zakłada pasieki w ogródkach.

Właściciele pasiek do 80 uli można uznać za amatorów. Jedynie 2–3 proc. pszczelarzy posiada większe hodowle. Oni funkcjonują w ramach działów specjalnych produkcji rolnej, są odpowiednio opodatkowani.

Szkoleń pod dostatkiem

Założenie własnej pasieki nie jest takie proste. Czasami pojawiają się problemy z lokalizacją i sąsiedztwem – ule można stawiać w odległości co najmniej 10 metrów od granicy działki, trzeba pamiętać, że kontaktu z pszczółkami powinny unikać osoby uczulone na ich jad. O pszczoły trzeba też odpowiednio zadbać, a do tego potrzebna jest wiedza. Organizowanie szkoleń jest wręcz niezbędne. W tym sezonie zaplanowano ich aż 9. Kolejne odbędą się również w Wąbrzeźnie, 28 lutego i 1 marca. Będzie to kurs dotowany ze środków Unii Europejskiej za pośrednictwem Agencji Rynku Rolnego. Fundusze unijne idą nie tylko na organizację szkoleń, ale również na zakup sprzętu, leków, pszczelich matek (potocznie nazywanych królowymi).

Pożyteczne zapylacze

– Pszczoły nie tylko dają miód, ale pełnią także o wiele ważniejszą funkcję – podkreśla Tadeusz Dussa. – Ich zadaniem jest przede wszystkim zapylanie roślin – proces niezbędny w łańcuchu ekosystemu. Rośliny entomofilne (owocujące po zapyleniu przez owady – red.),

np. rzepak, po zapyleniu dają plony wyższe nawet o 30–40 proc.

Rola pszczół miodnych jako zapylaczy roślin wzrasta, ponieważ w obecnej dobie powszechnej chemizacji rolnictwa i dużego zanieczyszczenia środowiska zastraszającego szybko ubywa dzikich owadów pszczółowatych – zapylaczy roślin, tj. pszczół samotnic i trzmieli. Doskonale wiedzą o tym rolnicy i sadownicy.

– Apelujemy do rolników, aby nie wykonywali zabiegów chemizacyjnych w porze lotów pszczół. Nie powinni też stosować oprysków na uprawy kwitnące, bo jest to dla pszczół szkodliwe. Edukacja i rozmowy dają więcej niż rozwiązania represyjne – uważa Tadeusz Dussa.

Bartnicy spotykają się nie tylko przy okazji szkoleń. Co roku organizowane są np. Wojewódzkie Dni Pszczelarza, najbliższe odbędą się 22 sierpnia w Jabłonowie. Jest to czas wspólnego świętowania, odbywa się festyn, uroczysta msza święta, wręczane są odznaczenia dla najlepszych hodowców. Choć najczęściej pszczelarstwo jest kultywowaniem rodzinnych tradycji, to pojawia się coraz więcej osób, które stawiają na zdrowy styl życia i same chcą produkować to, co znajduje się na ich stole. Organizowane są więc kursy dla początkujących pszczelarzy, zajęcia teoretyczne i praktyczne. Zainteresowani mogą kontaktować się z Regionalnym Związkiem Pszczelarzy w Toruniu, więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej www.rzp-torun.pl

Tekst i fot.

Krzysztof Zaniewski

Podczas wykładu można było zadawać pytania

Edward Kochman i Tadeusz Dussa – organizatorzy szkolenia

Wąbrzeźno

Kinowe hity w WDK

Pięć nowych kinowych hitów będzie można obejrzeć 19 marca w Wąbrzeskim Domu Kultury. Z takim repertuarem przyjedzie do nas objazdowe Kino Orange.

„Pięćdziesiąt twarzy Greya”, „Disco Polo”, „Ida”, „Carte Blanche” oraz „Asteriks i Obeliks. Osiedle Bogów” (3D dubbing PL) to pierwsze produkcje, które zostaną wyświetlone w Wąbrzeskim Domu Kultury w ramach Kina Orange.

– Bardzo się cieszę, że ofertę kulturalną placówki możemy wzbogacić najnowszymi projekcjami filmowymi, prezentowanymi na profesjonalnym sprzęcie technicznym – mówi Gizela Pijar, dyrektor WDK. – Mam nadzieję, że mieszkańcy naszego powiatu przekonają się do tej propozycji kulturalnej i zamiast do Torunia czy do Grudziądza, wybiorą się na seanse filmowe do Wąbrzeźna. Światowe tytuły, jakość obrazu i dźwięku, a przede wszystkim przystępna cena – to argumenty przemawiające za tym, żeby 19 marca przyjść do WDK.

Seanse w ramach Kina Orange wyświetlane są na profesjonalnym sprzęcie projekcyjnym z wykorzystaniem nowoczesnych technologii. Dzięki projektorowi cyfrowemu, zgodnemu z międzynarodowym standardem DCI oraz systemowi XpanD widzowie mogą oglądać filmy w technologii 3D.

WDK podpisał pilotażową umowę z Kinem Orange na cztery miesiące. O dalszej współpracy ma zdecydować frekwencja podczas proponowanych seansów filmowych. Płatne projekcje będą odbywać się w terminach ustalonych przez Kino Orange.

Przedprzedaż biletów na seanse w Wąbrzeźnie odbywa się na stronie internetowej www.kino-orange.pl/repertuar.php?id=873. Za bilet trzeba zapłacić od 13 do 16 zł.

(pg)

Repertuar, 19 marca

- godz. 10.00 – „Asteriks i Obeliks. Osiedle Bogów” (3D dubbing PL); familijny, komedia, cena biletu: 16 zł normalny, 15 zł ulgowy (szkolny, studencki, seniora, rodzinny), 13 zł grupowy, czas trwania: 85 minut.
- godz. 12.00 – „Carte Blanche”; dramat obyczajowy/ 12+, cena biletu: 13 zł normalny,
- 12 zł ulgowy (szkolny, studencki, seniora, rodzinny), 10 zł grupowy, czas trwania: 106 minut.
- godz. 15.00 – „Ida”; dramat/ 12+, cena biletu: 13 zł normalny, 12 zł ulgowy (szkolny, studencki, seniora, rodzinny), 10 zł grupowy, czas trwania: 80 minut.
- godz. 17.00 – „Disco Polo”; komedia/ romans/ film drogi, cena biletu: 13 zł normalny, 12 zł ulgowy (szkolny, studencki, seniora, rodzinny), 10 zł grupowy, czas trwania: 105 minut.
- godz. 19.15 – „Pięćdziesiąt twarzy Greya”; romans, dramat/ 18+ (lub 15+ wspólnie z osobą dorosłą), cena biletu: 13 zł normalny, 12 zł ulgowy (szkolny, studencki, seniora, rodzinny), 10 zł grupowy, czas trwania: około 120 minut.

Wąbrzeźno

Poznaj techniki

Dobrze znać techniki samoobrony. Będzie można się ich nauczyć w Wąbrzeskim Domu Kultury pod okiem wykwalifikowanego instruktora.

Warsztaty „ABC samoobrony” zaplanowano na 3 marca o godz. 16.00. Zajęcia poprowadzi Tomasz Semeniuk, instruktor rekreacji ruchowej o specjalności samoobrona, 1 dan karate kyokushin.

Podstawą samoobrony jest zachowanie spokoju i równowagi psychicznej. Chodzi o to, by skoncentrować się na uwalnianiu naturalnych reakcji obronnych. Uczestnicy warsztatów zapoznają się ze sposobami unikania niebezpieczeństwa i radzenia sobie w sytuacjach zagrożenia oraz poznają

i przeciwczą wybrane techniki samoobrony.

(pg)

**REKLAMA
W TYGODNIKU**

CWA

**ZADZWOŃ !!!
tel. (56) 682 26 80**

Wąbrzeźno

Ukraina zalana nienawiścią

Z Ukraińcem Antonem Czuprowem, specjalistą zarządzania produkcją a także animatorem zabaw, twórcą teatrzyków cieni w Wąbrzeskim Domu Kultury rozmawiał Krzysztof Zaniewski.

Anton Czuprow prowadzi w WDK zajęcia podczas „Białych wakacji”

– Jak pan trafił do Wąbrzeźna?

– Mój przyjazd wynika z obowiązków zawodowych, przeprowadziłem się do Wąbrzeźna z Warszawy. Pracuję w „Vambresii”, firma zaoferowała mi pracę w tym mieście. Pochodzę z Doniecka na Ukrainie, tam ukończyłem studia wyższe, studiowałem też na Politechnice Warszawskiej, gdzie uzyskałem tytuł magistra. Moją specjalnością jest zarządzanie produkcją, jednak hobby to praca z dziećmi, organizowanie zabaw, a także teatr cieni. Jeszcze na Ukrainie jako wolontariusz przygotowywałem i prowadziłem różnorodne zajęcia z dziećmi. Podobnie

w Warszawie – miałem wiele zleceń na organizację imprez dla najmłodszych. Przez pewien czas pracowałem też w szkole podstawowej. Na bazie historii pokazywanych w teatrzyku cieni prowadziłem naukę języka angielskiego. Taka forma edukacji przez zabawę przynosi najlepsze efekty.

– Od procesów produkcyjnych do domu kultury wiedzie chyba długa droga?

– Niekoniecznie. Choć nie widzę wielu podobieństw pomiędzy tymi dziedzinami, właśnie dlatego to mi się tak podoba. Moje wewnętrzne dziecko może trochę poszaleć. Początkowo myślałem o podjęciu współpracy z którąś ze szkół, jednak zdecydowałem się skierować swoje kroki do domu kultury. Dyrektor Gizela Pijar jest osobą bardzo aktywną, od początku przychylnie przyjęła moje pomysły. Nasza współpraca rozwija się w dobrym

kierunku. Podczas „Białych wakacji” w WDK prowadziłem już zajęcia z dziećmi i wydaje się, że zostały one dobrze przyjęte przez uczestników. Taki styl pracy, gdzie dzieci biegają, bawią się, twórczo spędzają czas, odpowiada i mnie, i bawiącej się grupie. To, jak nasza współpraca będzie wyglądać w przyszłości, jest sprawą do przemyślenia. Wszystko zależy od tego, ile chętnych zgłosi się na zajęcia, które chcemy zapropionować. Kierowane są one głównie do dzieci w wieku od 4 do 12 lat. Mamy wizję, którą staramy się zrealizować. Czas pokaże, na ile będzie to możliwe. Może dzięki zajęciom w WDK znajdzie się ktoś, kto będzie wspomagał mnie w przygotowywaniu przedstawień?

– Na czym polega przekaz teatru cieni?

– Główną rolę odgrywa odpowiedni dobór światła, a także przygotowanie figurek, które powinny się poruszać, ale w taki sposób, aby nie było widać rąk animatora, sznurków czy patyków używanych do wprawiania ich w ruch. Cienie rzucane są nie tylko przez figurki wykonane z jakiegoś twardego materiału, przez wszystkie pomocnicze elementy również. Nie jest łatwo

wszystko właściwie połączyć. Do wystawiania w teatrzyku cieni najlepiej nadają się bajki, baśnie, jakieś pełne humoru historie. Są one najlepiej odbierane przez młodą publiczność. Mam wiele pomysłów na takie przedstawienia. Dużo inspiracji można też znaleźć w internecie.

– Pochodzi pan z Doniecka. W ostatnim czasie media przekazują wiele informacji na temat wydarzeń rozgrywających się na Ukrainie. Czy łatwo o nich słuchać z dala od rodzinnego domu?

– Zastanawiałem się czy rozmawiać na ten temat? Myślę jednak, że należy go podejmować. To, co dzieje się teraz na Ukrainie, to wydarzenia na poziomie krwawych konfliktów w Jugosławii. Historia wojen zawsze dowodziła wielkich manipulacji. Wydarzenia w mojej ojczyźnie też poddawane są różnym manipulacjom. Rosjanie twierdzą, że walczą z faszystami, a Ukraińcy, że walczą z terrorystami – oficjalnie w Ukrainie nie toczy się wojna, tylko „antyterrorystyczna operacja”. Trwa już rok. A zwykli ludzie znaleźli się w potrzasku, pomiędzy dwoma źródłami ognia. Ukraiński rząd posługuje się populistycznymi hasłami, zaś Rosjanie cynicznie tyranizują nasz kraj. Ilu ludzi już zginęło, a ilu jeszcze zginie mimo zawartego porozumienia? Mieszkańcy słuchają nieprawdziwych zapewnień, że wszystkim zależy na pokojowym rozwiązaniu, a na Ukrainie wciąż giną ludzie.

W Debalcewie i Iłowajsku Ro-

sjanie zrobili prawdziwą rzeź. Ale nie wyciąga się konsekwencji wobec osób, które są odpowiedzialne za taki rozwój wydarzeń. Nie mogą znaleźć odpowiedzi, dlaczego tak się dzieje. Dzisiaj nie jestem w stanie odpowiedzieć, kto doprowadził do takiej sytuacji, jak ona się skończy i kiedy? Jest zbyt wiele sprzecznych informacji. Tym bardziej, że działania propagandowe zaczęły się znacznie wcześniej niż wojenne. Ludzie już nie wiedzą, komu wierzyć. Świadczyć o tym mogą na przykład słabe wyniki ostatnich mobilizacji. Ludzie są zdezorientowani, a nikt nie chce zostać ofiarą nie wiadomo czego. Po stronie separatystów obecnie walczą już przede wszystkim Rosjanie, a także różni najemnicy. Im w ogóle nie zależy na zakończeniu wojny. Jednak cynicznie pokazują światu, że ratują ofiary. Jestem człowiekiem wychowanym w rosyjskiej kulturze, zawsze ją ceniłem, ale dzisiaj jestem przerażony tym, co się dzieje. Nasze oczekiwania wobec braci Słowian zostały straszliwie skonfrontowane z rzeczywistością. Myślę, że Ukraina była tak ekonomicznie uzależniona od Rosji, że nie trzeba było rozpoczynać działań wojennych, aby doprowadzić do różnych zmian. Dzisiaj poziom wzajemnej nienawiści jest ogromny. Gdyby nienawiść mogła powodować pęknięcie żarówek, to na Ukrainie nie byłoby już światła.

Krzysztof Zaniewski,

fort. WDK

KAMPANIA INFORMACYJNA MINISTERSTWA INFRASTRUKTURY I ROZWOJU

Porozmawiajmy o Funduszach Europejskich

Pani burmistrz powalczy o remont stacji

(Młoda kobieta Zofia Kruczek, stoi pod drzwiami czyjegoś mieszkania. Mówi głośno przez telefon.)

Zosia: ...tak, tak, tak... Nowoczesny system transportowy musi zmieścić się z podwójnym wyzwaniem zapewnienia sprawnej i wydajnej infrastruktury, która sprzyjałaby rozwojowi gospodarczemu, a jednocześnie służyła celom gospodarki niskoemisyjnej... Słucham? Tak, chodzi o tę stację pod lasem, bo nie była ujęta. Dworzec Główny był ujęty, ale ja chciałabym może jakieś dodatkowe dofinansowanie na tę stację leśną. Dotyczyłabym jeszcze ekspertyzę dotyczącą ścian. Ta od strony lasu jest zacieniona, tam jest grzyb, ja wiem. (Szuka kluczy w torbie.)

No nie wiem, gdzie one są (mruknęła sama do siebie). Nie, grzyby w lesie nie wyginęły, tylko stacja jest za grzybiona. (Powiedziała już głośno. Znalazła klucze, weszła do mieszkania. Mówi dalej do telefonu.)

Zosia: Do stryja wstąpiłam – bo on do Warszawy pojechał, a ja mu wyniki badań przyniosłam.

(Mówiąc to, wyciągnęła kopertę i znalazłonym na stole flamastrem napisała: „Wyniki są OK”). – Trzeba plany tej stacji wyciągnąć z czasów jej budowy... wiem, że to 1909, ale... Później zadzwonię. (Nagle przerywa

rozmowę. Do pokoju wchodzi mężczyzna w szlafroku.)

Zosia: Świeci anieli, stryju, co się stało?

Stryj: Witaj Zosieńko, kochana. Słyszałem, że weszłaś, ale nie chciałem przeszkadzać.

Zosia: Miałeś o szóstej rano jechać do Warszawy!

Stryj: Daj spokój, dworzec cały okopany rowami, nieczynny, podobno będą likwidować, tory też zmieniają, tylko po co, jak pociągów nie ma i zastępczo autobusami wożą. Autobusem ujechaliśmy kilometr, coś zachrzącota, huknęło, dymu pełno i stanął. Kazali czekać, aż nowy przyjedzie. Rozpacz.

Zosia: To dlaczego nie poczekałeś?

Stryj: Gdzie mam czekać, jak niczego nie ma?

Zosia: Jest! Stryju, mamy rozwój i rehabilitację kompleksowego, nowoczesnego i interaktywnego systemu transportu kolejowego. W Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko będzie uruchomione dofinansowanie inwestycji spójnej sieci transportowej...

Stryj: Dziecko, coś ci się stało? Co ty mówisz? Przemęczona jesteś?

Zosia: Nie, tłumaczę ci tylko, że kolej w Polsce jest przestarzała i w wielu miejscach zaniedbana.

Postawimy na rozwój niskoemisyjnego transportu

Czemu NISKOemisyjny? Wszystko co najgorsze to u nas

Stryj: No widzisz. Sama mówisz, że nic nie ma.

Zosia: Jak to mówię, że nic nie ma? Jest, a raczej są. Pieniądze z Funduszy Europejskich. Tury już remontujemy i dlatego wprowadziliśmy zastępczą komunikację autobusową.

Stryj: O tym rzęchu mówisz?

Zosia: Takich rzęchów już nie będzie. Moja w tym głowa. Stryju, w obłudzie mieszkańców miasta postawimy na rozwój niskoemisyjnego transportu miejskiego.

Stryj: Właśnie. Wszystko, co najgorsze, to u nas. Niskoemisyjny. A dlaczego nie mamy mieć lepszego, wysokoemisyjnego, he? Co, zatkało panią burmistrz?

Zosia: Nic mnie nie zatkało, stryju. Niskoemisyjna jest ekologiczna. Bez dymu, bez smrodu, bez zanieczyszczania środowiska. Twoja bratanica,

świeżo wybrany burmistrz tego miasta, wystara się o dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej...

Stryj: Wystara, wystara. A dlaczego akurat tobie mają dać?

Zosia: Przecież nie mnie. Skorzystać mogą wszystkie samorządy i ich spółki specjalnego przeznaczenia, w tym przedsiębiorstwa transportu miejskiego... Czekaj, czekaj... inaczey ci to powiem. Po prostu, jeśli przedstawimy dobry projekt – a taki przedstawimy – mieszkańcy będą mieli wygodne i ciche autobusy. A ty się zbieraj, stryju kochany. Ciach, ciach, ciach! Za godzinę masz zastępczą komunikację. Jedź do tej Warszawy, to jedna z ostatnich szans, by się przejechać wysokoemisyjnym autobusem.

Stryj: Rozkaz, pani burmistrz!

Stanisław Tym

Program Infrastruktura i Środowisko

Jednym z programów finansowanych ze środków unijnych jest Program Infrastruktura i Środowisko. Wspiera on inwestycje m.in. w transport, bezpieczeństwo energetyczne, ochronę środowiska, ochronę zdrowia i kulturę. Projekty w tym programie mogą być realizowane przez samorządy lokalne, administrację publiczną i duże przedsiębiorstwa, ale też instytucje ochrony zdrowia, nauki i edukacji oraz małe i średnie firmy, organizacje społeczne i związki wyznaniowe. Więcej informacji o Programie:

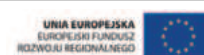
www.funduszeuropejskie.gov.pl

Bezpłatne informacje o Funduszach Europejskich uzyskasz w Sieci Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich. Odwiedź je i dowiedz się, czy Ty, Twoja firma lub organizacja możecie skorzystać z dofinansowania.

Środa z Funduszami

Już 4 marca bezpłatne spotkania informacyjne – „Środa z Funduszami dla społeczności lokalnych” – o możliwościach, jakie dają Fundusze Europejskie na aktywizację społeczności lokalnych oraz rewitalizację. Spotkania odbędą się w Punktach Informacyjnych zlokalizowanych w stolicach wszystkich województw o godz. 12:00. Adresy Punktów znajdziesz na stronie: www.funduszeuropejskie.gov.pl/punkty

Film „Porozmawiajmy o Funduszach Europejskich” oglądaj na YouTube

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna

Wąbrzeźno

Harcerska brać świętowała

Harcerze z powiatu obchodzili wspólnie Dzień Myśli Braterskiej – święto przyjaźni skautów i harcerzy na całym świecie.

Od prawie 90 lat Dzień Myśli Braterskiej obchodzony jest 22 lutego przez harcerzy i skautów na całym świecie. Nieprzypadkowo wybrano tę datę – 22 lutego 1857 roku urodził się Robert Baden-Powell, twórca skautingu.

– To symbol braterstwa i potwierdzenia słów z Prawa Harcerskiego: Harcerz (...) za brata uważa każdego innego harcerza – mówi druh Paweł Becker z 60 Wąbrzeskiej Drużyny Starszoharcerskiej „Eventyr”.

Zazwyczaj z okazji Dnia Myśli Braterskiej harcerze wysyłają sobie kartki z pozdrowieniami, dzwonią i składają życzenia oraz spotykają się, by wspólnie przeżywać harcerskie święto.

– Dla nas, harcerzy to szczególnie dzień, w którym pomimo otaczającego nas zgiełku potrafimy się zatrzymać i dostrzec niezwykłą siłę i zupełnie wyjątkową łączącą nas więź. Jest to cenne szczegól-

nie teraz, kiedy rewolucja cyfrowa osiągnęła wysoki poziom. Mamy potrzebę odczuć obecność drugiego człowieka. Możemy być razem, usiąść w kręgu i poczuć radość i spełnienie, zobaczyć prawdziwe emocje – mówi p.wd. Jagoda Dutkiewicz, drużynowa próbnej Książęckiej Drużyny Starszoharcerskiej „Novitas”.

W tym roku harcerze postanowili zaprosić do świętowania mieszkańców Wąbrzeźna i okolic, żeby przybliżyć im idee swojego święta. Najpierw wzięli udział w uroczystej mszy św. w kościele pw. Matki Bożej Królowej Polski. Potem przenieśli się na wąbrzeski rynek, gdzie rozdawali przechodniom wizytówki z myślami Roberta Baden-Powella i składali życzenia z okazji Dnia Myśli Braterskiej. Były też wesołe zabawy i pląsy oraz happening „Znaki czasu” za pośrednictwem którego harcerze chcieli przybliżyć widzom działalność swojej organizacji.

Zwieńczeniem obchodów było uroczyste spotkanie w Wąbrzeskim Domu Kultury, w którym wzięły udział drużyny działające na naszym terenie: byli harcerze, seniorzy i instruktorzy oraz zaproszeni goście. Wspólnie obejrzeli film prezentujący lokalne harcerstwo, słuchali harcerskich piosenek i rozmawiali o ideach tego święta. Na koniec harcerze razem z gośćmi utworzyli bratni krąg i przekazali sobie isierkę przyjaźni.

Obchody Dnia Myśli Braterskiej przygotowali: 60 Wąbrzeska Drużyna Starszoharcerska „Eventyr”, próbna Książęcka Drużyna Starszoharcerska „Novitas” oraz Wąbrzeski Dom Kultury. W uroczystościach wzięła udział również próbna 62 Drużyna Starszoharcerska z Ryńska, 74 Wąbrzeska Drużyna Wielopoziomowa „Nieustraszeni” oraz „Dewajtis” z Myśliwca.

(pg), fot. nadesłane

Gmina Dębowa Łąka

Promyczkowy bal

Przed feriami przedszkole w Dębowej Łące było gospodarzem balu dla dzieci z placówek uczestniczących w projekcie „Promyczek”. – Hasłem przewodnim tegorocznego balu karnawałowego były trzy kolory podstawowe, które dzieci doskonale znają, a nasze zabawy i konkursy wiązały się z utrwalaniem ich nazw – mówi Anna Piotrowska-Szeffler z przedszkola w Łobdowie.

Dzieciom z Wielkich Radowisk przypisano kolor czerwony, przedszkolakom z placówki w Łobdowie niebieski, a maluchom z Dębowej Łąki żółty. Spośród przedstawicieli każdego punktu przedszkolnego wyłoniono króla i królową karnawału.

Dzieci podczas zabawy odwiedził wójt gminy Dębowa Łąka Stanisław Szarowski oraz związane z projektem „Promyczek” Bogumiła Frankiewicz i Elżbieta Wojas.

Projekt realizuje Stowarzyszenie Nasza Gmina w Wąbrzeźnie.

oprac. (pg), fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Cuda z odzysku

„Ekodzieła”. Na wykonanie cudeniek ze śmieci mają czas do 6 marca.

Konkurs adresowany jest do dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów szkół podstawowych. Tematem pracy może być zabawka ekologiczna lub przedmiot, np. wazon, obrazek, pojemnik ozdobny, wykonany wyłącznie z przedmiotów będących odpadami, czyli puszek aluminiowych, makulatury, plastiku i szkła. W ten sposób organizatorzy chcą zwrócić uwagę na możliwość twórczego wykorzystania niektórych odpadów trafiających na wysypiska.

Ekodzieła należy dostarczyć do Wąbrzeskiego Domu Kultury do 6 marca. Regulamin konkursu znajduje się na stronie www.wdkwabrzezno.pl.

Dzięki dofinansowaniu z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony

Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu na laureatów i osoby wyróżnione czekają atrakcyjne nagrody.

(pg), fot. archiwum CWA

Region

Szukają miss w województwie

Jesteś wysoka, szczupła, pewna siebie i myślisz, że poradzisz sobie na wybiegu? Przyjdź na casting do konkursu Miss Ziemi Chełmińskiej i Dobrzyńskiej.

Zeszłoroczne uczestniczki konkursu

– Zapraszamy w niedzielę 1 marca br. od godziny 12 do Hotelu Level w Rypinie przy ul. Mławskiej na casting do Regionalnego Konkursu Miss Ziemi Chełmińskiej i Dobrzyńskiej 2015 i Miss Nastolatek Ziemi Chełmińskiej i Dobrzyńskiej 2015 organizowanego w ramach elitarnego konkursu Miss Polski 2015, Miss Polski Nastolatek 2015 – mówi Emilia Zielińska z firmy Bellini, która jest organizatorem konkursu.

Wcześniej dziewczyny zainteresowane udziałem w imprezie muszą wysłać swoje zgłoszenia wypełniając formularz dostępny na stronie www.bellinimiss.pl lub pojawić się na castingu, który zaplanowano 1 marca. Uczestniczki powinny zabrać dowód osobisty lub legitymację szkolną i podpisaną zgodę rodziców (w przypadku nastolatek). Muszą też przywieźć ze sobą sukienkę koktajlową, strój kąpielowy oraz buty na obcasie.

Co można wygrać?
Miss Ziemi Chełmińskiej i Do-

brzyńskiej 2015 otrzyma 6 tys., zł a Miss Nastolatek Ziemi Chełmińskiej i Dobrzyńskiej 2015 otrzyma 3 tys. zł

Panie, które zakwalifikują się do dalszego etapu zaprezentują się podczas półfinału zaplanowanego na 22 marca w Rypińskim Domu Kultury. Finał odbędzie się 16 maja w Centrum Kultury Dwór Artusa w Toruniu.

Tego wieczoru muzyczną gwiazdą będzie grupa Be.My – zwycięzcy popularnego programu „Must Be The Music”. Wystąpią też laureaci konkursu trendy na festiwalu Top Trendy w Sopocie w 2014 roku.

Kandydatki, które wezmą udział w castingu i zakwalifikują się do dalszych etapów konkursu mają szansę m.in. na: uzyskanie korony Miss Polski, wygranie atrakcyjnych nagród, udział w imprezach reklamowych, promocyjnych i charytatywnych.

oprac. (Kaf), fot. Bellini

Powiat

Nawet bez śniegu ferie mogą być fajne

Minął pierwszy tydzień zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży. I choć zimowym pozostaje on tylko z nazwy, bo pogoda raczej wiosenna, to atrakcji nie bakowało.

Zajęcia sportowe oraz pływanie były największą atrakcją (SP 3, fot. nadesłane)

Dębowa Łąka

Biblioteka Publiczna w Dębowej Łące przygotowała program łączący aktywny wypoczynek i profilaktykę uzależnień. Dzieci między innymi dowiedziały się, jakie mogą być skutki nałogów i jak być asertywnym, czyli umieć odmówić tym, którzy namawiają do sięgnięcia po używkę. Tworzyły też plakaty, komiksy, odgrywały scenki sytuacyjne, uczyły się radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych, ćwiczyły umiejętności negocjowania i konstruktywnego porozumiewania się. Organizatorzy zaplanowali promocję zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej w okresie zimowym. Przypominali, jakie znaczenie ma zdrowa żywność, a także jak zadbać o dobre maniery w miejscach publicznych. Prowadząca zajęcia Joanna Kułakowska codziennie czytała dzieciom książkę „Charlie i fabryka czekolady”. – Bardzo fajnie jest słuchać, kiedy pani czyta nam książkę – mówi Oskar Stroiński. – Sami zrobiliśmy grę twister, a z masy solnej lepiłśmy maski, malowaliśmy też obrazy po wysłuchaniu muzyki poważnej – dodaje Oskar.

Jednym z punktów programu feryjnego był wyjazd do kina na film „Miś Paddington” oraz wizyta w McDonald’ sie. – Hamburgery są dobre, ale film w Multikinie był ważniejszy – podkreślają Jakub Skica i Dominik Skierkowski.

Każdego dnia na uczestników zajęć czekał słodki poczęstunek, soczki i ciasteczka.

Wielkie Radowiska

Biblioteka w Wielkich Radowiskach zorganizowała zajęcia wspólnie z miejscową szkołą podstawową. Były one współfinansowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Również tu ważną rolę

odgrywała profilaktyka uzależnień, ale nie zabrakło m.in. „Zimowych podróży po literaturze”, czyli zabaw literackich w grupach, zgaduj zgaduli, zajęć plastycznych i muzyczno-ruchowych. Dzieci mogły rozwijać różnorodne talenty, spróbować sił w pisaniu, układając wierszyki o przyjacielu. Dużą frajdę sprawiły wszystkim zajęcia z quillingu, czyli tworzenia ozdób z wąskich pasków papieru zwiniętych w sprężynki. – Lepiej spędzać czas w bibliotece na fajnych zabawach, niż siedzieć w domu przed telewizorem – zgodnie mówią Oliwia Budniewska i Zuzia Węgłerska. – Trochę szkoda, że nie ma śniegu, ale pani nam to wynagradza ciekawymi zajęciami – dodają Klaudia Chylińska i Julita Zabłocka.

Dzieci z Wielkich Radowisk także pojechały do kina razem z grupą z Dębowej Łąki.

Wąbrzeski Dom Kultury

„Białe wakacje” w Wąbrzeskim Domu Kultury przebiegały pod znakiem zabaw plastycznych oraz muzyczno-ruchowych, seansów filmowych i teatru dla dzieci. Jak informuje kierowniczka działu animacji kultury, jeden z dni podporządkowany był zajęciom plastycznym. – Warsztaty plastyczne poprowadziła Sandra Różyńska. Młodzi artyści wykonywali prace, na których pojawiły się zimowe pejzaże oraz rysunki na konkurs plastyczny pt. „Mamo, bądź zdrowa – profilaktyka szansą na długie życie”. Po prawie dwugodzinnych zajęciach uczestnicy wzięli udział w grach i zabawach sportowych – mówi Dorota Otremba. – Kolejny dzień „Białych wakacji” upłynął na grach i zabawach przygotowanych przez animatorów kultury. Uczestnicy warsztatów wzięli udział w zajęciach manualnych, wykonywali m.in. biżuterię

z makaronu. Nie zabrakło też konkurencji sportowych, w których dzieci sprawdziły swoją formę. Największą frajdę sprawiła gra w „figurki”, „krzeselka” oraz zabawy z chustą animacyjną. Sporą atrakcją była magia i taneczne wygibasy w wykonaniu Antona Czuprowa. Na zakończenie wszyscy uczestnicy otrzymali słodkie upominki – podsumowuje kierownik Otremba.

Szkoła Podstawowa nr 2 w Wąbrzeźnie

Pierwszy tydzień ferii przebiegał pod nazwą „Sportowisko”. Zajęcia prowadziły Barbara Dąbrowska i Łukasz Murawski, nauczyciele wychowania fizycznego w „dwójce”. Grupa liczyła 29 uczestników z klas IV-VI.

Każdy dzień miał przewodnie hasło, np. „Na dzień dobry w zabawach sportowych jestem dobry” czy „Pływam, skaczę i nurkuję, w wodzie swobodnie i bezpiecznie się czuję”. Dzieci uczestniczyły w różnych zabawach, grach ruchowych i rekreacyjnych, zajęciach na basenie i w sali gimnastycznej. Grały w piłkę siatkową, ręczną i nożną, ćwiczyły w rytmie hip-hopu, pływały i nurkowały. Nie zabrakło konkursów plastycznych. Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki, Terapii i Integracji Społecznej na zakończenie ufundowało słodkie upominki dla każdego uczestnika.

– Miło jest w szkole spędzać czas, nawet w ferie. Mogliśmy wybierać gry, fajne były zabawy na basenie – ocenia Mikołaj Fiałkowski. – A dla zwycięzców w zawodach były ciekawe nagrody – dodaje Jaś Wojnowski. Mikołajowi Baranowi najbardziej podobały się zajęcia w hali sportowej gimnazjum: – Graliśmy w ringo, unihokeja, piłkę ręczną. Nawet w basenie graliśmy w ręczną piłkę wodną.

W drugim tygodniu ferii Łukasz Murawski prowadzi zajęcia przygotowujące dla uczniów chcących aplikować do klasy sportowej.

Szkoła Podstawowa nr 3 w Wąbrzeźnie

Ze zorganizowanego przez szkołę zimowiska skorzystało 42 uczniów. Opiekę nad młodzieżą sprawowały: Hanna Bokota, Alicja Wałdoch oraz Ewelina Zakrzewska, kierownikiem była Dorota Piotrowicz. Zajęcia „Poznajemy historię swojego miasta” trwały pięć dni. Były konkursy plastyczne, gry i zabawy sportowe w sali gimnastycznej oraz na basenie,

a także w kręgielni. Dzieci poznały też legendy związane z Wąbrzeznem i jego okolicami.

Książki

W Książkach bogatą ofertę zajęć dla dzieci i młodzieży przygotował Gminny Ośrodek Kultury z biblioteką. Ferie rozpoczęły się od wyjazdu do kina Wąbrzeskiego Domu Kultury na film „Tupot małych stóp”. Atrakcje na kolejne dni przygotowali wolontariusze. Mariusz Kesler uczył dzieci i młodzież gry w tenisa, Beata Wojciechowska – sztuki cyrkowej, a Barbara Gajewska, Ania Skwark i Magda Rodzik z klubu rękodzieła artystycznego „Węzełek” pokazywały jak robić ozdoby świąteczne oraz kwiaty wiosenne. Podczas zajęć w ramach „Ferie z Pippi” dzieci poznały przygody słynnej bohaterki książki Astrid Lindgren, wspólnie wyklejały jej portret oraz przygotowywały inscenizację, która swoją premierę będzie miała ostatniego dnia „Ferii z Pippi”. Pozostały czas uczestnicy mogli przeznaczyć na gry

planszowe, karciane i towarzyskie oraz na strzelanie goli w piłkarzykach.

W minionym tygodniu rady sołeckie w Blizienku i Łopatkach, jak co roku w okresie ferii, zorganizowały spotkania noworoczne dla dzieci i młodzieży. O to, by uczestnicy miło spędzili czas, zadbał pracownicy GOK. Były m.in. tańce z balonem i miotłą oraz zabawy z chustą animacyjną. Dzieci otrzymały paczki z łakociami.

Gmina Wąbrzeźno

W gminie Wąbrzeźno zajęcia dla dzieci odbywały się w bibliotekach w Pływaczewie, Wałyczu, Orzechowie, Myśliwcu i Ryńsku. Czas wolny od nauki wypełniły uczestnikom bibliotecznych spotkań zajęcia plastyczne, sportowe, muzyczne, czytanie bajek i wykonywanie ilustracji do poznanej książki. Dzieci mogły także korzystać z komputerów oraz grać w planszówki.

(krzan), (pg), (do)
fot. Krzysztof Zaniewski

Instruktor WDK Sandra Różyńska poprowadziła zajęcia plastyczne (fot. nadesłane)

Mikołaj Baran, Jan Wojnowski, Mikołaj Fiałkowski i Aleks Lupertowicz nawet w ferie nie rozstawali się ze szkołą (SP 2 Wąbrzeźno)

Takie zimowe obrazki można zrobić ze skrawków papieru (WDK, fot. nadesłane)

Uczestnicy zimowiska w SP 3 (fot. nadesłane)

„Białe wakacje” w Wąbrzeskim Domu Kultury zawsze cieszą się zainteresowaniem (fot. nadesłane)

Czas wolny od nauki wypełniły uczestnikom bibliotecznych spotkań zajęcia plastyczne, sportowe, muzyczne, czytanie bajek i wykonywanie ilustracji do poznanej książki. Na zdj. zajęcia w bibliotece w Myśliwcu (fot. nadesłane)

Uczestnicy zajęć w bibliotece w Pływaczewie (fot. nadesłane)

Pracownicy ośrodka kultury w Książkach zadbali, by uczestnicy miło spędzili czas na spotkaniu noworocznym w Łopatkach (fot. nadesłane)

Podczas rysowania humory dopisywały (SP 2 Wąbrzeźno)

Oskar Stroiński z siostrą własnoręcznie przygotowali planszę do twistera (biblioteka w Dębowej Łące)

Wąbrzeźno

Aktywnie zakończyły karnawał

Balem przebierańców panie z Klubu Aktywnych Kobiet, działającego przy Wąbrzeskim Domu Kultury, zakończyły cykl zajęć tanecznych. – Taniec to doskonały sposób na aktywne i przyjemne spędzenie czasu. Pozwala na oderwanie się od codziennych problemów, daje zastrzyk energii – uważa Barbara Antosik.

Paniom z Klubu Aktywnych Kobiet nie brakuje fantazji

– W tańcu nie ma znaczenia wiek i stopień sprawności. Tańczyć mogą dzieci, młodzież i osoby starsze – dodaje pani Barbara. Tego samego zdania są pozostałe panie z Klubu Aktywnych Kobiet. Jak mówią, nie jest istotne czy ktoś tańczy lepiej, czy gorzej, czy jego ruchy są dziwne lub śmieszne, ponieważ najważniejsze jest dobre samopoczucie, a taniec ma być przede wszystkim źródłem radości.

Balem przebierańców, który odbył się 10 lutego w WDK, aktywne panie zakończyły cykl zajęć tanecznych, prowadzonych w ramach działalności klubu. Wszyst-

kie uczestniczki zabawy są zgodne: imprezę należy uznać za udaną. Było dużo uśmiechu, zabawy i wiele atrakcji. – Nie sposób wyliczyć wszystkich korzyści płynących z tańca, ale jedno jest pewne: to sport tak przyjemny i zdrowy, że aż szkoda byłoby go nie uprawiać – zachwala Barbara Antosik.

Pląsy to tylko jedna z wielu form spędzania czasu na spotkaniach klubowych. Uczestniczki chodzą też na basen czy na świeżym powietrzu trenują nordic walking, wykonują ćwiczenia siłowe z hantlami, a także poznają elementy jogi. Mogą liczyć na pomoc wykwa-

lifowanej instruktorki rekreacji ruchowej Justyny Rumińskiej-Sul.

Klub chętnie przyjmie nowe uczestniczki. – Nadal zachęcamy panie, aby dołączyły do naszego grona. Zajęcia odbywają się w WDK dwa razy w tygodniu, we wtorki od godziny 18.30 oraz w czwartki od 18.00 – zachęca Barbara Antosik, która jednocześnie w imieniu wszystkich klubowiczek składa serdeczne podziękowania instruktorce Justynie Rumińskiej-Sul za pomoc i inspirację do działania.

Krzysztof Zaniewski,
fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Warsztaty dla twórczych

Zajęcia rękodzielnicze i fotograficzne – to dwie propozycje Wąbrzeskiego Domu Kultury dla tych, którzy mają artystyczną żyłkę.

Zajęcia w WDK poprowadzi Róża Patzer

9 marca o godz. 16.00 w Wąbrzeskim Domu Kultury spotkanie z rękodziełem poprowadzi Róża Patzer z Książek, która szydełkuje i robi na drutach przepiękne serwety, ob-

rusy, firanki i poncza. Od 1994 r. artystka jest członkiem Bydgoskiego Towarzystwa Twórców Ludowych i Nieprofesjonalnych. Współpracuje m.in. z Muzeum Etnograficznym w Toruniu, Galerią Sztuki w Bydgoszczy oraz Wąbrzeskim Domem Kultury. Zajęcia z Różą Patzer to okazja do wymiany doświadczeń w zakresie rękodziela artystycznego i szansa na zdobycie nowych umiejętności i poznanie technik.

Dla osób, którzy chcieliby nauczyć się robić dobre zdjęcia, Wąbrzeski Dom Kultury przygotował warsztaty fotograficzne. Podczas 2-dniowego spotkania (14-15 marca), prowadzonego przez pasjonata fotografii Mirosława Radciniewskiego, teoria zostanie połączona

z praktyką (ćwiczenia w plenerze z własnym aparatem). Każdy uczestnik pozna najważniejsze funkcje w aparacie oraz zasady kompozycji i oświetlenia oraz nauczy się m.in. unikać błędów, przez które fotografie są nieostre lub rozmazane. Lista uczestników pleneru fotograficznego jest już zamknięta. WDK planuje organizację takich warsztatów również w wakacje. Chęć udziału w nich można zgłaszać w dziale animacji kultury osobiście lub telefonicznie pod nr. 56 688 17 27 wew. 24. Szczegółowych informacji udziela Dorota Otremba, tel. 535 436 071.

(pg), fot. strona fejsbukowa
Róża Patzer

Jarantowice

Słodkie ostatki

Panie z Koła Gospodyń Wiejskich w Jarantowicach z żalem pożegnały karnawał. W tłusty czwartek spotkały się na wspólnym pieczeniu pączków i faworków. Towarzyszyły im również mieszkańcy wsi oraz nauczyciele z miejscowej szkoły. – Spotkanie było okazją do rozmów i wymiany przepisów kulinarnych. Przy słodkościach i kawie dyskutowaliśmy o tradycji tłustego czwartku – mówi Hanna Żonakowska, przewodnicząca KGW w Jarantowicach. – Wszyscy uczestnicy bardzo miło spędzili czas, odrywając się od codziennych obowiązków.

(pg), fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Dowody sympatii

W Wąbrzeskim Domu Kultury rozstrzygnięto konkurs na walentynkową kartkę lub gadżet. Jury w tym roku miało bardzo trudne zadanie, bo wpłynęło aż 100 różnorodnych prac. Były wśród nich kartki, wiersze, koszulki, poduszki oraz serduszka.

Autorzy najpiękniejszych walentynek i gadżetów otrzymali puchary i upominki rzeczowe. Wystawę można oglądać 2 do marca.

Na zdj. nagrodzeni w konkursie „Walentynkowy czar”

(pg), fot. nadesłane

LAUREACI KONKURSU

Kategoria szkoły podstawowe

I m. – Alicja Łukasik, SP w Jarantowicach

II m. – Kornelia Mitura, SP nr 3 w Wąbrzeźnie

III m. – Aleksandra Feluś, SP w Radzynie Chełmińskim

Wyróżnienie:

Wiktoria Waszczuk, ZSP w Lisewie

Martyna Pesta, SP w Radzynie Chełmińskim

Kategoria gimnazja/szkoły średnie

I m. – Michalina Witkiewicz, ZSZ w Wąbrzeźnie

II m. – Kamila Jagiełło, Gimnazjum w Myśliwcu

III m. – Kacper Łukasiewicz, ZSZ Wąbrzeźno

Wyróżnienie:

Karolina Sołowiej, ZS we Wroniu

Zuzanna Skiba, Gimnazjum w Książkach

Szymon Tomczyk, Gimnazjum w Łasinie

Kategoria dorośli

I m. – Przemysław Marciniśzyn, WTZ

II m. – Bożena Radkiewicz, WTZ

III m. – Ewa Kulczewska, DPS

Wyróżnienie:

Adam Tarsa, WTZ

Paulina Mędryk, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Dębowej Łące

Julia Chilińska, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Dębowej Łące

PROGRAM TELEWIZYJNY

HITY TYGODNIA

PIĄTEK 20:05

TVP 2 - FANTASTYCZNY PAN LIST

Film animowany, 87 min, USA, 2009

Pan i Pani Lis wiedą spokojne życie rodzinne wspólnie z synkiem Ashem oraz młodym kuzynem Kristophersonem , który pewnego dnia przyjeżdża do nich w odwiedzin. Po 12 latach słodkiej sielanki i bezpiecznej egzystencji w Panu Lisie budzą się dawne zwierzęce instynkty. Ponownie zbiera on złodziejską szajkę i po zmroku napada na pobliskie fermy drobiu, czym naraża na ogromne niebezpieczeństwo nie tylko swoich bliskich, ale również całą lokalną, zwierzęcą społeczność. W konsekwencji nocnych rabunków zwierzęta zostają zmuszone do ukrycia się pod ziemią, gdzie mobilizują się do walki z trzema złymi hodowcami - Boggisem, Bunce'em i Beanem - pałającymi żądzą zemsty na fantastycznym Panu Lisie.

SOBOTA 20:05

TVN - PO ZACHODZIE SŁOŃCA

Komedia, 97 min, USA, 2004

Max Brudett i jego piękna współpracownica Lola przechodzą na zasłużoną emeryturę na rajskiej wyspie na Bahamach po ostatnim wielkim skoku, w czasie którego ich łupem padł drugi z trzech brylantów Napoleona. Ich przyszłość jest zabezpieczona finansowo, ich przestępcza kariera jest przeszłością. Jednak Stan, agent FBI, który uparcie ściga Maksa od siedmiu lat, nie wierzy, że ten wycofał się z branży. Przypuszcza, że przestępczy duet zamierza ukraść ostatni z napoleońskich brylantów.

NIEDZIELA 20:05

POLSAT - JEŹDZIEC ZNIKĄD

Western, 149 min, USA, 2013

Indiański wojownik Tonto opowiada historię Johna Reida i jego przemiany z człowieka służącego prawu w legendarnego obrońcę sprawiedliwości. Film zabiera publiczność w szaloną podróż pełną wielkich niespodzianek i humoru. Dwóch odmiennych bohaterów będzie musiało się nauczyć, jak współpracować, aby skutecznie zwalczać chciwość i korupcję.

WTOREK 20:05

POLSAT - SLUMDOG - MILIONER Z ULICY

Film obyczajowy, 120 min, Wielka Brytania, 2008

Osiemnastoletni mieszkaniec Bombaju, Jamal, bierze udział w indyjskiej wersji "Milionerów". Nieśmiały, ale bardzo zdeterminowany chłopak odpowiada na kolejne, coraz trudniejsze, pytania, a z każdą poprawną odpowiedzią z ust prowadzącego teleturniej znika ironiczny uśmieszek. Nikt nie spodziewał się, że niewykształcony, pochodzący ze slumsów chłopak zajdzie tak daleko. Również policja nie chce w to uwierzyć - tuż przed ostatnią rundą Jamal zostaje aresztowany pod zarzutem oszustwa. Podczas przesłuchania chłopak opowiada niezwykłą historię swojego życia, w której chwili tragiczne przeplatają się ze szczęśliwymi, a najpotężniejszą siłą, która pozwoli przetrwać najgorsze chwile, okaże się miłość.

TVP 1

06:10 Świat się kręci
06:55 Info poranek
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Polityka przy kawie
08:50 Jaka to melodia? - rozrywka
09:20 Klan odc. 2706 - serial
09:50 Ojciec Mateusz odc. 120 - serial
10:50 Wspaniałe stulecie odc. 84 - serial
12:00 Wiadomości
12:15 Agrobiznes
12:35 Przepis dnia
12:50 Tajemniczy rosomak
13:55 Autostrada do nieba odc. 36 - serial
15:00 Wiadomości
15:05 Pogoda
15:10 Okrasa łamie przepisy
15:45 Wspaniałe stulecie odc. 85 - serial
16:50 Mistrzostwa Świata w Falun - narciarstwo klasyczne
17:55 Teleexpress
18:00 Mistrzostwa Świata w Falun - narciarstwo klasyczne
19:15 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Ojciec Mateusz odc. 109 - serial
21:25 Sprawa dla reportera
22:20 Ostatnia rozmowa przed egzekucją
23:25 Głową w mur odc. 12 - serial
00:20 Nadzieja - dramat kryminalny
02:00 Sprawa dla reportera
02:55 Notacje odc. 529

tvn

06:10 Mango - Telezakupy
07:15 Detektywi odc. 689 - serial
07:50 Doradca smaku
08:00 Dzień dobry TVN
10:55 Na Wspólnej odc. 2024 - serial
11:25 Szkoła odc. 76 - serial
12:25 Szpital odc. 304 - serial
13:25 Ugotowani s. 8 odc. 11 - rozrywka
14:00 Ukryta prawda odc. 425 - serial
15:00 Szkoła odc. 77 - serial
16:00 Rozmowy w toku odc. 2414 - talk show
17:00 Ukryta prawda odc. 426 - serial
18:00 Szpital odc. 305 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:10 Doradca smaku
20:15 Na Wspólnej odc. 2025 - serial
20:50 Ugotowani s. 8 odc. 12 - rozrywka
21:30 Kuchenne rewolucje s. 10 odc. 2 - rozrywka
22:30 Tango i Cash - film sensacyjny
00:40 Lekarze s. 5 odc. 13 - serial
01:40 Człowiek - cel s. 2 odc. 12 - serial
02:40 Uwaga!

puls

06:00 Złotopolscy odc. 128, 129 - serial
07:00 Nash Bridges s. 4 odc. 77, 78, 79 - serial
09:55 Sekret s. 3 odc. 135 - serial
11:00 Zbuntowany anioł odc. 37 - serial
11:55 Co ludzie powiedzą? s. 3 odc. 7 - serial
12:30 Królowa serc odc. 50, 51 - serial
14:25 Co ludzie powiedzą? s. 3 odc. 7 - serial
15:00 Co ludzie powiedzą? s. 4 odc. 1 - serial
15:35 Niania odc. 9, 10 - serial
16:45 13. posterunek s. 2 odc. 4, 5 - serial
18:00 Wojciech Cejrowski. Boso - Teksas odc. 9
18:30 Wojciech Cejrowski. Boso - Ziemia Święta odc. 1
19:00 Pingwiny z Madagaskaru odc. 108, 109 - serial
20:00 Gorąca laska - komedia
22:05 Zabić, by przetrwać - film sensacyjny
00:00 Płytko pod ziemią - horror
02:00 Kręcimy z gwiazdami s. 2 odc. 12 - rozrywka
02:45 JRG w akcji odc. 6 - rozrywka

TVP 2

06:05 M jak miłość odc. 736, 737 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:40 Barwy szczęścia odc. 1247 - serial
11:20 Na dobre i na złe odc. 481 - serial
12:20 Postaw na milion - rozrywka
13:15 Mistrzostwa Świata w Falun - narciarstwo klasyczne
14:50 Rodzinka.pl odc. 35, 36 - serial
16:00 Panorama - kraj
16:20 Pogoda - kraj
16:30 Na dobre i na złe odc. 588 - serial
17:25 Newton
18:00 Panorama
18:25 Sport-telegram
18:35 Pogoda
18:45 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia odc. 1247, 1248 - serial
20:40 Gang dzikich wieprzy - komedia
22:30 Rozmowa z gwiazdą - dramat obyczajowy
00:05 Wygrane marzenia - komedia romantyczna
01:55 Rozmowa z gwiazdą - dramat obyczajowy

7 tvn

06:25 Męski typ s. 2 odc. 4 - talk show
06:55 Dr House odc. 4 - serial
08:00 Sąd rodzinny odc. 139 - serial
09:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 540 - serial
10:00 Julia odc. 136 - serial
10:35 Brzydula odc. 71 - serial
11:05 Mango - Telezakupy
12:45 Sąd rodzinny odc. 140 - serial
13:40 Szpital odc. 68 - serial
14:40 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 541 - serial
15:40 Julia odc. 137 - serial
16:15 Brzydula odc. 72 - serial
16:50 Dowody zbrodni s. 7 odc. 18 - serial
17:55 Dzień bałwana - komedia
20:00 Ostrza chwały - komedia
22:05 Mentalista s. 3 odc. 17 - serial
23:05 Egzorcysta - horror
01:50 Sekrety magii odc. 294 - rozrywka

TVP KULTURA

07:05 Informacje kulturalne
07:20 Odejscia, powroty odc. 2 - film wojenny
08:30 Synowie wykleci
09:40 Studio Kultura
09:45 Cud w Mediolanie - komedia
11:25 Dolina Kreatywna
11:30 Bitwa o literaturę
11:55 Dolina Kreatywna
12:05 Libera - przewodnik po sztuce odc. 33
12:10 Dolina Kreatywna
12:25 10 lat TVP Kultura - rozmowa
13:15 Informacje kulturalne
13:35 Bezmiar sprawiedliwości - dramat kryminalny
15:45 Millhaven - film krótkometrażowy
16:05 Odejscia, powroty odc. 2 - film wojenny
17:15 Synowie wykleci
18:15 Dolina Kreatywna
18:25 Wezwanie - dramat obyczajowy
19:50 Po jabłkach - film krótkometrażowy
19:55 Za ścianą - film krótkometrażowy
20:20 Hala odlotów odc. 97 - talk show
21:15 Garsoniera - komedia
23:30 Studio Kultura
23:35 Umberto D. - dramat obyczajowy
01:20 Hala odlotów odc. 97 - talk show
02:10 Rozdroże Cafe - dramat kryminalny

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Pielęgniarki odc. 4 - serial
09:00 Małanowski i Partnerzy s. 3 odc. 115, 116 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 21 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 407 - serial
12:00 Pielęgniarki odc. 5 - serial
13:00 Trudne sprawy s. 4 odc. 26 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2046 - serial
14:45 Dzień, który zmienił moje życie odc. 22 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Małanowski i Partnerzy s. 4 odc. 156 - serial
17:00 Dlaczego ja? odc. 387 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2047 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 82 - serial
20:05 Diabeł ubiera się u Prady - komedia
22:20 Wielkie nadzieje - dramat obyczajowy
00:50 Zakłeta w sokoła - film fantastyczny

4

06:00 Kłamczuch odc. 40 - rozrywka
07:05 Szczeniak zwany Scooby Doo odc. 7 - serial
07:35 Klub przyjaciół Myszk Miki odc. 21 - serial
08:05 13 demonów Scooby-Doo odc. 2 - serial
08:35 Klub przyjaciół Myszk Miki odc. 24 - serial
09:00 Garfield Show odc. 22, 23, 30, 31 - serial
10:00 Czarodziej z Waverly Place odc. 7, 8 - serial
11:00 Burza odc. 119 - serial
12:00 Na patrolu odc. 39 - serial
12:30 Sekrety sąsiadów odc. 39 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 39 - serial
14:00 STOP Drogówka
15:00 Czarodziej z Waverly Place odc. 9, 10 - serial
16:00 Dom nie do poznania odc. 67 - rozrywka
17:00 Burza odc. 120 - serial
18:00 Na patrolu odc. 40 - serial
18:30 Sekrety sąsiadów odc. 40 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 40 - serial
20:00 Tajemnica Stonehenge - film science-fiction
21:55 Na krawędzi ciemności III - film sensacyjny
00:05 Spadkobiercy odc. 10 - rozrywka
01:05 Interwencja
01:25 To był dzień
02:30 Seks w wielkim mieście odc. 94 - serial

TVP HISTORIA

07:25 Zaproszenie odc. 112 - przyroda i podróże
08:00 Najpiękniejsze zamki Francji odc. 16 - przyroda i podróże
09:05 Miasto z morza odc. 3 - serial
10:00 Cafe Historia
10:20 Polska i świat z historią w tle odc. 72
10:40 Powrót odc. 3
11:05 Makłowicz w podróży
11:40 Wielki błąd Józefa Stalina odc. 2
12:35 Bohaterowie z przypadku odc. 2 - dramat wojenny
14:15 Notacje odc. 723
14:30 Flesz historii
14:50 To jest temat
15:25 Sensacje XX wieku odc. 100, 97
16:25 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
17:00 Miasto z morza odc. 4 - serial
18:00 Eugenika - w imię postępu
19:05 Wiadomości
19:45 Światłana odc. 1
20:35 Flesz historii
20:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
21:40 Sensacje XX wieku odc. 102, 103
22:50 Szerokie tory odc. 107
23:25 Przewodnik historyczny Bogusława Wołoszańskiego odc. 1
23:55 Miejsca przekłete odc. 10, 11
01:00 Kawaleria powietrzna odc. 25
01:40 Defilada
02:55 O dwóch takich, co uciekli

06:10 Świat się kręci
06:55 Info poranek
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Polityka przy kawie
09:50 Ojciec Mateusz odc. 121 - serial
10:50 Wspaniałe stulecie odc. 85 - serial
12:00 Wiadomości
12:15 Agrobiznes
12:40 Przepis dnia
12:50 Dziennik z życia wielkich kotów
13:55 Autostrada do nieba odc. 37 - serial
15:00 Wiadomości
15:05 Pogoda
15:15 Okrasa łamie przepisy
15:50 Wspaniałe stulecie odc. 86 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Klan odc. 2707 - serial
18:30 Świat się kręci
19:15 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:05 Tauron Bachleda Ski - magazyn
20:10 Pogoda
20:15 Pogoda dla kierowców
20:25 Herb piratów odc. 9 - serial
21:20 Oświadczy po irlandzku - komedia romantyczna
23:00 Zemsta s. 2 odc. 12 - serial
00:00 Fuks - komedia sensacyjna
01:35 Głową w mur odc. 12 - serial
02:25 Notacje odc. 341
02:40 Autostrada do nieba odc. 37 - serial

06:10 Mango - Telezakupy
07:15 Detektywi odc. 690 - serial
07:50 Doradca smaku
08:00 Dzień dobry TVN
10:55 Na Wspólnej odc. 2025 - serial
11:25 Szkoła odc. 77 - serial
12:25 Szpital odc. 305 - serial
13:25 Ugotowani s. 8 odc. 12 - rozrywka
14:00 Ukryta prawda odc. 426 - serial
15:00 Szkoła odc. 78 - serial
16:00 Rozmowy w toku odc. 2415 - talk show
17:00 Ukryta prawda odc. 427 - serial
18:00 Szpital odc. 306 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:00 Green Lantern - film science-fiction
22:20 Epidemia strachu - film sensacyjny
00:30 Kuba Wojewódzki s. 8 odc. 20 - talk show
01:35 Uwaga!
01:50 Sekrety magii odc. 295 - rozrywka

06:00 Złotopolscy odc. 129, 130 - serial
07:00 Nash Bridges s. 5 odc. 80, 81, 82 - serial
09:55 Sekret s. 3 odc. 136 - serial
11:00 Zbuntowany anioł odc. 38 - serial
11:55 Co ludzie powiedzą? s. 4 odc. 1 - serial
12:30 Królowa serc odc. 51, 52 - serial
14:25 Co ludzie powiedzą? s. 4 odc. 1, 2 - serial
15:35 Niania odc. 10, 11 - serial
16:35 13. posterunek s. 2 odc. 5, 6 - serial
17:55 Wojciech Cejrowski. Boso - Ziemia Święta odc. 1, 2
19:00 Pingwiny z Madagaskaru odc. 109, 110 - serial
20:00 Łowca błyskawic - film sensacyjny
22:00 Łup - thriller
00:10 Piątek trzynastego IX: Jason idzie do piekła - horror
02:00 No problem!
02:30 Dyżur odc. 1

06:00 M jak miłość odc. 737, 738 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:55 Barwy szczęścia odc. 1248 - serial
11:35 Na dobre i na złe odc. 482 - serial
12:40 Kabaretowa Noc Listopadowa Gdynia 2010 - rozrywka
13:35 Ocaleni
14:00 Maszyna zmian odc. 10 - serial
14:40 Szkoła życia odc. 33 - serial
15:25 Rodzinka.pl odc. 37 - serial
16:00 Panorama - kraj
16:10 Pogoda - kraj
16:20 Alternatywy 4 odc. 7 - serial
17:25 Newton
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia odc. 1248 - serial
20:05 Fantastyczny Pan Lis - film animowany
21:45 Dzięki Bogu już weekend odc. 33 - rozrywka
22:50 Sierociniec - horror
00:45 10 Paranienormalnych historii odc. 2 - rozrywka
01:50 Mafiał - komedia kryminalna

06:25 Męski typ s. 2 odc. 5 - talk show
06:55 Bananowy doktor odc. 4 - serial
08:00 Sąd rodzinny odc. 140 - serial
09:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 541 - serial
10:00 Julia odc. 137 - serial
10:35 Brzydula odc. 72 - serial
11:05 Mango - Telezakupy
12:45 Sąd rodzinny odc. 141 - serial
13:40 Szpital odc. 69 - serial
14:40 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 542 - serial
15:40 Julia odc. 138 - serial
16:15 Brzydula odc. 73 - serial
16:50 Dowody zbrodni s. 7 odc. 19 - serial
17:55 Czarna lista odc. 22 - serial
19:00 Nie ma tego złego - film przygodowy
20:50 Straceńcy - western
22:55 Zakłęci w czasie - dramat obyczajowy
01:10 Czarna lista odc. 22 - serial
02:10 Sekrety magii odc. 295 - rozrywka

07:15 Odejścia, powroty odc. 3 - film wojenny
08:10 Szpieg w Pekinie
09:20 Studio Kultura
09:25 Umberto D. - dramat obyczajowy
11:00 Dolina Kreatywna
11:05 Olena - film krótkometrażowy
11:30 Studio Kultura - Niedziela z...
12:30 Lunatycy - film krótkometrażowy
12:55 Moskiewska żona
13:20 Dolina Kreatywna
13:30 Pan Tadeusz - film obyczajowy
16:05 Dolina Kreatywna
16:15 Odejścia, powroty odc. 3 - film wojenny
17:15 Szpieg w Pekinie
18:20 Podróż do Włoch - dramat obyczajowy
19:50 Dolina Kreatywna
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Wschód słońca - melodramat
22:10 Tygodnik kulturalny
23:05 Studio Kultura
23:10 Stacja końcowa - dramat obyczajowy
00:50 Garsoniera - komedia

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Pielęgniarki odc. 5 - serial
09:00 Pytanie na śniadanie s. 3 odc. 117, 118 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 22 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 408 - serial
12:00 Pielęgniarki odc. 6 - serial
13:00 Trudne sprawy s. 4 odc. 27 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2047 - serial
14:45 Dzień, który zmienił moje życie odc. 23 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Malanowski i Partnerzy s. 4 odc. 157 - serial
17:00 Dlaczego ja? odc. 388 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2048 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 94 - serial
20:10 Uniwersytet Potworny - film animowany
22:20 Tylko jeden - film sensacyjny
00:00 Carandiru - dramat obyczajowy

06:00 Kłamczuch odc. 41 - rozrywka
07:05 Szczeniak zwany Scooby Doo odc. 8 - serial
07:35 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 22 - serial
08:05 13 demonów Scooby-Doo odc. 3 - serial
08:35 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 25 - serial
09:00 Garfield Show odc. 24, 25, 32, 33 - serial
10:00 Czarodziej z Waverly Place odc. 9, 10 - serial
11:00 Burza odc. 120 - serial
12:00 Galileo
13:00 Czysta chata odc. 8 - rozrywka
14:00 STOP Drogówka
15:00 Czarodziej z Waverly Place odc. 11, 12 - serial
16:00 Dom nie do poznania odc. 68 - rozrywka
17:00 Burza odc. 121 - serial
18:00 Pamiętniki z wakacji odc. 28, 29 - serial
20:00 Redline - Czerwona linia - film sensacyjny
22:05 STOP Drogówka
23:05 Przesłuchania amatek - film erotyczny
00:25 Eliminacje Mistrzostw Europy - piłka nożna
02:45 Interwencja

07:25 Zaproszenie odc. 250 - przyroda i podróże
08:05 Najpiękniejsze zamki Francji odc. 17 - przyroda i podróże
09:05 Miasto z morza odc. 4 - serial
10:00 Przewodnik historyczny Bogusława Wołoszańskiego odc. 1
10:35 Między rajem a ziemią odc. 4
11:05 Makłowicz w podróży
11:40 Świetlana odc. 1
12:40 W ostatniej chwili - o komiksie w PRL-u
13:50 Cafe Historia
14:10 Notacje odc. 714
14:30 Spór o historię odc. 77
15:10 Sensacje XX wieku odc. 102, 103
16:30 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
17:00 Janosik. Prawdziwa historia odc. 1 - serial
17:55 Złotych wykleki
19:05 Wiadomości
19:40 Świetlana odc. 2
20:35 Z kabaretowego archiwum odc. 5 - rozrywka
21:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
21:40 Sensacje XX wieku odc. 135, 84
22:35 Szerokie tory odc. 124
23:05 Dziad domniemany
00:00 Grabarze jezior
00:25 Kawaleria powietrzna odc. 26
01:00 W cieniu Kremla odc. 2
01:40 Prawdziwy koniec zimnej wojny
02:50 Solowki - początki Gulagu

06:15 Ekspres miłosierdzia odc. 16
06:45 Pełnosprawni - magazyn
07:05 Las story
07:35 Dzień dobry w sobotę
08:05 Rok w ogrodzie
08:30 Naszaarmia.pl
09:00 Płonący brzeg odc. 8 - serial
10:05 Przyjaciół niedźwiedzi z Kamczatki
11:00 Jak to działa?
11:30 Wiadomości naukowe
11:40 Czwerej pancerni i pies odc. 8 - serial
12:35 Herb piratów odc. 9 - serial
13:25 Jaka to melodia? - rozrywka
13:55 Okrasa łamie przepisy
14:40 Dzieciak - komedia
16:35 Mistrzostwa Świata w Falun - narciarstwo klasyczne
17:55 Teleexpress
18:00 Mistrzostwa Świata w Falun - narciarstwo klasyczne
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:05 GOL T-Mobile Ekstraklasa - magazyn
20:15 Pogoda
20:25 Strażacy odc. 1 - serial
21:25 Wyścig z czasem - film science-fiction
23:25 Bez niej - dramat obyczajowy
01:20 Żywe trupy s. 2 odc. 12, 13 - serial

07:55 Kobieta na krańcu świata s. 6 odc. 8
08:30 Dzień dobry TVN
11:00 Na Wspólnej odc. 2022, 2023, 2024, 2025 - serial
12:45 Absurdy drogowe odc. 1 - rozrywka
13:20 Mam talent s. 7 odc. 13 - rozrywka
15:35 Top Model s. 4 odc. 13 - rozrywka
17:00 Perfekcyjna pani domu s. 5 odc. 13 - rozrywka
18:00 Kuchenne rewolucje s. 10 odc. 2 - rozrywka
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga!
20:00 Po zachodzie słońca - komedia kryminalna
22:05 Terminal - komedia romantyczna
00:50 Tajemnica śmierci - horror
02:30 Uwaga!
02:45 Sekrety magii odc. 296 - rozrywka

06:00 Dyżur s. 2 odc. 26
06:30 Menu na miarę
07:00 Taki jest świat
07:50 Wojciech Cejrowski. Boso - Teksas odc. 7, 8, 9
09:20 Wojciech Cejrowski. Boso - Ziemia Święta odc. 1, 2
10:20 Niania odc. 7, 8, 9, 10, 11 - serial
12:55 13. posterunek s. 2 odc. 1, 2, 3, 4, 5, 6 - serial
16:40 Powrót do przyszłości - film science-fiction
19:00 Pingwiny z Madagaskaru odc. 110, 111 - serial
20:00 Bitwa potępionych - thriller
21:55 Gorąca laska - komedia
00:00 Pierwotna siła - film science-fiction
01:55 Taki jest świat
02:55 Kręcimy z gwiazdami s. 3 odc. 1 - rozrywka

06:25 Bliskie i groźne spotkania Steve'a s. 2 odc. 18
07:05 M jak miłość odc. 1121 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:45 Program do czytania
11:00 Rozmowy po-szczególne odc. 17 - talk show
11:45 superSTARcie odc. 10 - rozrywka
12:45 Mistrzostwa Świata w Falun - narciarstwo klasyczne
15:10 Fantastyczny Pan Lis - film animowany
16:40 Słowo na niedzielę
16:55 Dzięki Bogu już weekend odc. 27 - rozrywka
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:55 Postaw na milion - kulisy
19:05 Postaw na milion - rozrywka
20:05 Pielgrzymka do miejsc śmiesznych - kabaret Neo-Nówka odc. 1 - rozrywka
22:05 Oscar, czyli 60 kłopotów na minutę - komedia
00:00 Republika - Nowe Sytuacje - Jarocin Live 2014
01:05 Wygnanie - dramat obyczajowy

06:35 Męski typ s. 2 odc. 6 - talk show
07:05 Mango - Telezakupy
09:10 Dwóch i pół s. 11 odc. 12, 13 - serial
10:15 Dr House odc. 5 - serial
11:15 Bananowy doktor odc. 5 - serial
12:15 Bez śladu s. 7 odc. 6 - serial
13:15 Dzień bałwana - komedia
15:15 Jak ugryźć robala - komedia
17:00 Ostrza chwały - komedia
19:00 Czego pragną dziewczyny - komedia
21:15 Zakłęci w czasie - dramat obyczajowy
23:30 W krzywym zwierciadle: Odjazdowe dziewczyny - komedia
01:40 Sekrety magii odc. 296 - rozrywka

07:05 Informacje kulturalne
07:25 Lalka odc. 8 - serial
08:55 Legendy Magnum Photos odc. 9
09:35 Księga przestrzeni odc. 8
10:10 Kultura od kuchni
10:35 Studio Kultura
10:40 Stacja końcowa - dramat obyczajowy
12:20 Szlakiem Kolberga - Krzesimir Dębski odc. 4 - kultura
12:55 Informacje kulturalne
13:20 Sen o Warszawie
15:15 Śpiewa Anna German
15:50 Dolina Kreatywna, czyli czego szuka młoda sztuka
16:30 Prawo i pięść - film psychologiczny
18:20 Tygodnik kulturalny
19:15 Legendy rocka odc. 1, 2
20:20 Oslo, 31 sierpnia - dramat obyczajowy
22:05 Jeff Beck - Live at Ronnie Scott's
23:20 Dama kameliowa - dramat obyczajowy
01:25 Oslo, 31 sierpnia - dramat obyczajowy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Jeźdźcy smoków odc. 13 - serial
08:10 Scooby-Doo i Brygada Detektywów odc. 18, 19 - serial
09:10 Shopping Queen - Królowa zakupów odc. 8 - rozrywka
10:10 Ewa gotuje
10:45 Uniwersytet Potworny - film animowany
13:10 Tylko jeden - film sensacyjny
14:45 Dzień, który zmienił moje życie odc. 17 - serial
15:45 Trudne sprawy s. 5 odc. 69 - serial
16:45 Dlaczego ja? odc. 304 - serial
17:45 Nasz nowy dom odc. 13 - rozrywka
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 98 - serial
20:05 Sopot TOPtrendy Festiwal 2014 - muzyka
22:00 7 sekund - film sensacyjny
00:05 Zbaw mnie ode złego - horror
02:30 Tajemnice losu

06:00 Komisarz Rex s. 14 odc. 5 - serial
07:15 13 demonów Scooby-Doo odc. 1 - serial
07:45 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 23 - serial
08:15 13 demonów Scooby-Doo odc. 4 - serial
08:45 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 26 - serial
09:15 Wszystko o psach odc. 8
10:15 Zaklinacz psów s. 8 odc. 8
11:15 Frank i dżungla odc. 9
12:30 Wszystko o psach odc. 9
13:30 Skład osobliwości odc. 9, 10
14:30 Jaś Fasola - rozrywka
15:05 Książę i żebrak - film przygodowy
17:15 Tajemnica Stonehenge - film science-fiction
19:00 Galileo
20:00 Pokój 112 - Policjantki i policjanci - film obyczajowy
21:45 Hawaii 5.0 odc. 17 - serial
22:45 Egzorcyzmy Dorothy Mills - horror
00:55 Krzyżościan - dramat kryminalny

07:25 Zaproszenie odc. 319 - przyroda i podróże
08:00 Najpiękniejsze zamki Francji odc. 20 - przyroda i podróże
09:05 Magiczne drzewo odc. 1, 2 - serial
10:10 Wielka wojna w małych rękach odc. 6
10:40 Czwarta dzielnica
11:45 Świetlana odc. 2
12:40 Muzeum polskiej piosenki odc. 11 - rozrywka
13:00 Saga prastarej puszczy odc. 9
14:00 Szerokie tory odc. 75
14:35 Spór o historię odc. 111
15:20 Dzieje kultury polskiej odc. 6
16:30 Encyklopedia II wojny światowej odc. 45
17:00 Janosik. Prawdziwa historia odc. 2 - serial
18:00 Wielka wojna w małych rękach odc. 7
18:35 Cafe Historia
19:00 Wiadomości
19:45 Koncert galowy II Zamojskiego Festiwalu Filmowego - Spotkania z Historią
21:00 Przewodnik historyczny Bogusława Wołoszańskiego
21:35 Goralenvolk
22:45 Encyklopedia II wojny światowej odc. 81
23:20 Królowie przekłeci odc. 5 - serial
01:10 Kawaleria powietrzna odc. 27
01:40 Zapomniane taśmy
02:45 Wielka wojna w małych rękach odc. 3

06:05 Kopciuszek odc. 31 - serial
 06:30 My, wy, oni
 07:00 Msza św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
 08:00 Tydzień
 08:25 Magazyn Ligi Mistrzów - magazyn
 09:00 Ziarno odc. 531 - dla młodzieży
 09:40 Drużyna A s. 3 odc. 14 - serial
 11:10 Inka. Zachowałam się, jak trzeba
 11:55 Między ziemią a niebem
 12:00 Anioł Pański
 12:10 Między ziemią a niebem
 12:50 Płonący brzeg odc. 8 - serial
 14:15 Nawiedzony dwór - komedia
 15:55 Ranczo odc. 104 - serial
 17:00 Teleexpress
 17:15 Pogoda
 17:30 Strażacy odc. 1 - serial
 18:30 Jaka to melodia? - rozrywka
 19:20 Wiadomości naukowe
 19:30 Wiadomości
 20:00 Sport
 20:10 Pogoda
 20:25 Czysta nad rozlewiskiem odc. 13 - serial
 21:20 Ja, ty i on - komedia romantyczna
 23:20 Wyścig z czasem - film science-fiction
 01:20 Żywe trupy s. 2 odc. 12, 13 - serial
 02:55 Sztuczki - komediodramat

07:55 Maja w ogrodzie
 08:25 Akademia ogrodnika
 08:30 Dzień dobry TVN
 11:00 Co za tydzień
 11:40 Psy i koty - komedia
 13:30 Naga broń 33 i 1/3 - komedia
 15:05 Kung Fu Panda II - film animowany
 17:00 Ugotowani s. 8 odc. 3 - rozrywka
 18:00 Piekielny hotel odc. 1 - rozrywka
 19:00 Fakty
 19:25 Sport
 19:35 Pogoda
 19:45 Uwaga!
 20:00 Mamy cię! odc. 1 - rozrywka
 21:20 Mąż czy nie mąż odc. 1 - serial
 21:50 Nie rób scen odc. 1 - serial
 22:25 Na językach
 23:25 Green Lantern - film science-fiction
 01:45 Uwaga!
 02:05 Sekrety magii odc. 297 - rozrywka

06:00 Allo, Allo s. 9 odc. 1, 2, 3, 4 - serial
 08:55 Wojciech Cejrowski. Boso - Ziemia Święta odc. 3, 4
 10:00 Aukcja w ciemno odc. 7, 8
 11:00 Łowcy okazji s. 2 odc. 4, 5
 12:00 El Dorado: świątynia słońca - film przygodowy
 14:00 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - film fantastyczny
 15:20 Garbi - superbryka - komedia
 17:20 Sezon na misia III - film animowany
 19:00 Pingwiny z Madagaskaru odc. 111, 112 - serial
 20:00 Likwidator - film sensacyjny
 22:10 Z Nation odc. 1, 2 - serial
 00:20 Piątek trzynastego IX: Jason idzie do piekła - horror
 02:00 Taki jest świat
 02:50 Kręcimy z gwiazdami s. 3 odc. 2 - rozrywka

06:00 Ostoja
 06:35 M jak miłość odc. 1122 - serial
 07:35 Barwy szczęścia odc. 1245, 1246, 1247, 1248 - serial
 09:45 Dzika Ameryka odc. 1
 10:40 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 67
 11:15 Makłowicz w podróży
 11:45 Przygoda na Antarktydzie - film przygodowy
 14:00 Familiada - rozrywka
 14:40 Alternatywy 4 odc. 9 - serial
 16:05 Program rozrywkowy - rozrywka
 16:25 Na dobre i na złe odc. 588 - serial
 17:25 Na sygnale s. 2 odc. 49 - serial
 18:00 Panorama
 18:30 Sport-telegram
 18:35 Pogoda
 18:50 Rodzinka.pl odc. 127, 128 - serial
 20:05 Kabaretowa Scena Dwójki przedstawia odc. 2 - rozrywka
 21:10 Służby specjalne odc. 1 - serial
 22:00 Paraniernormalni Tonight odc. 1 - rozrywka
 22:55 Serenity - film science-fiction
 01:00 Erratum - dramat obyczajowy
 02:45 Dzieci i ryby - komedia

06:30 Męski typ odc. 1 - talk show
 07:00 Mango - Telezakupy
 09:05 Dr House odc. 6 - serial
 10:10 Bananowy doktor odc. 6 - serial
 11:10 Agenci NCIS s. 8 odc. 15 - serial
 12:10 Przygoda z pandą - film przygodowy
 13:55 Nie ma tego złego - film przygodowy
 15:45 Rewolwer - western
 17:50 Czego pragną dziewczyny - komedia
 20:00 Od kołyski aż po grób - film sensacyjny
 22:10 Tajemnice Laury odc. 1 - serial
 23:10 Milczenie owiec - thriller
 01:45 Sekrety magii odc. 297 - rozrywka

07:05 Informacje kulturalne
 07:25 Lalka odc. 9 - serial
 09:00 Legendy rocka odc. 1, 2
 09:55 Co Ty wiesz o religii?
 10:10 Informacje kulturalne
 10:30 Kulturanek
 11:00 Ostatni taniec - thriller
 12:40 Legendy Magnum Photos odc. 9
 13:10 Księga przestrzeni odc. 8
 13:45 Porwana - film krótkometrażowy
 14:10 Diabeł - dramat psychologiczny
 14:40 Mateo Falcone - film krótkometrażowy
 15:15 Hala odlotów odc. 97 - talk show
 16:15 Rafał Blechacz - koncert fortepianowy e-moll Fryderyka Chopina
 17:15 Studio Kultura - Niedziela z...
 18:10 Dekalog odc. 9 - film psychologiczny
 19:25 Powinowactwo - dramat psychologiczny
 20:30 Tamara i mężczyźni - komediodramat
 22:30 Studio Kultura
 22:35 Podróż z Żyrinowskim
 23:30 Po jabłkach - film krótkometrażowy
 23:35 Za ścianą - film krótkometrażowy
 23:50 Co Ty wiesz o religii?
 00:15 Brat - dramat kryminalny
 02:05 Larp - film krótkometrażowy
 02:40 Teledyski zmieniły muzykę odc. 5

06:00 Nowy dzień z Polsat News
 07:45 Jeźdźcy smoków: Obrońcy Berk odc. 14 - serial
 08:15 Scooby-Doo i Brygada Detektywów odc. 20, 21 - serial
 09:15 Scooby-Doo i maska Błękitnego Sokola - film animowany
 10:55 Maska Zorro - film przygodowy
 13:50 Supertata - komedia
 15:50 Sopot TOPtrendy Festiwal 2014 - muzyka
 17:45 Nasz nowy dom odc. 14 - rozrywka
 18:50 Wydarzenia
 19:20 Sport
 19:25 Pogoda
 19:30 Państwo w państwie
 20:05 Jeździec znikąd - western
 23:15 Replikant - film sensacyjny
 01:15 Sport - retransmisje - piłka nożna

06:00 Komisarz Rex s. 14 odc. 6 - serial
 07:10 13 demonów Scooby-Doo odc. 2 - serial
 07:40 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 24 - serial
 08:10 13 demonów Scooby-Doo odc. 5 - serial
 08:40 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 27 - serial
 09:20 Łapcie tę dziewczynę - film przygodowy
 11:00 Galileo
 13:05 Przygody Merlina s. 4 odc. 1, 2 - serial
 15:05 Jaś Fasola - rozrywka
 15:40 Plaga podziemnych pajaków - film science-fiction
 17:30 Pokój 112 - Policjantki i policjanci - film obyczajowy
 19:05 Galileo
 20:05 Wyjazd integracyjny - komedia
 22:00 Iron Sky - komedia sensacyjna
 23:55 Autostopowicz: wyścig o przetrwanie - film sensacyjny
 01:55 Zbrodnie, które wstrząsnęły Polską odc. 1
 02:55 Dekoratornia

06:45 Dziennik telewizyjny
 07:20 Żołnierze wyklęci odc. 1
 07:30 Okrasa łamie przepisy
 08:00 Światem rządzi Bóg
 09:05 Magiczne drzewo odc. 3 - serial
 09:40 Cafe Historia
 10:00 Był sobie człowiek odc. 1 - serial
 10:35 Spór o historię odc. 50
 11:20 Okolice Chopina
 12:30 Ci, co przeżyli. Skazani na śmierć
 13:05 Szerokie tory odc. 92
 13:35 Żołnierze wyklęci
 14:45 Złota maska - melodramat
 16:05 Polska i świat z historią w tle odc. 88
 16:30 Encyklopedia II wojny światowej odc. 3
 17:00 Rajd Podkowy
 17:35 Ex libris
 18:00 Janosik. Prawdziwa historia odc. 3 - serial
 19:00 Był sobie człowiek odc. 1 - serial
 19:35 W zawieszeniu - dramat obyczajowy
 21:10 Elegia na śmierć Roja
 21:50 Klamra
 22:55 Encyklopedia II wojny światowej odc. 3
 23:30 Tajemnica twierdzy szyfrów odc. 1 - serial
 00:35 Oskarżenie
 01:15 Dama kameliowa - melodramat

06:10 Sprawa dla reportera
 06:55 Info poranek
 07:10 Pogoda Info
 07:15 Info poranek
 07:40 Życie dla Ciebie. 10 mniej. Zwolnij!
 08:00 Wiadomości
 08:05 Pogoda poranna
 08:10 Polityka przy kawie
 08:35 Jaka to melodia? - rozrywka
 09:25 Klan odc. 2707 - serial
 09:55 Ojciec Mateusz odc. 122 - serial
 10:50 Wspaniałe stulecie odc. 86 - serial
 12:00 Wiadomości
 12:10 Agrobiznes
 12:40 Przepis dnia
 12:50 Tajemnice trzmieli
 13:55 Autostrada do nieba odc. 38 - serial
 15:00 Wiadomości
 15:10 Pogoda
 15:20 Okrasa łamie przepisy
 15:50 Wspaniałe stulecie odc. 87 - serial
 17:00 Teleexpress
 17:15 Pogoda
 17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
 17:55 Klan odc. 2708 - serial
 18:30 Świat się kręci
 19:15 Przepis dnia
 19:30 Wiadomości
 20:00 Sport
 20:10 Pogoda
 20:25 Inka 1946 - teatr
 22:00 Polscy bohaterowie wojenni odc. 5
 22:55 Ja, ty i on - komedia romantyczna
 00:55 Londyńczycy odc. 1, 2 - serial
 02:35 Notacje odc. 761
 02:50 Autostrada do nieba odc. 38 - serial

06:00 Uwaga!
 06:20 Mango - Telezakupy
 07:25 Detektywi odc. 691 - serial
 08:00 Dzień dobry TVN
 10:55 Szkoła odc. 78 - serial
 12:00 Szpital odc. 306 - serial
 13:00 Piekielny hotel odc. 1 - rozrywka
 14:00 Ukryta prawda odc. 427 - serial
 15:00 Szkoła odc. 79 - serial
 16:00 Rozmowy w toku odc. 2416 - talk show
 17:00 Ukryta prawda odc. 428 - serial
 18:00 Szpital odc. 307 - serial
 19:00 Fakty
 19:35 Sport
 19:45 Pogoda
 19:50 Uwaga!
 20:10 Doradca smaku
 20:15 Na Wspólnej odc. 2026 - serial
 20:50 Ugotowani s. 8 odc. 13 - rozrywka
 21:30 You can dance - Po prostu tańcz! odc. 1 - rozrywka
 22:30 Żony Hollywood odc. 1
 23:30 Prawo Agaty s. 6 odc. 13 - serial
 00:30 The Following odc. 1 - serial
 01:30 Kamuflaż s. 2 odc. 6 - serial
 02:30 Co za tydzień

06:00 Złotopolscy odc. 130, 131 - serial
 07:00 Nash Bridges s. 5 odc. 83, 84, 85 - serial
 09:55 Sekret s. 3 odc. 137 - serial
 11:00 Zbuntowany anioł odc. 39 - serial
 11:55 Co ludzie powiedzą? s. 4 odc. 2 - serial
 12:35 Królowa serc odc. 52, 53 - serial
 14:25 Co ludzie powiedzą? s. 4 odc. 2, 3 - serial
 15:35 Niania odc. 11, 12 - serial
 16:35 13. posterunek s. 2 odc. 6, 7 - serial
 17:55 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 41, 42
 19:00 Pingwiny z Madagaskaru odc. 112, 113 - serial
 20:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas s. 6 odc. 23, 24 - serial
 21:50 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas s. 7 odc. 1 - serial
 22:50 Bitwa potępionych - thriller
 00:55 Kręcimy z gwiazdami s. 3 odc. 1 - rozrywka
 01:55 Taki jest świat - pod lupą odc. 5 - rozrywka
 02:50 JRG w akcji odc. 11 - rozrywka

06:35 Coś dla Ciebie
 07:05 M jak miłość odc. 739 - serial
 08:00 Pytanie na śniadanie
 11:15 Barwy szczęścia odc. 1248 - serial
 11:50 Na dobre i na złe odc. 483 - serial
 12:50 Kabaret Moralnego Niepokoju odc. 1 - rozrywka
 13:55 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 13
 14:30 Janosik odc. 12 - serial
 15:25 Reporter Polski
 16:00 Panorama - kraj
 16:20 Pogoda - kraj
 16:35 O mnie się nie martw odc. 13 - serial
 17:25 Newton
 18:00 Panorama
 18:30 Sport-telegram
 18:40 Pogoda
 18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
 19:25 Barwy szczęścia odc. 1248, 1249 - serial
 20:40 M jak miłość odc. 1123 - serial
 21:40 Kulisy serialu "M jak miłość"
 21:50 Tomasz Lis na żywo
 22:50 Polskie Nagrody Filmowe "Orły 2015"
 01:05 Serenity - film science-fiction

06:30 Męski typ odc. 2 - talk show
 07:00 Julia odc. 138 - serial
 07:35 Brzydula odc. 73 - serial
 08:10 Sąd rodzinny odc. 141 - serial
 09:10 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 542 - serial
 10:10 Bananowy doktor odc. 7 - serial
 11:15 Mango - Telezakupy
 12:50 Sąd rodzinny odc. 142 - serial
 13:50 Szpital odc. 70 - serial
 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 543 - serial
 15:50 Julia odc. 139 - serial
 16:25 Brzydula odc. 74 - serial
 17:00 Kobieta ze stali odc. 1 - serial
 18:00 Gwiazdy wierzą w duchy odc. 1
 19:00 Czarna lista odc. 1 - serial
 20:00 Przekłety skarb - film sensacyjny
 22:10 Wybrani s. 2 odc. 1 - serial
 23:10 Od kołyski aż po grób - film sensacyjny
 01:25 Sekrety magii odc. 298 - rozrywka

07:15 Chłopi odc. 1 - serial
 08:20 The French Chanson
 09:30 Horror w Wesołych Bagniskach - dramat obyczajowy
 11:05 Życie stylem dowolnym
 11:30 Studio Kultura - Niedziela z...
 12:30 Mats Ek: Julia & Romeo - muzyka
 14:30 Wszyscy święci - film obyczajowy
 16:05 Chłopi odc. 1 - serial
 17:15 The French Chanson
 18:20 Horror w Wesołych Bagniskach - dramat obyczajowy
 20:00 Informacje kulturalne
 20:20 Szwadron - dramat wojenny
 22:10 Libera - przewodnik po sztuce odc. 34
 22:20 Sierpień - film krótkometrażowy
 22:40 Videofan
 22:55 Videogalerie odc. 121 - kultura
 23:40 Informacje kulturalne
 00:05 Wyśnione miłości - dramat obyczajowy
 01:55 Szwadron - dramat wojenny

06:00 Nowy dzień z Polsat News
 08:00 Trudne sprawy - serial
 09:00 Malanowski i Partnerzy s. 3 odc. 119, 120 - serial
 10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 23 - serial
 11:00 Dlaczego ja? odc. 409 - serial
 12:00 Pielęgniarki s. 3 odc. 1 - serial
 13:00 Trudne sprawy s. 9 odc. 1 - serial
 14:00 Pierwsza miłość odc. 2048 - serial
 14:45 Dzień, który zmienił moje życie s. 3 odc. 1 - serial
 15:50 Wydarzenia
 16:10 Pogoda
 16:15 Interwencja
 16:30 Malanowski i Partnerzy s. 14 odc. 688 - serial
 17:00 Dlaczego ja? odc. 598 - serial
 18:00 Pierwsza miłość odc. 2049 - serial
 18:50 Wydarzenia
 19:20 Sport
 19:25 Pogoda
 19:30 Świat według Kiepskich odc. 99 - serial
 20:05 Avatar - film science-fiction
 23:30 Uliczny wojownik - film sensacyjny
 01:30 Tajemnice losu

06:00 Kłamczuch odc. 42 - rozrywka
 07:05 13 demonów Scooby-Doo odc. 3 - serial
 07:35 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 25 - serial
 08:05 13 demonów Scooby-Doo odc. 6 - serial
 08:35 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 28 - serial
 09:00 Garfield Show odc. 26, 37, 34, 35 - serial
 10:00 Czarodzieje z Waverly Place odc. 11, 12 - serial
 11:00 Burza odc. 121 - serial
 12:00 Na patrolu odc. 40 - serial
 12:30 Sekrety sąsiadów odc. 40 - serial
 13:00 Policjantki i policjanci odc. 40 - serial
 14:00 STOP Drogówka
 15:00 Czarodzieje z Waverly Place odc. 13, 14 - serial
 16:00 Dom nie do poznania odc. 69 - rozrywka
 17:00 Burza odc. 122 - serial
 18:00 Sekrety sąsiadów odc. 1, 41 - serial
 19:00 Policjantki i policjanci odc. 41 - serial
 20:00 Śmierć na 1000 sposobów odc. 1, 3
 21:00 Śmierć na talerzu odc. 1
 22:00 Galileo
 00:00 Spadkobiercy odc. 11 - rozrywka
 01:00 STOP Drogówka
 02:00 To był dzień

06:50 Dziennik telewizyjny
 07:35 Makłowicz w podróży
 08:10 Cafe Historia
 08:30 Encyklopedia II wojny światowej
 09:00 Nicolas Le Floch
 10:00 Był sobie człowiek
 10:35 Zobaczyć jak najwięcej
 11:10 Prawdziwy koniec zimnej wojny
 12:15 W zawieszeniu
 13:55 Polska i świat z historią w tle
 14:15 Notacje
 14:30 Regiony z historią
 14:55 Ex libris
 15:10 Sensacje XX wieku
 16:10 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
 16:35 Cafe Historia
 17:00 Spór o historię
 17:40 Flesz historii
 18:00 Janosik. Prawdziwa historia
 19:05 Był sobie człowiek
 19:45 Historia kryminalistyki
 20:30 Polska i świat z historią w tle
 21:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
 21:35 Sensacje XX wieku
 22:30 Generalowie Hitlera
 23:30 Atak Hitlera na Polskę - jak rozpoczęła się II wojna światowa
 00:40 Zobaczyć jak najwięcej
 01:15 Złota maska
 02:45 Przerwa w nadawaniu

06:10 Świat się kręci
06:55 Info poranek
07:10 Pogoda Info
07:15 Info poranek
07:40 Gość poranka
07:50 Info poranek
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Polityka przy kawie
08:50 Jaka to melodia? - rozrywka
09:20 Klan odc. 2708 - serial
09:50 Ojciec Mateusz odc. 123 - serial
10:50 Wspaniałe stulecie odc. 87 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:40 Przepis dnia
12:50 Gepard, mistrz szybkości
13:55 Autostrada do nieba odc. 39 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Okrasa łamie przepisy
15:50 Wspaniałe stulecie odc. 88 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Klan odc. 2709 - serial
18:30 Świat się kręci
19:15 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:05 GOL T-Mobile Ekstraklasa odc. 6 - magazyn
20:10 Pogoda
20:25 Agenci T.A.R.C.Z.Y. odc. 1 - serial
21:20 Świat bez końca odc. 4 - serial
23:05 Kariera Nikosia Dyzmy - komedia
01:00 Londyńczycy odc. 3, 4 - serial
02:50 Paniutki na telefon

06:10 Mango - Telezakupy
07:15 Detektywi odc. 692 - serial
07:50 Doradca smaku
08:00 Dzień dobry TVN
10:55 Na Wspólnej odc. 2026 - serial
11:25 Szkoła odc. 79 - serial
12:25 Szpital odc. 307 - serial
13:25 Ugotowani s. 8 odc. 13 - rozrywka
14:00 Ukryta prawda odc. 428 - serial
15:00 Szkoła odc. 80 - serial
16:00 Rozmowy w toku odc. 2417 - talk show
17:00 Ukryta prawda odc. 429 - serial
18:00 Szpital odc. 308 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:10 Doradca smaku
20:15 Na Wspólnej odc. 2027 - serial
20:50 Ugotowani s. 8 odc. 14 - rozrywka
21:30 Prawo Agaty s. 7 odc. 1 - serial
22:30 Kuba Wojewódzki s. 9 odc. 14 - talk show
23:30 Superwizjer
00:05 Na językach
01:05 Agenci NCIS: Los Angeles s. 2 odc. 6 - serial
02:05 Uwaga!
02:30 Sekrety magii odc. 299 - rozrywka

06:00 Złotopolscy odc. 131, 132 - serial
07:00 Nash Bridges s. 5 odc. 86, 87, 88 - serial
09:55 Sekret s. 3 odc. 138 - serial - rozrywka
11:00 Zbuntowany anioł odc. 40 - serial
11:55 Co ludzie powiedzą? s. 4 odc. 3 - serial
12:30 Królowa serc odc. 53, 54 - serial
14:25 Co ludzie powiedzą? s. 4 odc. 3, 4 - serial
15:35 Niania odc. 12, 13 - serial
16:35 13. posterunek s. 2 odc. 7, 8 - serial
17:55 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 42, 43
19:00 Pingwiny z Madagaskaru odc. 113, 114 - serial
20:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas s. 7 odc. 2, 3, 4 - serial
22:50 Intelligence odc. 8 - serial
23:50 Z Nation odc. 1, 2 - serial
01:50 Taki jest świat
02:45 Dyżur odc. 5

06:35 Dwie godziny
07:05 M jak miłość odc. 740 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:10 Barwy szczęścia odc. 1249 - serial
11:40 Na dobre i na złe odc. 484 - serial
12:45 Paralienormalni Tonight odc. 1 - rozrywka
13:45 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 14
14:15 Licencja na wychowanie odc. 1 - serial
14:55 Na sygnale odc. 1 - serial
15:25 Rodzinka.pl odc. 38 - serial
16:00 Panorama - kraj
16:20 Pogoda - kraj
16:35 M jak miłość odc. 1123 - serial
17:25 Newton
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia odc. 1249, 1250 - serial
20:40 M jak miłość odc. 1124 - serial
21:40 Kulisy serialu "M jak miłość"
21:50 Magazyn Ekspresu Reporterów
22:55 Sonda o mężczyznach
23:25 Sonda o kobietach
00:05 Służby specjalne odc. 1 - serial
01:05 Baron 24 odc. 22, 23 - serial
02:15 Magazyn Ekspresu Reporterów

06:15 W-11 wydział śledczy odc. 1024 - serial
07:00 Julia odc. 139 - serial
07:35 Brzydula odc. 74 - serial
08:10 Sąd rodzinny odc. 142 - serial
09:10 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 543 - serial
10:10 Gwiazdy wierzą w duchy odc. 1
11:15 Mango - Telezakupy
12:50 Sąd rodzinny odc. 143 - serial
13:50 Szpital odc. 71 - serial
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 544 - serial
15:50 Julia odc. 140 - serial
16:25 Brzydula odc. 75 - serial
17:00 Kobieta ze stali odc. 2 - serial
18:00 Gwiazdy wierzą w duchy odc. 2
19:00 Czarna lista odc. 2 - serial
20:00 Drużyna potępionych - film sensacyjny
22:10 Siła magnum - film kryminalny
00:40 Tajemnice Laury odc. 1 - serial
01:40 Fringe: Na granicy światów s. 2 odc. 3 - serial
02:40 Sekrety magii odc. 299 - rozrywka

07:05 Informacje kulturalne
07:25 Chłopi odc. 2 - serial
08:30 Dotknięcie anioła
09:45 Rejs - komedia
11:05 Gdy dzień się budzi - film krótkometrażowy
11:30 Tygodnik kulturalny
12:20 Po trochu wyciągane z lochu, czyli Archiwizja
12:55 Dziewczyny, bądźcie dla nas dobre na wiosnę - kultura
14:00 Informacje kulturalne
14:25 Studio Kultura
14:30 Przeznaczenie pani Yuki - dramat obyczajowy
16:10 Chłopi odc. 2 - serial
17:15 Dotknięcie anioła
18:30 Rejs - komedia
20:00 Eurokultura odc. 22
20:30 Studio Kultura
20:45 Dwoje biednych Rumunów mówiących po polsku - teatr
22:25 Jedna scena
22:40 Limuzyna Daimler-Benz - dramat obyczajowy
00:25 Poza Kontrolą
00:55 Attenberg - dramat obyczajowy
02:45 Eurokultura odc. 22

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy s. 9 odc. 1 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy s. 3 odc. 121, 122 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie s. 3 odc. 1 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 410 - serial
12:00 Pielęgniarki s. 3 odc. 2 - serial
13:00 Trudne sprawy s. 9 odc. 2 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2049 - serial
14:45 Dzień, który zmienił moje życie s. 3 odc. 2 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Malanowski i Partnerzy s. 14 odc. 689 - serial
17:00 Dlaczego ja? odc. 599 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2050 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 101 - serial
20:05 Slumdog. Milioner z ulicy - film obyczajowy
22:35 Commando - film sensacyjny
00:15 Korowód - film obyczajowy
02:30 Tajemnice losu

06:00 Kłamczuch odc. 43 - rozrywka
07:05 13 demonów Scooby-Doo odc. 4 - serial
07:35 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 26 - serial
08:05 13 demonów Scooby-Doo odc. 7 - serial
08:35 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 29 - serial
09:00 Garfield Show odc. 28, 29, 36, 37 - serial
10:00 Czarodziej z Waverly Place odc. 13, 14 - serial
11:00 Burza odc. 122 - serial
12:00 Sekrety sąsiadów odc. 1, 41 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 41 - serial
14:00 STOP Drogówka
15:00 Czarodziej z Waverly Place odc. 15, 16 - serial
16:00 Dom nie do poznania odc. 70 - rozrywka
17:00 Dzikie serce odc. 1 - serial
18:00 Sekrety sąsiadów odc. 2, 42 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 42 - serial
20:00 STOP Drogówka
21:00 Ice Road Truckers: Drogi śmierci odc. 1
22:00 Autostopowicz: wyścig o przetrwanie - film sensacyjny
00:00 Spadkobiercy odc. 12 - rozrywka
01:00 Mega Chichot - rozrywka
01:30 Interwencja
01:50 To był dzień
02:50 Puncher - magazyn

06:50 Dziennik telewizyjny
07:40 Makłowicz w podróży
08:10 Cafe Historia
08:30 Encyklopedia II wojny światowej
09:00 Nicolas Le Floch
10:05 Był sobie człowiek
10:35 Zaproszenie
11:05 Ex libris
11:25 Historia kryminalistyki
12:15 Generałowie Hitlera
13:15 Atak Hitlera na Polskę - jak rozpoczęła się II wojna światowa
14:15 Notacje
14:30 Flesz historii
14:55 Polska i świat z historią w tle
15:20 Sensacje XX wieku
16:10 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
16:40 Ex libris
17:00 Pamięć. Tajemnice lasów Piaśnicy
18:00 Stawka większa niż życie
19:00 Był sobie człowiek
19:35 Cafe Historia
19:55 Historia kryminalistyki
21:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
21:40 Sensacje XX wieku
22:40 Pocałunek Putina
23:50 New Poland
00:55 Zaproszenie
01:30 Szalona miłość - Rosjanie i Putin
02:30 Dziad domniemany

06:10 Świat się kręci
06:55 Info poranek
07:10 Pogoda Info
07:15 Info poranek
07:40 Drogi dla Ciebie. 10 mniej. Zwolnij!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Polityka przy kawie
08:50 Jaka to melodia? - rozrywka
09:20 Klan odc. 2709 - serial
09:50 Ojciec Mateusz odc. 124 - serial
10:50 Wspaniałe stulecie odc. 88 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:25 Magazyn rolniczy
12:40 Przepis dnia
12:50 Nasi kuzyni odc. 1
13:55 Autostrada do nieba odc. 40 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Okrasa łamie przepisy
15:50 Wspaniałe stulecie odc. 89 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Klan odc. 2710 - serial
18:30 Świat się kręci
19:15 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Uwikłani odc. 1 - serial
21:25 Po prostu. Program Tomasza Sekielskiego
22:15 Z podniesionym czołem - thriller
23:55 Świat bez końca odc. 4 - serial
01:35 Po prostu. Program Tomasza Sekielskiego
02:20 Notacje odc. 545
02:40 Autostrada do nieba odc. 40 - serial

06:10 Mango - Telezakupy
07:15 Detektywi odc. 693 - serial
07:50 Doradca smaku
08:00 Dzień dobry TVN
10:55 Na Wspólnej odc. 2027 - serial
11:25 Szkoła odc. 80 - serial
12:25 Szpital odc. 308 - serial
13:25 Ugotowani s. 8 odc. 14 - rozrywka
14:00 Ukryta prawda odc. 429 - serial
15:00 Szkoła odc. 81 - serial
16:00 Rozmowy w toku odc. 2418 - talk show
17:00 Ukryta prawda odc. 430 - serial
18:00 Szpital odc. 309 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:10 Doradca smaku
20:15 Na Wspólnej odc. 2028 - serial
20:50 Ugotowani s. 8 odc. 15 - rozrywka
21:30 Project Runway s. 2 odc. 1 - rozrywka
22:40 Podwójne ryzyko - film sensacyjny
00:45 Żony Hollywood odc. 1
01:55 Uwaga!
02:20 Sekrety magii odc. 300 - rozrywka

06:00 Złotopolscy odc. 132, 133 - serial
07:00 Nash Bridges s. 5 odc. 89, 90, 91 - serial
09:55 Sekret s. 3 odc. 139 - serial
11:00 Zbuntowany anioł odc. 41 - serial
11:55 Co ludzie powiedzą? s. 4 odc. 4 - serial
12:30 Królowa serc odc. 54, 55 - serial
14:25 Co ludzie powiedzą? s. 4 odc. 4, 5 - serial
15:35 Niania odc. 13, 14 - serial
16:35 13. posterunek s. 2 odc. 8, 9 - serial
17:55 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 43, 44
19:00 Pingwiny z Madagaskaru odc. 114, 115 - serial
20:00 Krokodyl Dundee - komedia
22:00 Likwidator - film sensacyjny
00:10 American Horror Story: Asylum s. 2 odc. 1 - serial
01:10 Intelligence odc. 8 - serial
02:15 W blasku fleszy
02:50 Dyżur odc. 6

06:05 M jak miłość odc. 740, 741 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:10 Barwy szczęścia odc. 1250 - serial
11:40 Na dobre i na złe odc. 485 - serial
12:45 Hity kabaretu odc. 1 - rozrywka
13:40 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 15
14:15 Licencja na wychowanie odc. 2 - serial
14:55 Na sygnale odc. 2 - serial
15:25 Rodzinka.pl odc. 39 - serial
16:00 Panorama - kraj
16:20 Pogoda - kraj
16:35 M jak miłość odc. 1124 - serial
17:25 Newton
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia odc. 1250, 1251 - serial
20:40 Na dobre i na złe odc. 589 - serial
21:45 Na sygnale s. 2 odc. 50 - serial
22:20 Podejrzeni zakochani - komedia romantyczna
00:15 O mnie się nie martw odc. 13 - serial
01:15 Moja Ameryka
02:20 Hi way - komedia

06:30 Męski typ odc. 3 - talk show
07:00 Julia odc. 140 - serial
07:35 Brzydula odc. 75 - serial
08:10 Sąd rodzinny odc. 143 - serial
09:10 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 544 - serial
10:10 Gwiazdy wierzą w duchy odc. 2
11:15 Mango - Telezakupy
12:50 Sąd rodzinny odc. 144 - serial
13:50 Szpital odc. 72 - serial
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 545 - serial
15:50 Julia odc. 141 - serial
16:25 Brzydula odc. 76 - serial
17:00 Kobieta ze stali odc. 3 - serial
18:00 Gwiazdy wierzą w duchy odc. 3
19:00 Czarna lista odc. 3 - serial
20:00 Vanilla Sky - thriller
22:50 Czarne lustro odc. 1 - serial
23:50 Drużyna potępionych - film sensacyjny
01:55 Punkt krytyczny s. 4 odc. 16 - serial
02:50 Sekrety magii odc. 300 - rozrywka

07:05 Eurokultura odc. 22
07:30 Chłopi odc. 3 - serial
08:35 Andrzej Wajda: Róbmy zdjęcie!
09:45 Studio Kultura
09:50 Niebieski ptak - komedia
11:55 Co Ty wiesz o religii?
12:10 Kulturanek
12:40 Studio Kultura - Rozmowy
13:15 Eurokultura odc. 22
13:40 Studio Kultura
13:45 Pokolenie - dramat obyczajowy
15:20 Magma - film krótkometrażowy
16:10 Chłopi odc. 3 - serial
17:15 Andrzej Wajda: Róbmy zdjęcie!
18:30 Za białym murem - dramat obyczajowy
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Ciemności skryją Ziemię
21:50 To nie tak
22:35 Kamorysta - dramat kryminalny
01:30 Studio Kultura
01:35 Pokolenie - dramat obyczajowy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy s. 9 odc. 2 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy s. 3 odc. 123, 124 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie s. 3 odc. 2 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 411 - serial
12:00 Pielęgniarki s. 3 odc. 3 - serial
13:00 Trudne sprawy s. 9 odc. 3 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2050 - serial
14:45 Dzień, który zmienił moje życie s. 3 odc. 3 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Malanowski i Partnerzy s. 14 odc. 690 - serial
17:00 Dlaczego ja? odc. 600 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2051 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 9, 457 - serial
20:40 Top chef s. 4 odc. 1 - rozrywka
22:05 Hitch: Najlepszy doradca przeciętnego faceta - komedia romantyczna
00:30 To nie jest kolejna komedia dla kretynów - komedia
02:10 Tajemnice losu

06:00 Kłamczuch odc. 44 - rozrywka
07:05 13 demonów Scooby-Doo odc. 5 - serial
07:35 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 27 - serial
08:05 13 demonów Scooby-Doo odc. 8 - serial
08:35 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 30 - serial
09:00 Garfield Show odc. 30, 31, 38, 39 - serial
10:00 Czarodziej z Waverly Place odc. 15, 16 - serial
11:00 Dzikie serce odc. 1 - serial
12:00 Sekrety sąsiadów odc. 2, 42 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 42 - serial
14:00 STOP Drogówka
15:00 Czarodziej z Waverly Place odc. 17, 18 - serial
16:00 Dom nie do poznania odc. 71 - rozrywka
17:00 Dzikie serce odc. 2 - serial
18:00 Sekrety sąsiadów odc. 3, 43 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 43 - serial
20:00 Świt - film science-fiction
22:05 Czarnobyl. Reaktor strachu - horror
00:00 Spadkobiercy odc. 13 - rozrywka
01:00 Mega Chichot - rozrywka
01:30 Interwencja
01:50 To był dzień
02:55 Dekoratoria

07:00 Dziennik telewizyjny
07:40 Makłowicz w podróży
08:10 Cafe Historia
08:30 Encyklopedia II wojny światowej odc. 29
09:05 Nicolas Le Floch odc. 3 - serial
10:05 Był sobie człowiek odc. 4 - serial
10:35 Zaproszenie odc. 254 - przyroda i podróże
11:15 Historia kryminalistyki odc. 2
12:05 Pocałunek Putina
13:20 New Poland
14:20 Notacje odc. 518
14:35 Spór o historię odc. 12
15:15 Sensacje XX wieku odc. 141, 142
16:20 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
17:00 Za Polskę naszą i waszą
18:00 Stawka większa niż życie odc. 2 - serial
19:10 Był sobie człowiek odc. 4 - serial
19:45 Historia kryminalistyki odc. 3
20:35 Flesz historii
21:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
21:35 Sensacje XX wieku odc. 136, 139
22:45 Miłady - film obyczajowy
01:05 Zaproszenie odc. 254 - przyroda i podróże
01:30 Wypędzeni odc. 2
02:35 Fotograf partyzantów

Porady prawne

Odszkodowanie za uszkodzenie auta w wypadku

Uszkodziłeś auto w wypadku – masz prawo do odszkodowania ustalonego na podstawie cen nowych części zamiennych producenta.

W przełomowej dla spraw o odszkodowanie za szkody komunikacyjne uchwale 7 sędziów z dnia 12 kwietnia 2012 r. (sygn. akt III CZP 80/11), Sąd Najwyższy orzekł, że zakład ubezpieczeń zobowiązany jest na żądanie poszkodowanego do wypłaty, w ramach odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego, odszkodowania obejmującego celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty nowych części i materiałów służących do naprawy uszkodzonego pojazdu.

Sąd Najwyższy oraz sądy niższych instancji wielokrotnie potwierdziły również, że właściciel uszkodzonego pojazdu ma prawo żądać przywrócenia pojazdu do stanu pierwotnego niezależnie od tego, czy naprawa została dokonana (wyrok SN z dnia 16 maja 2002 r., V CKN 1273/00, LEX nr 55515) oraz czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle zamierza tą rzecz napra-

wić (wyrok SN z dnia 7 sierpnia 2003 r., IV CKN 387/01, LEX nr 141410; wyrok SA w Katowicach z dnia 17 marca 2004 r., I ACa 32/04, Wokanda 2005, z. 6, poz. 49).

Zakłady ubezpieczeniowe nie mogą również uzależniać wypłaty odszkodowania od okazania przez właściciela pojazdu faktur za naprawę i zakup części zamiennych.

Podobne stanowisko prezentuje Rzecznik Ubezpieczonych, który uważa, że obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę odpowiedniej sumy pieniężnej powstaje z chwilą wyrządzenia szkody i nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle zamierza ją naprawiać (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2001 roku w sprawie sygn. akt III CZP 68/01, OSPiKA 2002, nr 7-8, poz. 103 oraz orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 1998 roku, I CR 151/88, niepubl.) Przy takim rozumieniu obowiązku odszkodowawcze-

go nie ma w zasadzie znaczenia prawnego okoliczność czy poszkodowany dokonał naprawy oraz czy i jaki kosztem to uczynił. Poszkodowany dochodzący roszczenia w ramach ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych może żądać, w przypadku uszkodzenia pojazdu mechanicznego, aby należne odszkodowanie zostało ustalone w oparciu o ceny nowych części bez potrąceń amortyzacyjnych.

Z analizy skarg wpływających do Rzecznika Ubezpieczonych wynika, że ubezpieczyciele zaniżają wysokość odszkodowania, obliczając je w oparciu o ceny części alternatywnych wbrew zgodzie poszkodowanego oraz w sytuacji, gdy uszkodzony pojazd mechaniczny posiadał części oryginalne pochodzące od producenta. Ta forma zaniżenia odszkodowania zasadniczo występuje w dwóch postaciach albo poprzez przyjęcie do kalkulacji naprawy (gdy szkoda likwidowana jest metodą kosztorysową) cen tzw. zamien-

ników lub poprzez nieuprawnioną weryfikację, przedstawionych przez poszkodowanego faktur za naprawę przy użyciu nowych oryginalnych części producenta auta. Tymczasem odszkodowanie ma celu przywrócenie stanu pierwotnego sprzed wypadku. Dlatego zamontowanie w miejsce części oryginalnej, pochodzącej od producenta pojazdu części nieoryginalnej będzie przywróceniem stanu poprzedniego. Funkcji kompensacyjnej odszkodowania nie spełni również ustalenie jego wysokości na podstawie cen części alternatywnych (tzw. zamienników)

Podobne stanowisko Sąd Najwyższy prezentował od dawna. W nadal aktualnym wyroku z 3 lutego 1971 r. w sprawie sygn. akt III CRN 450/70 SN orzekł, że o przywróceniu stanu poprzedniego można mówić tylko wówczas, gdy stan samochodu po naprawie pod każdym względem odpowiada stanowi tegoż samochodu sprzed wypadku. Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, iż w razie uszkodzenia rzeczy w stopniu umożliwiającym przywrócenie jej do stanu poprzedniego osoba odpowiedzialna za naprawienie szkody jest obowiązana zwrócić poszkodowanemu wszelkie celowe, ekonomicznie uzasadnione wydatki poniesione w celu przywrócenia stanu poprzedniego rzeczy uszkodzonej. Do wydatków tych należy zaliczyć także koszt nowych czę-

ści i innych materiałów, których użycie było niezbędne do naprawienia uszkodzonej rzeczy (CRN 223/80, opubl. 1981/10/186). Jeżeli więc ubezpieczyciel ma obowiązek zrekompensować zaistniałą stratę, a poszkodowany posiadał w swoim samochodzie zamontowane części oryginalne, to ma on prawo użyć do naprawy części oryginalnych, a ubezpieczyciel ma obowiązek zwrócić w pełni koszty takiej naprawy.

Marek Redeki
Radca prawny, Partner
w Kancelarii Radców Prawnych
Klimek i Redeki
Spółka partnerska

Artykuł przygotowany na podstawie analizy orzecznictwa sądów w sprawach odszkodowawczych oraz opracowań Biura Rzecznika Ubezpieczonych, pt.: „Orzecznictwo Sądu Najwyższego a praktyka likwidacji szkód komunikacyjnych, raport rzecznika Ubezpieczonych, Warszawa 2013 r. i „Stanowisko w sprawie prawnych aspektów dopuszczalności zastosowania cen części alternatywnych przy ustalaniu wysokości odszkodowania za szkodę komunikacyjną z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych”

WIELKA PROMOCJA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Wyślij z komórki ogłoszenie do naszych tygodników

1. Wpisz w telefonie komórkowym dowolnej sieci SMS z treścią ogłoszenia. Zaczynij od podania prefiksu AF.CBR (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Brodnickiego CBR), AF.CWA (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Wąbrzeskiego CWA), AF.CGD (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Golubsko-Dobrzyńskiego CGD), AF.CLI (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Lipnowskiego CLI). Po spacji wpisz treść ogłoszenia.
 2. Prefiks musi być oddzielony spacją od treści ogłoszenia – jest to warunek konieczny przyjęcia ogłoszenia przez system. Maksymalna liczba znaków razem z prefiksem, znakami interpunkcyjnymi i spacjami w obrębie jednego SMS-a wynosi 160. Treść SMS-a nie może zawierać polskich znaków (ą,ć,ę,ł,ń,ó,ś,ż,ź).
 3. Wyślij SMS z treścią ogłoszenia pod numer 73880. Koszt SMS-a to 3,69 zł brutto (3 zł netto plus VAT 23%). Przykładowa całość powinna wyglądać tak: AF.CLI (spacja) Kupie samochód, tel. 123 456 789.
 4. Otrzymasz od nas potwierdzenie otrzymania SMS-a o treści: Dziękujemy za przesłanie ogłoszenia. Redakcja CLI (CWA, CGD lub CBR).
 6. Na ogłoszenia do wydania czwartkowego czekamy do poniedziałku do godz. 24.00.
 7. Jeden SMS oznacza jednorazową emisję ogłoszenia.
- Szczegółowy regulamin wysyłania i publikowania ogłoszeń przez SMS dostępny jest na stronie internetowej www.wpr.info.pl.

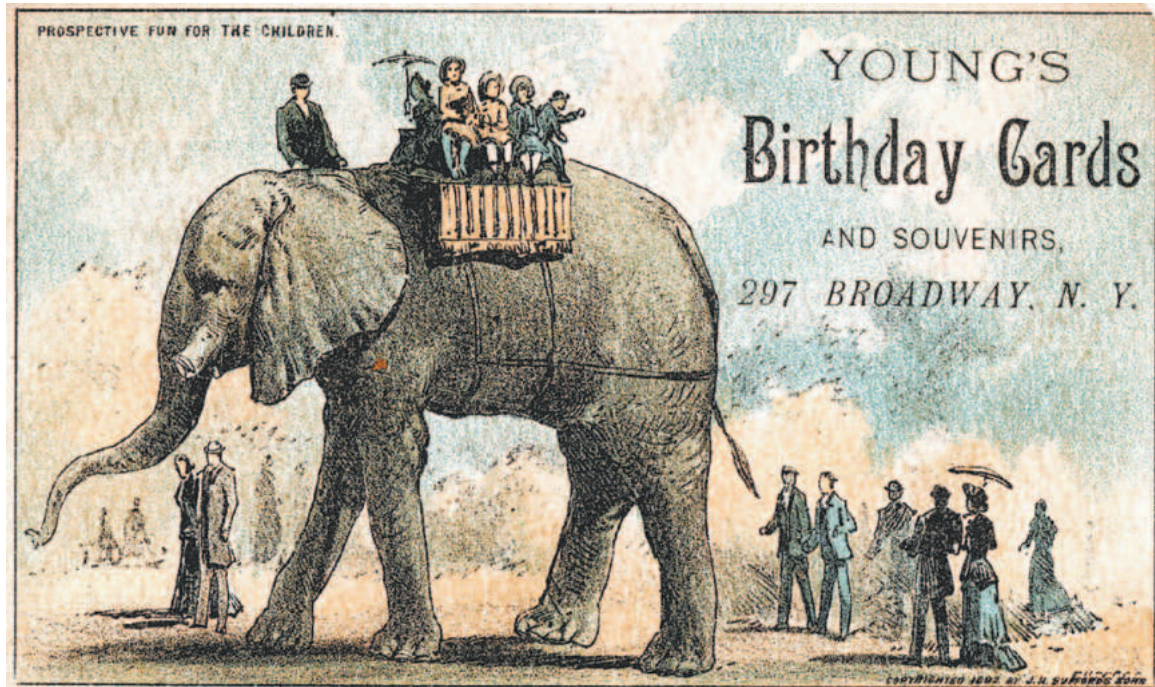
Promocja trwa do 31 marca 2015 r. Regularna cena ogłoszenia drobnego to 4,92 zł brutto (4 zł plus VAT 23%).

Promocja nie obejmuje ogłoszeń drobnych składanych na kuponach papierowych

Obyczaje

Zakazane święto z tortem w tle

Od kiedy ludzie świętują rocznicę swego narodzenia?

W XIX wieku pojawił się zwyczaj wysyłania kartek urodzinowych

Wzmianek o obchodzeniu urodzin próżno szukać w Starym Testamencie, ponieważ ten zwyczaj był obcy Żydom. Jedyna informacja w Piśmie Świętym dotyczy urodzin faraona, któremu służył Józef podczas siedmiu lat tłustych i siedmiu lat chudych. Czytamy, że faraon wyprawił ucztę dla poddanych z okazji rocznicy swoich narodzin.

Naukowcy zakładają, że obchodzenie urodzin miało związek z astronomią. W dawnych czasach ludzie wierzyli w różne przepowiednie. Dzień narodzin miał mieć odbicie w przyszłych czynach dziecka. Po przyjściu na świat władców Egiptu, kapłani sporządzali dla nich horoskopy oparte o aktualny układ gwiazd.

Zwyczaj świętowania urodzin rozprzestrzenił się na niższe warstwy społeczeństwa. Już pięć wieków przed narodzinami Chrystusa grecki historyk Herodot pisał o Persach, że „ponad wszystkie inne dni wywyższają dzień swoich narodzin”. Mieli wtedy zapraszać przyjaciół i przygotowywać obfitą wiecez. W tym samym czasie w Egipcie impreza urodzinowa była związana ze składaniem ofiar ku czci bogów. Dobrym obyczajem

było poświęcenie krowy. Na skraj szaleństwa ten zwyczaj doprowadził Kaligula, który na roczek swej córki Druzylli nakazał zorganizować dwudniowe wyścigi konne oraz złożyć w ofierze 300 niedźwiedzi i 500 „bestii” z Libii.

Pierwsi chrześcijanie nie popierali celebrowania dnia przyjścia na świat. Był to pogański zwyczaj, więc zły. W 245 roku znany teolog i filozof Orygenes pisał: „Żaden święty nie obchodził nigdy swoich urodzin. Tylko poganie cieszą się na takie okazje. Pismo mówi, że urodziny obchodził faraon. Obchodził je także Herod.” Dla Orygenesesa i jego braci w wierze życie było tylko krótkim odcinkiem prowadzącym do zbawienia. To się jednak zmieniło. W IV wieku zaczęto świętować urodziny Jezusa Chrystusa – dzięki temu doczekaliśmy się Bożego Narodzenia.

Co ciekawe, kobiety na przykładzie świętowania swoich urodzin musiały poczekać aż do XII wieku.

Zwyczaj zapalania świeczek na torte pochodzi z Grecji. Tu przygotowywano ciasto w kształcie księżycy, na którym zapalano świeczki. Był to dar dla bogini

Artemidy. W XVIII wieku historyczny obrządek odświeżyli Niemcy. Zapalone świece symbolizowały nadzieję dożycia do kolejnych urodzin. Już w zamierzchłych czasach wierzono, że dym ze zgaszonej świecy zanosił nasze prośby do bogów. Stąd wziął się zwyczaj wypowiadania życzenia podczas zdmuchiwania świeczek.

W 1893 roku Patty Hill napisała piosenkę „Dzień dobry wszystkim!”. Prosta melodia miała pomagać uczniom rozpoczynać kolejne dni w szkole. W 1924 roku Robert Coleman podparł się znaną melodią i dopisał do niej nowe słowa „Happy birthday to you”. Od tamtego czasu piosenka stała się nieodłącznym elementem świętowania urodzin USA.

A prezenty? Według niepotwierdzonej teorii w średniowiecznej Europie wierzono, że w dniu urodzin jesteśmy podatni bardziej niż zwykle na działanie złych duchów. Stąd wziąć się miał zwyczaj gromadzenia się wokół osoby obchodzącej urodziny i przynoszenia jej darów. Początkowo były to amulety chroniące przed działaniem zła.

(pw)

Handel

Piece od Balcerskiego

Franciszek Balcerski był jednym z najbardziej znanych kupców w Wąbrzeźnie. Mniej osób wie, że zajmował się także sprzedażą pieców kachlowych.

Franciszek Balcerski był polskim kupcem – niezwykle aktywnym zarówno w czasie zaboru pruskiego, jak i po powrocie Wąbrzeźna do Polski. Był także radnym i właścicielem jednego z najbardziej znanych składów w Wąbrzeźnie. Oferował w nich m.in. piece kachlowe. Słowo „kachel” w języku niemiec-

kim jest odpowiednikiem polskiego „kafelka”, a właśnie z takich ceramicznych płytek zbudowane były piece akumulacyjne tego typu.

Velten to miasto we wschodnich Niemczech, które ma w herbie piec kaflowy. Do dziś istnieje tam muzeum tych urządzeń grzewczych.

(pw)

Postać

Córka sędziego

Ludwik Chełmicki był sędzią w Wąbrzeźnie. Chwałę przyniosła mu córka Hanna, która została odznaczona krzyżem **Virtuti Militari** za swoje śmiałe czyny podczas I wojny światowej.

Sędzia Ludwik Chełmicki był właścicielem majątku Dziewanowo. Niestety, nie wiemy jak dokładnie potoczyły się jego dalsze losy, ale wiadomo, że w 1922 roku był sędzią w Wąbrzeźnie. W tym też roku spotkał go wielki zaszczyt. Jego córka – Hanna dostała się do elitarnego grona kobiet, które otrzymały krzyż **Virtuti Militari**.

W wieku 21 lat młoda Hanna była już komendantem plutonu Związku Strzeleckiego. Rok później została aresztowana za rozprowadzanie nielegalnej prasy. Była wykształconą kobietą, która uczyła się w Warszawie i Rydze. Po zwolnieniu z więzienia nie zakończyła pracy konspiracyjnej. Zajmowała się gromadzeniem broni, wywiadem i tworzeniem żeńskich oddziałów w lubelskim. W 1915 roku ponownie trafiła do aresztu, a następnie została zwolniona ze względów zdrowotnych.

(pw)

Przygotowywała nieudany plan ucieczki samego Józefa Piłsudskiego z Magdeburga. Prywatnie była żoną wojskowego – Tadeusza Jaroszewicza. W 1922 roku był on rotmistrzem w Grudziądzu, potem awansował. Hanna Jaroszewiczowa pięła się po szczeblach kariery jeszcze szybciej. W 1935 roku została nawet senatorem. Po wybuchu II wojny światowej ponownie wzięła się za organizację oporu wobec okupanta. Tym razem nie miała tyle szczęścia. Została zamordowana w Palmirach.

Ciekawa jest także historia jej dzieci. Syn Jan został ciężko ranny podczas kampanii wrześniowej. Zmarł podczas powstania warszawskiego. Córka Maria również brała udział w powstaniu. Nadal żyje – jest artystą plastycznym i rzeczoznawczynią Ministerstwa Kultury i Sztuki.

Produkcja

Wojna o wodę ognistą

W XVIII wieku w Wąbrzeźnie wybuchł konflikt, który doprowadził do powstania gorzelniczego monopolu.

Maciej i Szymon Klugiewiczowie w połowie XVIII wieku rozpoczęli budowę gorzelni na przedmieściu chełmińskim. Piwo i wódka były niezmiernie dochodowym biznesem. Niestety, bracia Klugiewiczowie swój interes chcieli rozkręcać bez przyzwolenia władz, a także bez akceptacji cechu browarskiego.

Sąd miejski zabronił Klugiewiczom budowy. Biskup, będący właścicielem miasta, rok później zezwolił członkom cechu na budowę miejskiej gorzelni, ale pod warunkiem wykupienia od Klugiewiczów ich inwestycji. Członkowie cechu, angażując ogromne pieniądze, zorganizowali materiały budowlane i sprowadzili urządze-

nia konieczne do produkcji wódki. Nikt poza gorzelnią miejską nie mógł wytwarzać „wody ognistej”, nie wolno było jej również sprowadzać z zewnątrz. Tego typu monopol gwarantował cechowi browarników niezwykle silną pozycję w mieście.

(pw)

**Zamieść reklamę swojej firmy
w Tygodniku Regionu Wąbrzeskiego
ZADZWOŃ !!! tel. (56) 682 26 80**

CWA TYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO

Postać

Pastor z Wąbrzeźna

W okresie międzywojennym administratorem ewangelickiego zboru w Wąbrzeźnie był ksiądz Ryszard Danielczyk.

Ryszard Danielczyk urodził się 7 lutego 1904 roku w Warszawie. W 1932 roku ukończył studia na Wydziale Teologii Ewangelickiej Uniwersytetu Warszawskiego i po ordynacji został wikariuszem stołecznej parafii ewangelicko-augsburskiej. Po trzech latach służby religijnej został administratorem polskich zborów ewangelickich w Grudziądzu i Wąbrzeźnie oraz w Tczewie. Przyczynił się tam do ożywienia życia religijnego. W 1934 roku rozpoczął w Grudziądzu wydawanie dwutygodni-

ka „Przegląd Ewangelicki”. Pismo było czytane przez polskich ewangelików na Pomorzu i w Wielkopolsce.

W 1935 roku został prefektem parafii w Rybniku i redaktorem „Ewangelika Górnośląskiego”, pisma religijno-społecznego wydawanego przez Towarzystwo Polaków Ewangelików na Górnym Śląsku. Trzy lata później został duszpasterzem Polaków w parafii w Katowicach, gdzie toczyła się – wspierana przez wojewodę Michała Grażyńskiego i Tymczasową

Radę Kościelną – walka o nadanie polskiego oblicza Kościołowi Unijnemu na Górnym Śląsku.

Podczas II wojny światowej został przez okupanta pozbawiony urzędu. Zagrożony aresztowaniem przez gestapo, ukrywał się w Warszawie pod przybranym nazwiskiem Roman Kowalski. Zmarł w 1943 roku w Otwocku. Został pochowany na Cmentarzu Ewangelicko-Augsburskim w Warszawie.

opr. (Szyw)

Dębowa Łąka

Pałac, karczma i kościół

Tym razem w ramach cyklu „Było i jest” prezentujemy pocztówkę z Dębowej Łąki, wydaną na początku XX wieku. Na fotografii widać kościół ewangelicki, pałac – dawne seminarium oraz karczmę „Pod dębem”. Pocztówka pochodzi z portalu fotopolska.eu.

W pałacu aktualnie mieści się Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy. Pałac został wybudowany w 1849 roku z inicjatywy Karola i Fryderyka Hennigów. Co ciekawe, Fryderyk Hennig, z wyboru miejscowych Niemców, był posłem na sejm w Berlinie. W związku z tym rodzina chciała mieć okazałą rezydencję. W 1892 roku majątek wykupiła od Hennigów Pruska Komisja Kolonizacyjna. W Dębowej Łące i okolicy osiedliło się wówczas wielu niemieckich osadników. Od 1895 roku w pałacu mieścił się zakon oraz seminarium duchowne Ojców Ewangelickich. To oni wybudowali w 1901 roku, na północnym skraju parku, kościół w stylu neogotyckim. Służył on ludności wyznania ewangelickiego. W tym czasie Niemcy zmienili nazwę miejscowości na Wittenburg in Prussen.

W okresie międzywojennym w pałacu Siostry Służebniczki Niepokalanego Poczęcia NMP prowadziły zakład wychowawczy dla panien. W 1924 roku Ojcowie Zgromadzenia Ducha Św. zorganizowali tu szkołę dla chłopców, a w latach 1925-1930 w pałacu

mieściła się Średnia Szkoła Rolnicza. W 1932 roku, pozostający bez administratora, zrujnowany budynek, wydzierżawiły Siostry Zgromadzenia Pasterek od Opatrzności Bożej, organizując w nim nowicjat.

We wrześniu 1939 roku Niemcy urządzili tam więzienie dla księży z powiatu wąbrzeskiego. Po wojnie, w erygowanym ponownie domu Sióstr Zgromadzenia Pasterek od Opatrzności Bożej, opiekę znalazły dzieci i osoby starsze. W 1958 roku siostry opuściły pałac, a ośrodek został zlikwidowany przez władze świeckie. Po 6 latach generalnego remontu pałac przeznaczono na Państwowy Dom Dziecka. Od 1984 roku w budynku mieszczą się szkoły i internat Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Dębowej Łące.

Tekst i fot. (Szyw)

Budynek karczmy zachował się do dziś

Świątynia ewangelicka obecnie służy katolikom

Niemiecka pocztówka z początków XX wieku (fot. fotopolska.eu)

[illegible]

Horoskop

Koziorożec (22.12.-20.01.)

7 Okaż wspaniałomyślność i przy-
mknij oko na drobne uchybienia
i niedociągnięcia. Zamiast kry-
tykować, otocz swoich bliskich
miłością i daj im z siebie jak najwięcej. Nie po-
winienes mieć z tym żadnych problemów.

Wodnik (21.01.-19.02)

Wenus w Twoim znaku
nie tylko doda Ci wdzięku,
lecz także wniesie do Two-
jego świata miłość i równowagę. Mając tak
pomyślny horoskop, możesz być pewny, że
przeżyjesz wiele pięknych chwil.

Ryby (20.02.-20.03.)

X Układ planet pomoże Ci wyjść
na prostą. Wreszcie zrozumiesz,
dlaczego pewne sytuacje wyglą-
dały tak tajemniczo. Nauczysz się
też rozmawiać z ludźmi, przy których dotąd
czułeś się niepewnie.

Baran (21.03.-21.04.)

Y Będziesz musiał uporać się
z mnóstwem spraw. Później
z czystym sumieniem zajmij się
sobą. Zaplanowana podróż może nieco się
opóźnić, co stanie się powodem frustracji.

Byk (21.04.-21.05.)

♉ Krótka wycieczka od codzien-
ności to sama przyjemność,
zwłaszcza, gdy zaszyjesz się
w cichym ustroniu, z którym wiązą się miłe
wspomnienia. Postaraj się jednak wcześniej
załatwić jak najwięcej spraw.

Bliźnięta (22.05.-22.06.)

II Być może uda Ci się znaleźć
dodatkowe źródło zarobku lub
w inny sposób powiększyć do-
chody. Będziesz mógł wkrótce
naprawić skutki swoich finansowych po-
tknięć.

Rak (22.06.-22.07.)

69 W najbliższych dniach musisz
uporać się z pilnymi sprawami.
Gdy to, co najgorsze, będzie już
za Tobą, możesz przeżyć wyjątkowo piękne
chwilę. Poczujesz się dowartościowany i po-
trzebny swojemu partnerowi lub rodzinie.

Lew (23.07.-23.08.)

♌ Jeśli planowałeś spędzić weekend
w gronie najbliższych, lepiej o tym
zapomnij. Szykuje się najazd zna-
jomych, ale kontakt z dużą grupą osób da Ci
poczucie szczęścia. Jeśli w Twoim życiu po-
jawia się ktoś nowy, masz szansę na miłość.

Panna (24.08.-23.09.)

♍ Znajdziesz się teraz w niełatwej
pozycji kierowcy, który z jednej
strony wciska gaz do dechy,
a z drugiej hamulec. Jeśli planujesz poważ-
ne prace, przystąp do nich w drugiej połowie
tygodnia.

Waga (23.09.-22.10.)

♎ Najbliższe dni upłyną pod ha-
słem powrotu do przeszłości.
Informacja, którą wkrótce otrzymasz lub po-
jawiające się nowe okoliczności pozwolą Ci
poznać rzeczywisty obraz sytuacji, co w dal-
szej perspektywie wyjdzie Ci tylko na dobre.

Skorpion (24.10.-22.11.)

♏ Z jednej strony będziesz miał
ochotę na podróże i zagraniczne
kontakty, z drugiej coś skutecz-
nie będzie Ci krzyżowało plany i kompli-
kowało sprawy. Udasz się na randkę pełen
nadziei oraz jak najlepszych myśli.

Strzelec (23.11.-21.12.)

♐ Będziesz musiał mocno się sprężyć,
by ze wszystkim nadążyć. Sprawy
do załatwienia „na wczoraj” nieco
Cię przytłoczą. Możesz paść ofiarą nieporo-
zumień lub błędnych kalkulacji finansowych.
Uważaj na umowy, które podpisujesz.

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

Bot.: bylina z rodziny selerowatych (baldaszkowatych).	Ekon., hist.: duża moneta srebrna, rozpowszechniona w	Lotn., wojsk.: typ amer. samolotu myśliwskiego.	Litera grecka	W PRL do 1975 r.: jednostka terytorialnego i	Karciany listek	Ilość brakująca do określonej	Silny argument
Geogr.: republika, państwo na Płw. Bałkańskim,			2		4	1	
				Obok opierunku			
				Park etnograficzny.			
Urządzenie umożliw.							Geogr.: stolica Armenii.
Zool.: akwariowe							
				Wojsk.: wychowanek			
				Roger (ur. 1927), ang.			
Duży ssak arktyczny		Człowiek zajmujący się					Ostra krawędź
		Wczesna pora dnia					
					Słoił na przetwory		
					Porządek, harmonia		
Fiz.: cząstka element. o							
Imię żeńskie - 21.l.							
			Ronald Wilson (ur. 1911), polityk amer., 40 prezydent USA 1981-89.				5
Roślina włóknodajna							
Wódz, przywódca,							

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

SUDOKU

	1		3				5	
6				4		3		7
3			5		8			
		4			5	7		
			1			6	9	2
8			7	9				
	4			5	3			8
	8			7		9	1	
2		6	8		9			

Słodkie róże

Składniki:

40 dag mąki pszennej, 2 łyżki cukru pudru, 6 żółtek jaj,
4 łyżki kwaśnej śmietany, 3 łyżki marmolady, 1 łyżka masła,
2 łyżki rumu lub spirytusu (ew. octu), olej do smażenia

Sposób wykonania:

Zimne masło zetrzeć na tarce. Z mąki, masła, cukru pudru, śmietany, żółtek i alkoholu zagnieść elastyczne ciasto. Gotowe ciasto podzielić na części i rozwałkować. Szklanką, literatką i kie-
liszkiem wyciąć równą liczbę kótek. Brzegi kótek naciąć. Środek krążków posmarować białkiem, a następnie kółka ułożyć według wielkości na sobie i docisnąć. Do rozgrzanego oleju włożyć „róże” do góry nogami. Smażyć, aż się zrumienią. Odsączyć z tłuszczu i wystudzić. Na środku każdej „róży” ułożyć marmola-
dę.

Julia Hinz

Danie przygotowane na zajęciach praktycznych przez uczniów klasy II Technikum Żywienia i Usług Gastronomicznych Zespołu Szkół we Wroniu

Pogoda

Czwartek 26.02.2015

dzień 7:00 – 19:00

noc 19:00 – 7:00

Piątek 27.02.2015

dzień 7:00 – 19:00

noc 19:00 – 7:00

Sobota 28.02.2015

dzień 7:00 – 19:00

noc 19:00 – 7:00

Niedziela 01.03.2015

dzień 7:00 – 19:00

noc 19:00 – 7:00

temperatura
minimalna/odczuwalna/maksymalna

ciśnienie

wiatr

śnieg/deszcz

6/4/7

1015 hPa

11 km/h

0 mm

3/0/3

1012 hPa

10 km/h

0 mm

6/5/7

1008 hPa

9 km/h

0 mm

3/1/4

1013 hPa

10 km/h

0 mm

6/4/5

1016 hPa

10 km/h

0 mm

4/2/4

1020 hPa

11 km/h

0 mm

6/2/5

1025 hPa

11 km/h

0 mm

4/0/2

1019 hPa

11 km/h

0 mm

Szkolenie

Rzepak bez pługa

12 marca w Przysieku odbędzie się konferencja adresowana do plantatorów rzepaku. Tym razem będzie nietypowo, ponieważ eksperci doradzą jak uprawiać tę roślinę bez pługa.

System uprawy pasowej, bo o nim będzie mowa podczas konferencji, różni się od tradycyjnego. Zabiegami agrotechnicznymi objęte są tylko pasy ziemi na polu, międzyrzędzia są pozostawiane - tym samym nie stymuluje się wzrostu chwastów. Dodatkową zaletą jest przeciwdziałanie zmywaniu gleby. Ten problem występuje głównie na polach położonych na pagórkach.

Uprawa pasowa w naszych okolicach to wciąż nowość. Stojąc zimą na polu nieprzyorane rzysko sprawia wrażenie, że gleba leży odłogiem. Tymczasem, jak zapewniają zwolennicy upraw uproszczonych, ma to tylko plusy. Zimą chroni rośliny przed wysmianiem i poprawia stosunki wodne w glebie.

Przy realizacji systemu pasowego należy dbać o utrzymanie

właściwego pH gleby i stosować wapnowanie. Do wysiewu, ale także nawożenia, stosuje się tylko jedną maszynę - specjalny agregat.

W Przysieku będzie także mowa o chemicznej ochronie rzepaku w technologiach uproszczonych, w tym pasowej. Początek konferencji 12 marca o godzinie 10.00.

(pw)

Finanse

Chętni na zwrot

68 tysięcy rolników z naszego województwa wystąpiło o zwrot podatku akcyzowego zawartego w paliwie rolniczym.

Stawka zwrotu podatku w 2014 r. wynosiła 0,95 zł na 1 litr oleju, a limit zwrotu na 1 ha - 81,70 zł. W naszym województwie na zbieranie faktur i wysłanie wniosków zdecydowało się 68 tys. rolników, wypłacono im ok. 67 milionów złotych. W skali kraju z tej formy pomocy skorzystał ponad milion gospodarzy, co pochłonęło 776 milionów złotych.

Co roku wzrasta liczba osób,

które starają się o zwrot podatku akcyzowego. Celem wprowadzonej w 2006 roku formy pomocy było zmniejszenie kosztów zakupu oleju napędowego i poprawa opłacalności produkcji rolniczej. W pierwszym roku realizacji zwrotów udało się wykorzystać tylko 25 proc. budżetu na ten cel. Obecnie pieniądze zaczyna brakować.

W dalszym ciągu nie wiadomo, w jakim kierunku pójdą zmia-

ny przy decydowaniu o wysokości wsparcia dla rolników. Rząd chce zmniejszyć stawkę zwrotu akcyzy. Krajowa Rada Izb Rolniczych postuluje oddawanie 100 proc. akcyzy od litra ON, czyli ok. 1,17 zł. Jedno jest pewne - maksymalna, określona unijnymi przepisami stawka zwrotu nie może przekroczyć 1,30 zł za litr.

(pw)

Bezpieczeństwo

15 tysięcy poszkodowanych

Wiemy już, czego powinni wystrzegać się rolnicy podczas prac w gospodarstwie. KRUS opublikował dane dotyczące najczęstszych przyczyn wypadków w ubiegłym roku.

Przyjmując, że w Polsce istnieje ok. 800 tysięcy gospodarstw rolnych, w prawie 22 tysiącach z nich doszło w ubiegłym roku do wypadków. Połowa wypłaconych odszkodowań trafiła do rolników, którzy upadli z wysokości. Skutkowało to zwichnięciem kostek, złamaniami i innymi powikłaniami.

Co dziesiąty z poszkodowanych gospodarzy został ranny w wyniku pochwycenia przez maszyny albo uderzenia ich ruchomymi częściami. Kolejne miejsca w klasyfikacji zajmują przygniecenia i pogryzienia przez zwierzęta.

Nasze województwo znajduje się w środku klasyfikacji regionów,

biorąc pod uwagę wypadkowość. W tym zakresie przodują rolnicy z Warmii i Mazur.

Najsmutniejsza statystyka dotyczy zmarłych. W 2013 i 2014 roku wskutek wypadków zmarło 77 osób. Często były to dzieci pracujące na roli.

(pw)

Mechanizacja

Mistrz ulepszania

Rolnicy często muszą wchodzić w rolę mechaników i specjalistów od tuningu, czyli ulepszania sprzętu. Czasami nawet producenci ciągników doceniają ich wysiłki. Okazuje się, że najlepiej przerobiony Zetor znajduje się w naszym województwie.

Marek Rokiciński został doceniony przez producenta ciągników Zetor. Posiada Zetora 7745 - maszynę niezbyt nową, ale ulepszoną. Rolnik postanowił zasilić traktor silnikiem wysokoprężnym, wspomaganym przez instalację gazową ze zbiornikiem cylindrycznym. Nie będziemy wchodzić w szczegóły techniczne, ale fakt jest taki, że przy wzroście mocy ciągnika jednocześnie ograniczono spalanie oleju napędowego o 70 proc. i gazu LPG o 30 proc.

(pw)

Finanse

Dopłaty idą lekko

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ma czas do 15 czerwca, by przelać na konta rolników pieniądze z dopłat bezpośrednich. Do połowy lutego pieniądze trafiły do ponad miliona osób.

Rolnicy złożyli wnioski wiosną ubiegłego roku. Formalności dopełniło 1,3 mln farmerów. Wypłaty rozpoczęły się 1 grudnia. Do 13 lutego pieniądze znalazły się na kontach 1,2 mln gospodarzy. Równie dobrze przedstawia się stan wypłat dla rolników, którzy ubiegali się o dopłaty do niekorzystnych obszarów gospodarowania (ONW). W tym przypadku pieniądze na kontach znalazło ok. 650 tys. rolników. Należy przy tym pamiętać, że obszary ONW nie obejmują całości kraju, stąd i liczb

ba uprawnionych do pomocy jest w tym przypadku mniejsza.

Płatności rolnośrodowiskowe za 2014 rok otrzymało do 13 lutego br. ponad 114 tys. rolników. Agencja przekazała im 965,7 mln zł.

Na dopłaty będą musieli poczekać ci rolnicy, których gospodarstwa zostały wylosowane do sprawdzenia. Wówczas wypłata nastąpi dopiero po wizycie kontrolerów.

(pw)

Rynek trzody

Oliwki na celowniku rabusiów

Nasi rolnicy protestują przeciwko spadkom cen wieprzowiny, ale nie dochodzi do sytuacji, kiedy jeden drugiemu wykrada świnie, by następnie je sprzedać i wyrównać straty. Tego typu problemy mają za to rolnicy z Włoch. Łupem padają... oliwki.

Chociaż rosyjskie embargo dotknęło włoskie rolnictwo znacznie mniej niż polskie, to właśnie w słonecznej Italii dochodzi ostatnio do niebywałych scen.

Jedną z podstawowych upraw we Włoszech są oliwki. Ich ceny na nie spadły, więc niektórzy rolnicy - zajmujący się inną uprawą czy hodowlą - wyrównują straty w swojej działalności, kradnąc oliwki z gajów sąsiadów. Rabunki potrafią być zuchwałe. Złodzieje przywłaszczają sobie plody rolne nie tylko z pól, ale także z maga-

zynów. W ekstremalnych przypadkach kradną gotową oliwę, łącznie z cysternami. Wówczas straty są bardzo wysokie - mała buteleczka oliwy kosztuje 3-4 euro, a w cysternie znajduje się wiele litrów tego cennego płynu.

Na celowniku złodziei znalazły się także... ule. Może się to nam wydawać niedorzeczne, ale niektórzy pszczelarze instalują w nich przyrządy GPS. Dzięki nim są w stanie stwierdzić, gdzie znajduje się skradziony ul.

(pw)

Uprawa

Wiosna na użytkach zielonych

Szacuje się, że nawet 50 proc. nieużytków zielonych w Polsce prowadzonych jest niewłaściwie. Dobry wzrost i rozwój roślin możliwy jest dzięki prawidłowemu nawożeniu i zabiegom agrotechnicznym.

Przygotowanie pola do metody podsiewu

Trwałe użytki zielone są cennymi zbiorowiskami, źródłem niedrogich i smakowitych pasz dla zwierząt inwentarskich, głównie przeżuwaczy. Obecnie zajmują one w Polsce już ponad 3 mln ha. Większość, bo 2,5 mln ha, to łąki, pozostałe – pastwiska. Uzyskana biomasa jest zazwyczaj skarmiana w postaci siana, sianokiszonek czy zielonki bezpośrednio zebranej z pola.

Na wysokość plonów wpływ ma typ gleby, klimat i sposób użytkowania. Jednak bardzo wiele zależy od samego rolnika.

Błędy w nawożeniu

Koszenie łąk w naszych warunkach odbywa się zbyt późno, zazwyczaj już po przekwitnięciu głównych gatunków traw. Poza tym polscy rolnicy często wybierają rolnictwo ekstensywne – użytki zielone są niewłaściwie nawożone, nie przeprowadza się zabiegów pielęgnacyjnych, określa się złe terminy koszenia i zbioru, użytki

są rzadko odnawiane. W efekcie na łąkach zanikają wysokowartościowe trawy i rośliny motylkowate. Ich miejsce zajmują chwasty, które obniżają ilość i jakość plonu oraz pogarszają jego wartość pokarmową. Niektóre z chwastów mogą zawierać trujące związki, przyczyniające się do chorób zwierząt. Niewłaściwe nawożenie oraz obecność chwastów może spowodować spadek plonowania nawet o 70 proc. Przy odpowiednich zabiegach na użytkach zielonych możliwe jest uzyskiwanie plonów powyżej 7 t/ha siana.

Największym błędem spotykanym w nawożeniu trwałych użytków zielonych jest nadmierne nawożenie azotem, przy niskim nawożeniu potasem i fosforem. Nawozy organiczne są podawane w niewłaściwych ilościach i niekorzystnych terminach. Dodatkowo brak wapnia przyczynia się do zakwaszenia gleby.

Rolnicy rzadko stosują ważny

zabieg pielęgnacyjny, czyli wałowanie ciężkim wałem łąkowym. Jest to czynność konieczna na glebach torfowych i pobagiennych.

Metody renowacji

Do podstawowych rozwiązań należą: nawożenie, podsiew i metoda pełnej uprawy.

Renowację należy poprzedzić badaniem gleby oraz oceną zawartości podstawowych składników, takich jak: potas, fosfor, magnez oraz kwasowość gleby. Warto także znać poszczególne gatunki traw o wysokiej wartości pokarmowej oraz niepożądane chwasty, a także poziom wód gruntowych.

W metodzie wysokiego nawożenia podaje się dawki wyższe od zalecanych. Metodę tę można stosować, gdy na użytkach znajdują się głównie trawy wysokie, mało jest chwastów. Ważna jest także równa powierzchnia i niski poziom wód gruntowych. Jednocześnie można stosować nawozy mineralne i organiczne, mając na uwadze, że gnojówka jest nawozem o wysokiej zawartości potasu i azotu. Decydując się na wysokie nawożenie, wykorzystać można zdolność traw wysokich do zagłuszenia chwastów niskich i występujących w małej ilości.

Podsiew jest metodą tańszą niż pełna uprawa i umożliwia uzyskanie pełnowartościowego plonu już w rok po wykonaniu. Polega na wprowadzeniu w starą darń nasion traw o wysokiej wartości pokarmowej oraz roślin motylkowatych. Starą darń można zniszczyć mechanicznie bądź chemicznie.

Powierzchnia użytku musi być równa, pozbawiona dziur, kamieni. Mechaniczne uszkodzenie darni polega na bronowaniu, talerzowaniu lub gryzowaniu. Użytek należy skosić, a zielonkę usunąć. Chemiczne uszkodzenie darni polega na zastosowaniu herbicydów usuwających chwasty lub herbicydu totalnego (glifosatu). Oprysk najlepiej wykonać wiosną, na intensywnie rosnące rośliny, po kilku dniach można użyć brony, a po tygodniu wykonać podsiew. W przypadku użycia herbicydu totalnego, należy poczekać 14-21 dni. Herbicyd totalny najlepiej podać, gdy na użytku przeważają chwasty takie jak: perz, śmiełek darniowy, sity.

Przy stosowaniu herbicydów selektywnych dla traw, podsiew można wykonywać od początku wiosny do września. Nie prowadzi to do niszczenia wszystkich roślin na użytku, a wzbogacenia go np. w gatunki o wyższej wartości, trawy lub rośliny motylkowate. W tym wypadku również lepiej użyć specjalistycznego siewnika. Podsiew można również wykonać, mając ciężkie brony, siewnik oraz wał łąkowy. Po kilkukrotnym bronowaniu warto użyć siewnika ze zdemontowanymi redlicami i przewodami nasiennymi. Na koniec niezbędne jest wałowanie lub bronowanie i wałowanie. Zamiast siewnika, można użyć rozsiewacza nawozów lub zdecydować się na wysiew ręczny. Metoda podsiewu

jest szczególnie polecana na glebach torfowych i pobagiennych oraz zboczach.

Pełna uprawa to metoda polegająca na likwidacji starego użytku, orce i ponownym wysiewie. Jest to zalecane szczególnie na użytkach z chwastami wieloletnimi i nierówną powierzchnią pokretowiskach, mrowiskach. Do likwidacji użytku najlepiej użyć herbicydu totalnego, a następnie zorać pługiem z odkładnicami śrubowymi, pozwalającymi obrócić stare kępy traw. Przed orką można wykonać talerzowanie lub gryzowanie w celu rozdrobnienia starej runi.

Orka powinna być wykonana jesienią, a na łąkach wilgotnych wiosną. Powinna być możliwie głęboka, przykrywająca resztki, ale nie wyorująca jałowej gleby, tzw. martwicy. Po orce pole należy przygotować do siewu, a następnie posiać gotową mieszankę traw lub siew mieszanki traw ze zbożami, najlepiej jęczmieniem jarym. Najlepszym terminem siewu jest wiosna. Jesienią można co prawda wysiać trawy w zboża ozime, ale bywa to zawodne, bo trawy mają zbyt mało czasu na zakrzewienie się przed zimą, a wiosną będą zagłuszone przez zboża ozime.

Metoda pełnej uprawy jest najbardziej kosztowna oraz energochłonna.

Przy odnawianiu użytków zielonych metodą podsiewu i pełnej uprawy nie należy pomijać nawożenia, jest ono bardzo ważne do dobrego rozwoju młodej trawy. W metodzie pełnej uprawy można łatwo i szybko wykonać wapnowanie. Odnowiony użytek zielony zapewni odpowiednie plonowanie w ciągu następnych kilku lat.

(mf)

Hodowla

Mocznik i białko w mleku

Wskaźnikiem prawidłowo zbilansowanej dawki pokarmowej dla krów mlecznych jest zawartość białka i mocznika w mleku. Monitorowanie ich poziomu umożliwia szybką korektę błędów żywieniowych.

Układając dawkę, należy znać wartość pokarmową pasz stosowanych w żywieniu. Między wynikami analiz laboratoryjnych a wartościami przyjętych norm zdarzają się bowiem duże rozbieżności.

Do przeprowadzenia analizy dawki przydatne są informacje o jakości i składzie mleka, które hodowca otrzymuje z mleczarni. Szczególnie ważny jest poziom mocznika i białka w mleku. To właśnie one są wskaźnikami prawidłowo zbilansowanej dawki pod względem zawartości białka i energii.

Prawidłowa zawartość mocznika w mleku to 150-300 mg/l, a białka w mleku krów czarno-białych – 3,2-3,6%.

Białko a energia

Ilość białka w mleku uwarunkowana jest głównie przez genety-

kę. Jego zwiększony poziom może świadczyć o zbyt dużej zawartości energii w zadawanej paszy. Obniżony poziom jest natomiast efektem niedoboru energii w dawce pokarmowej.

– Zawartość białka nie powinna wykazywać większej różnicy niż 0,3-0,4% w dół na początku laktacji i tyle samo w górę na końcu laktacji – mówi Jarosław Iwaniuk, ekspert żywieniowy z firmy Ewrol. – Zwiększona zawartość białka w końcówce laktacji świadczy o znacznej nadwyżce energii, która w konsekwencji może doprowadzić do otyłości krów. Natomiast zmniejszona jego zawartość na początku laktacji wskazuje na zbyt małe pobranie energii, czego przyczyną może być niska jakość pasz objętościowych lub błędy popełnione w okresie za-

suszenia – wyjaśnia.

Mocznik – kiedy szkodzi?

Utrzymujący się na poziomie powyżej 300 mg/l mocznik świadczy o zbyt dużej zawartości białka w dawce w stosunku do dostępnej energii. Nadmierna ilość białka w paszy prowadzi do wzrostu koncentracji amoniaku w żwacu i zmiany pH jego treści. Powoduje to obniżenie wydajności mlecznej.

Wysoki poziom mocznika w mleku może skutkować zaburzeniami w rozrodzie (ciche ruje, poronienia), uszkodzeniem wątroby i wzrostem liczby komórek somatycznych w mleku. – Podwyższony poziom mocznika najczęściej występuje wczesną wiosną podczas skarmiania młodej zielonki z traw – zauważa Jarosław Iwaniuk. – Wówczas pasza jest szczególnie

bogata w białko szybko rozkładane w żwacu. Poziom mocznika rośnie także przy dużym udziale w dawce pokarmowej sianokiszonek z traw i roślin motylkowych, m.in. koniczy i lucerny. By poprawić bilans energetyczno-białkowy, dawki należy podać zwierzętom pasze energetyczne: kiszonkę z kukurydzy, suszone i prasowane wysłodki buraczane, suche i kiszone ziarno kukurydzy, melasę, glicerynę.

Obniżony poziom mocznika pojawia się zwykle w okresie żywienia zimowego, gdy gospodarstwo dysponuje paszami energetycznymi, takimi jak kiszonka z kukurydzy, wysłodki suszone, buraki pastewne, śruty zbożowe. Często wówczas w żywieniu brakuje pasz wysokobiałkowych: sianokiszonek

z traw i roślin motylkowych. Obniżony poziom mocznika w mleku – poniżej 150 mg/l – oznacza, że w dawce brakuje łatwo dostępnego w żwacu białka w stosunku do dostarczonej energii.

Niski poziom mocznika w mleku niesie za sobą bezpośrednie konsekwencje także dla hodowcy. Nie pozwala bowiem na pełne wykorzystanie możliwości genetycznych krów i tym samym zmniejsza przychody z produkcji mleka.

Przy analizowaniu poziomu mocznika w mleku należy również brać pod uwagę poziom białka. Istnieje ścisła współzależność między tymi parametrami i bilansem energetyczno-białkowym dawki pokarmowej.

(pc)

Zawartość białka w mleku	Zawartość mocznika w mleku (mg/litr mleka)		
	Poniżej 150 mg/l	150-300 mg/l	Powyżej 300 mg/l
>3,6%	niedobór białka i nadmiar energii	nadmiar energii	nadmiar białka i energii
3,2-3,6%	niedobór białka i nieznaczna nadwyżka energii	zbalansowany poziom białka i energii	nadmiar białka i nieznaczny niedobór energii
<3,2%	niedobór białka i energii	niedobór energii	nadmiar białka i niedobór energii

Zależności między zawartością białka i mocznika w mleku a stopniem pokrycia potrzeb krowy na białko i energię

Wronie

Dbamy o wizerunek

Z Bogusławem Gumułą, dyrektorem Zespołu Szkół we Wroniu oraz z Barbarą Moch, wicedyrektorem szkoły rozmawiał Krzysztof Zaniewski.

Za mundurem i panie, i panowie sznurem.

– Jak się pan czuje w roli osoby przykładającej rękę do likwidacji szkoły, jak to przedstawił na naszych łamach radny powiatowy Mieczysław Toś?

– Trudno mi odpowiedzieć na to pytanie, ponieważ absolutnie nigdy nie brałem pod uwagę takiego rozwiązania. Mój udział w konkursie na dyrektora szkoły nie miałby przecież żadnego sensu. Dwa i pół roku mojej pracy najlepiej świadczy o tym, że szkoła nie zmierza do likwidacji, a wręcz przeciwnie – przez cały czas rozwija się, przeprowadzamy remonty pomieszczeń, wzbogacamy bazę dydaktyczną, otwieramy nowe pracownie. Czy tak postępuje likwidator?

– Jednak spotkał się pan z taką opinią.

– Tak, choć nie zgadzam się z nią i jej nie rozumiem. Przypuszczam, że ze szkoły usiłuje się zrobić kartę w rozgrywce lokalnych polityków, a to na pewno nie pomaga ani w tworzeniu dobrej atmosfery pracy nauczycieli, ani nie sprzyja nauce uczniów. Żadna z osób, które rozpowszechniają rewelacje o wygaszaniu naszej szkoły, nigdy nie spytała u źródła, jak to wygląda naprawdę. Nikt nie rozmawiał ze mną czy z panią wicedyrektorem na ten temat, pojawiają się za to ogólnikowe określenia, że „ktoś rozmawiał z pracownikami Zespołu Szkół”. Uważam, że jest to krzywdzące dla całej szkoły.

– Jaka jest zatem obecna oferta edukacyjna Zespołu Szkół we Wroniu?

– Uczy się u nas młodzież w liceum ogólnokształcącym o profilu służb mundurowych. Jest to nasza innowacja edukacyjna, kierunek jest rozszerzony o zagadnienia z zakresu psychologii, prawa – karnego, cywilnego, administracyjnego. Uczniowie poznają m. in. sztuki walki, uczą się samoobrony, terenoznawstwa, zdobywają wiedzę na temat pracy policji, wojska, straży pożarnej,

straży miejskiej. Poza tym proponujemy naukę w czteroletnich technikach: informatycznym, usług fryzjerskich, żywienia i usług gastronomicznych, rolniczym, ochrony środowiska, architektury krajobrazu, budownictwa. Nasi uczniowie zdobywają wiedzę teoretyczną i praktyczną, uczestniczą w różnych kursach kwalifikacyjnych, odwiedzają uczelnie wyższe,

Szkoła wzbogaciła się o nową pracownię gastronomiczną

biorą udział w wyjazdach studyjnych. Współpracujemy z wieloma przedsiębiorstwami, m.in. z firmą Ampol-Merol, z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Wąbrzeźnie, z gospodarstwem Agro-Wronie, z właścicielami dużych gospodarstw indywidualnych, np. z panem Marianem Siemianowskim.

– Baza szkoły jest wystarczająca?

– W szkołach zawsze będzie istniała potrzeba wymiany czy unowocześniania sprzętów, urządzeń, wyposażenia. Jednak działamy w tym zakresie w miarę naszych możliwości finansowych. Utworzyliśmy nową pracownię gastronomiczną, w której swoje umiejętności doskonali młodzież kucharze. Mamy ponadto specjalnie przygotowaną pracownię komputerową. Można w niej nie tylko prowadzić typowe zajęcia z wykorzystaniem Internetu, ale również przyszli technicy informatyki montują i demontują urządzenia, podzespoły, pracują ze sprzętem

komputerowym, zdobywają wiedzę praktyczną. Organizujemy wyjazdy na basen do Wąbrzeźna, w sezonie zimowym – do nowej hali sportowej w Zespole Szkół Zawodowych. W internacie prowadzona jest nauka tańca, działa Teatr Form Niezależnych prowadzony przez Zbigniewa Izdebskiego. Uczestniczymy w projektach unijnych – „Dziś nauka, jutro praca” i „Przez naukę do sukcesu”. Organizujemy zajęcia interpersonalne, doradztwo zawodowe, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze oraz zajęcia rozszerzające kompetencje, a także językowe, informatyczne, promujące odnawialne źródła energii. To, co posiadamy, staramy się wykorzystać jak najbardziej efektywnie.

– Przed laty we Wroniu działało technikum łowieckie. Mundury nadal przyciągają młodzież?

– Tak, jednak musimy dostosowywać swoją ofertę do zapotrzebowania uczniów i rynku pracy. Przygotowujemy też ko-

lejne innowacje w liceum ogólnokształcącym, ale o szczegółach będzie można mówić dopiero, kiedy uzgodnimy je z organem prowadzącym. Jesteśmy otwarci na nowe kierunki, staramy się zakupić potrzebny sprzęt, nauczyciele doskonalą swoje kwalifikacje i zdobywają nowe, liczymy na środki unijne. Jeśli ktoś tego nie dostrzega, to zapraszam do Wronia, na miejscu możemy wszystko wyjaśnić. Nie chodzi nam o to, aby z kimkolwiek prowadzić polemikę, ale po prostu rzeczowo zaprezentować nasz punkt widzenia. Uważam, że mamy się czym pochwalić. Do tej pory udało nam się dobrze zorganizować współpracę z jednostkami wojskowymi w Chełmnie, Grudziądzu, Brodnicy. Ostatnio również z jednostką lotniczą w Mirosławcu. Już w maju nasi uczniowie wyjadą tam na tygodniowe zajęcia poligonowe. Dowództwo jednostki zapewnia dowóz, zakwaterowanie, opiekę i przeszkolenie młodzieży. Tego rodzaju wyjazdy organizo-

Internat może być drugim domem

waliśmy też w latach poprzednich w Centrum Szkolenia Logistyki w Grudziądzu, tym razem młodzież pozna specyfikę wojsk lotniczych. Warto zaznaczyć, że w klasie mundurowej mamy także uczniów spoza powiatu wąbrzeskiego, z miast, w których są szkoły z podobną ofertą. Oni jednak wybrali Wronie.

– A co szkoła może zaoferować uczniom zamieszkującym?

– Dysponujemy internatem, stołówką. Staramy się podnosić standard nauki i zamieszkania, w budynku wymieniliśmy np. wszystkie okna. Jedno skrzydło internatu już zostało gruntownie wyremontowane, a będziemy prowadzić kolejne prace remontowe. Uczniowie mieszkają w segmentach składających się z dwóch pokoi (2 i 3 osobowych), każdy segment ma swoją łazienkę. Do dyspozycji mieszkańców internatu pozostaje niezależna kuchnia, w której mogą przygotować sobie dodatkowe posiłki, herbatę itp. Internat ma też swoją małą pracownię komputerową, jest siłownia, salon telewizyjny. Chcemy, aby uczniowie rzeczywiście poculi się jak w drugim domu. Zimą zdarza się, że nawet mło-

dzież z Wąbrzeźna rezygnuje z codziennych dojazdów i mieszka w internacie. W miarę posiadania wolnych miejsc, zapewniamy im taką możliwość. Uczą się u nas młodzi ludzie przede wszystkim z powiatu wąbrzeskiego, ale także z Grudziądza, Łasina, Inowrocława, Kwidzyna, Nowego Miasta Lubawskiego czy Gdańska.

– Czyli promocja działa?

– Myślę, że działa nie najgorzej. Powołaliśmy specjalny zespół ds. promocyjnych. Organizujemy m.in. „Drzwi otwarte”, prowadzimy prelekcje w szkołach gimnazjalnych, mnóstwo informacji można znaleźć na naszej stronie internetowej. Uczniowie nakręcili filmy promocyjne – popularny „Harlem Shake” czy „Wronie is Also Happy” w internecie mają po kilka tysięcy odsłon. Od paru miesięcy w lokalnej prasie publikowane są przepisy kulinarne naszych uczniów z zajęć gastronomicznych. Dbamy o pozytywny wizerunek naszej szkoły w środowisku. Jeżeli ktoś nie chce nam w tym pomóc, prosimy jedynie, aby nie przeszkadzał.

Krzysztof Zaniewski,
fot. (krzan), nadesłane
REKLAMA

SZKOŁY DLA DOROSŁYCH W WĄBRZEŹNIE

NIEPUBLICZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
po SZS, gimnazjum lub 8-letniej szkole podstawowej

SZKOŁA POLICEALNA

TECHNIK administracji,
TECHNIK ekonomista (spec. podatki),
TECHNIK rachunkowości.

Słuchacze wyróżniający się w nauce otrzymują
STYPENDIA NAUKOWE
lub częściowe zwolnienia z odpłatności za naukę

Informacje i zapisy:

Wtorek, czwartek – w godzinach od 15:15 do 17:15
Wąbrzeźno, ul. Wolności 11, w budynku Gimnazjum
(I piętro, pokój nr 104)
tel. 56 688-20-97 w.14, kom. 501-527-121
e-mil: zaocz.wab@wp.pl www.ckd.drl.pl

SZKOŁY POSIADAJĄ UPRAWNIENIA SZKÓŁ PUBLICZNYCH

Piłka nożna

Hat-trick Gibaniarzy

W piątek w Lisewie odbył się finał 13. edycji Amatorskiej Ligi Piłki Halowej. Najlepsza okazała się ekipa Gibaniarzy, która po raz trzeci z rzędu sięgnęła po główne trofeum.

W ramach ALPH rywalizowało 10 drużyn. Po rozegraniu fazy zasadniczej, awans do ćwierćfinałów wywalczyło osiem najlepszych zespołów, które wyłoniła ligowa tabela. Były wśród nich trzy zespoły piłkarskie z Płużnicy: Gibaniarze, M&M Bus oraz Kala-Izolacjami.

W pierwszym ćwierćfinale obrońcy trofeum, Gibaniarze, spotkali się z Kala-Izolacją. Pierwszy pojedynek zakończył się remisem 3:3. W rewanżu Gibaniarze nie dali już jednak szans rywalom, zwyciężając 7:1 i to oni jako pierwsi zameldowali się w półfinale.

Drugą parę ćwierćfinałową tworzyły drużyny M&M Bus oraz Kuleś Team. W pierwszym starciu Kuleś wygrał 4:3. W rewanżu ekipy podzieliły się punktami (4:4) i to Kuleś zameldował się w półfinale. Ekipie M&M Bus pozostała walka o miejsca 5-8.

Gibaniarze w półfinale spotkali się z faworytem rozgrywek, drużyną Na Zakręcie. Pierwszy mecz Gibaniarze rozstrzygnęli na

swoją korzyść 7:3. W rewanżu, który był bardzo emocjonujący, rywale próbowali zniwelować stratę z pierwszego meczu. Do końcowych minut ważyły się losy awansu do finału. Na kilka chwil przed ostatnim gwizdkiem szanse się wyrównały, kiedy to piłkarze Na Zakręcie doprowadzili do wyrównania. Jednak Gibaniarze jeszcze dwa razy zdołali trafić do siatki i przechyliili szalę zwycięstwa na swoją korzyść.

W finale Gibaniarze rywalizowali z gospodarzami Tłok to za mało, która to drużyna oparta jest na zawodnikach Victorii Lisewo. Początek należał do piłkarzy z Płużnicy – szybko objęli dwubramkowe prowadzenie. Oba gole strzelił zawodnik Victorii Lisewo Robert Majewski. Po chwili gospodarze złapali kontakt, strzelając gola na 2:1. Jeszcze przed przerwą kolejne trafienie dla Gibaniarzy zaliczył Mateusz Grodzicki i wynikiem 3:1 zakończyła się pierwsza odsłona finału. Po zmianie stron gospodarze ruszyli

do szaleńczego ataku. Raz po raz na bramkę piłkarzy z Płużnicy sunęły ataki. Dobrze okienka Gibaniarzy strzegł Marcin Grodzicki, popisując się kilkoma efektywnymi interwencjami. Skapitulował wreszcie po pięknej akcji Kamila Szpejny, który został wybrany najlepszym zawodnikiem ligi. Mimo szaleńczej pogoni, gospodarzom nie udało się już doprowadzić do remisu.

Bramkarz Gibaniarzy Marcin Grodzicki został uznany przez organizatorów najlepszym golkiperem ligi. Nagrodę indywidualną odebrał również zawodnik M&M Bus Jakub Górski, który był najmłodszym zawodnikiem ligi.

Gibaniarze po raz trzeci sięgnęli po główne trofeum, grając w składzie: M. Grodzicki, M. Boruta, A. Bartoszewski, Sz. Kozłowski, M. Maćkiewicz, F. Majewski, R. Majewski, M. Grodzicki, K. Stafiej, J. Stafiej, A. Pitan, R. Wiśniewski.

Tekst i fot. (do)

Pojedynek finałowy Gibaniarzy (zielono-żółte stroje) z gospodarzami był bardzo emocjonujący

Marcin Grodzicki (Gibaniarze) został najlepszym bramkarzem ligi

Drużyna Gibaniarzy po raz trzeci z rzędu wygrała rozgrywki ligowe w Lisewie

Piłka nożna

Grają kontrolnie

W ubiegłą sobotę pierwszy sparing zagrały drużyny trampkarzy Unii Wąbrzeźno i UKS Płużnica. Zespoły zmierzyły się na boisku w Wąbrzeźnie. Lepsi okazali się gospodarze, którzy wygrali 6:0.

Trampkarze Unii występują w lidze wojewódzkiej i wiosną czeka ich walka o utrzymanie. Z kolei zawodnicy z Płużnicy będą się starać o prawo gry w lidze.

Sobotni mecz zdominowali podopieczni trenera Jarosława Rybszlegera, którzy przed przerwą zdobyli cztery gole. Swoje szanse mieli także przyjezdni, ale brakowało skuteczności. Goście wystąpili w Wąbrzeźnie bez kilku swoich podstawowych zawodników, co z pewnością miało przełożenie na grę. W drugiej poło-

wie wąbrzeźnianie potwierdzili dominację, zdobywając kolejne dwa gole, zwyciężając ostatecznie 6:0. Gole dla Unii zdobyli: Filip Chojnacki (2), Mateusz Lupertowicz, Igor Mikulski, Paweł Marszałek (po 1). Goście raz sami pokonali swojego bramkarza.

1 marca trampkarze Unii zagrają z juniorami młodszymi Elany Toruń. Ich koledzy z Płużnicy w najbliższy weekend zaprezentują się w turnieju halowym, którego będą gospodarzami.

(do)

Unia Wąbrzeźno - UKS Płużnica 6:0 (4:0)

Gole: Filip Chojnacki (2), Mateusz Lupertowicz, Igor Mikulski, Paweł Marszałek (po 1), gol samobójczy

Unia: Sz. Lewandowski (M. Stasiak) - Muszalski, B. Lewandowski, Lupertowicz, Potaczała, Gajewski, O. Chojnacki, Mikulski, Sajda, Niedbała, Balcerowicz, Janowski, F. Chojnacki, Marszałek, Błażejewicz

UKS: W. Stawiarski - br., M. Antolak, B. Antolak, K. Butryn, B. Miastkowski, M. Puchała, J. Górski, H. Cieślak, K. Włosowski, O. Mądry, J. Ciecierski, M. Szynekiewicz, J. Stefanowski

Piłka nożna

Kłeska w pojedynku z Rypinem

Piłkarze wąbrzeskiej Unii w ubiegłą sobotę zmierzyli się z drużyną Lecha Rypin. Pojedynek zakończył się wysoką porażką naszych zawodników.

O sobotnim sparingu z Lechem Rypin nasi piłkarze będą chcieli jak najszybciej zapomnieć. Wyżej notowany przeciwnik, grający na co dzień w IV lidze kujawsko-pomorskiej, okazał się być poza zasięgiem naszego zespołu. Wynik 10:1 mówi wszystko.

W sobotę do przerwy Unia przegrywała 0:5. Po zmianie

stron, w ciągu kwadransu przyjezdni zdobyli kolejnych pięć goli. Wąbrzeźnianie zdołali odpowiedzieć tylko trafieniem Dominika Hancyka.

Teraz przed piłkarzami wąbrzeskiej Unii mecz z Naprzodem Jabłonowo i okazja, by wyrównać rachunki za potyczki ligowe.

(do)

Unia Wąbrzeźno - Lech Rypin 1:10 (0:5)

Bramki: Dominik Hancyk

Unia: Andrzejewski - J. Rybszleger, Nowaczek, Litterski, Dariusz Kalinowski - B. Rybszleger, Kamycki, Liszaj, Dawid Kalinowski - Szczodrowski, zawodnik testowany

Na zmiany wchodził: Chojnowski, Leis, Gołąb, Isbrandt, Hancyk, Marszałek

Piłka nożna

0 krok od podium

Żacy wąbrzeskiej Unii w miniony weekend rywalizowali w Koronowo Cup 2015. Uplasowali się tuż za podium.

W turnieju żaków rywalizowało 10 zespołów. Nasza drużyna trafiła do grupy A, gdzie walczyła z gospodarzami, czyli Victorią Koronowo, a także z UMKS Bydgoszcz, Anmar Osielsko i FA Grudziądz.

W fazie grupowej wąbrzescy żacy pokonali Victorię Koronowo i UMKS Bydgoszcz po 1:0. Przegrali z Osielskiem 0:1 i na zakończenie zwyciężyli FA Grudziądz 2:0. Gole dla wąbrzeźnian

w tych meczach zdobyli: Marcel Cieślowski i Mikołaj Wojdak (po 1) oraz Sebastian Drozdalski (3). Wyniki osiągnięte przez podopiecznych trenera Sulikowskiego pozwoliły zająć żakom drugie miejsce w grupie. Fazę finałową nasz zespół zaczął od remisów z Victorią Koronowo (0:0) i Anmar Osielsko (1:1). Później przyszedł dwie porażki z ULKS Bytów (0:2) oraz Juventusem Bydgoszcz (0:3). To dało w ostatecznym roz-

rachunku czwartą lokatę w turnieju.

– Pierwszy raz chłopcy byli na tak długim turnieju i, niestety, w końcówce zabrakło trochę pary. Mimo to cieszymy się z osiągniętego wyniku – mówił po turnieju trener Sulikowski.

Turniej wygrała drużyna ULKS Bytów, przed Juventusem i Osielskiem.

(do), fot. nadesłane

W zawodach wzięło udział 10 drużyn

Żacy wąbrzeskiej Unii zajęli w Koronowie 4. miejsce

Wyniki Unii Wąbrzeźno

Victoria Koronowo	1 : 1	Unia Wąbrzeźno
FA Grudziądz	0 : 2	Unia Wąbrzeźno
UMKS JP 2 Bydgoszcz	0 : 1	Unia Wąbrzeźno
Unia Wąbrzeźno	0 : 1	GLKS Anmar Osielsko
Unia Wąbrzeźno	0 : 0	Victoria Koronowo
GLKS Anmar Osielsko	1 : 1	Unia Wąbrzeźno
Unia Wąbrzeźno	0 : 3	ULKS U2 Bytów
Unia Wąbrzeźno	0 : 2	Juventus Bydgoszcz

Kolejność końcowa

1. ULKS U2 Bytów
2. Juventus Bydgoszcz
3. GLKS Anmar Osielsko
4. Unia Wąbrzeźno
5. Victoria Koronowo
6. Unia Janikowo
7. FA Grudziądz
8. UMKS JP 2 Bydgoszcz
9. Feniks Obrowo
10. Victoria II Koronowo

Tenis

Janiszewski najlepszy

W sobotę w sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej w Łobdowie rozegrano otwarty turniej tenisa stołowego o mistrzostwo gminy Dębowa Łąka. W zawodach wystartowało 26 zawodników. Najlepszy był Piotr Janiszewski z Łobdowa.

Uczestnicy i zwycięzcy zmagani przy stole

Do zmagani przystąpili reprezentanci poszczególnych miejscowości gminy Dębowa Łąka oraz goście z Wąbrzeźna i Jarnotowic. W pierwszej fazie turnieju zawodnicy zostali podzieleni na cztery grupy. Grali systemem każdy z każdym, do dwóch wygranych setów. Awans do dalszej części uzyskało czterech najlepszych tenisistów z każdej grupy. 16 zawodników grało dalej system pucharowym. Zwycięzcy przechodzili do półfinałów, przegrani kończyli zawody.

W końcowym rozrachunku

najlepszym zawodnikiem okazał się Piotr Janiszewski. W finale pokonał on bez straty seta Michała Pacerowskiego. Trzecia lokata przypadła Mirosławowi Ostrowskiemu, który w pojedynku o brąz pokonał 2:1 Rafała Janiszewskiego. Co ciekawe, najlepsza czwórka reprezentowała Łobdowo.

Wszyscy uczestnicy sobotniego turnieju otrzymali pamiątkowe dyplomy, a trzech najlepszych – puchary.

Tekst i fot. (do)

Klasyfikacja końcowa turnieju

1. Janiszewski Piotr
2. Pacerowski Michał
3. Ostrowski Mirosław
4. Janiszewski Rafał

Piłka nożna

Książki szlifują formę

Dwa sparingi rozegrali ostatnio piłkarze Szkółki Piłkarskiej Książki. Podopieczni Mariusza Kemskego poznali również rywali, z którymi mierzą się wiosną.

Pierwszy z dwóch meczów testowych młodzi piłkarze z Książek zagrali na wyjeździe, z Mustan-giem Ostaszewo. Przyjezdni ulegli kolegom z Ostaszewa 8:9. Bramki dla naszego zespołu zdobyli: Bartosz Rojek (2), Mikołaj Kemski (2), Kacper Betlejewski, Dominik Śliwa, Adrian Suchocki, Radosław Katra (po 1). 13 lutego doszło do rewanżu między tymi zespołami. Tym razem to piłkarze z Książek byli lepsi, i to znacznie. Zwyciężyli 15:5. Gole zdobyli: Maciej Michewicz (8), Damian Dąbrowski (4), Mikołaj Kemski, Kacper

Betlejewski, Bartosz Rojek (po 1). Dla chłopaków takie sparingi to z pewnością dobre przetarcie przed inauguracją rundy rewanżowej.

W minionym tygodniu piłkarze SPK poznali wreszcie skład ligi na rundę wiosenną. Według wstępnych ustaleń, do grupy trafiły zespoły zajmujące jesienią w swoich grupach czwarte miejsca i są to: Szkółka Piłkarska Książki, Włókniarz Toruń I, Gwiazda Toruń I, Olimpia Grudziądz I oraz Mustang Ostaszewo.

(do)